

رۆمان

بىدەنگىز

هېيوا پشتىوان

پڙمان

ئهوديو بىدەنگى

هيوا پشتیوان

Hewa Pshtewan

Hewa.Pshtewan

Hewa_Psh

٢٠٢١ . هه ولير

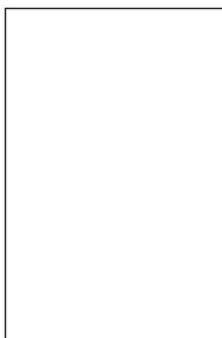
سنه‌نتمه‌ری ته‌کنه‌لؤژیا و راهینانی ئه‌ورپو

پرۆژه‌ی چاپ مالی کتیب

زنگیره‌ی کتیب: (۲۶)

مالی کتیب به سپۆنسه‌ری «سنه‌نتمه‌ری ته‌کنه‌لؤژیا و راهینانی ئه‌ورپو - ETTC»، نه‌م کتیبه‌ی چاپ کردودوه.

كتيّب: ئه‌ورديو بىندەنكى

نووسه‌ر: هيوا پشتیوان

بايەت: رۇمان

دېزايىف بەرگ و ناوه‌رۇك: شۇپش غەفوورى

نۇخ: ۳۰۰۰ دينار

چايخانه: تاران

چايخانه: يەكەم / ۲۰۲۱ ئى زايىخى

Zimmerman سەواردنى ( ) كتىبىخانە كشتىيە كان و وزارتى رۇقلۇرى حکومەتى هەرتى بى سالى ۲۰۲۰ ئى زايىخى دراوهلى.

١

كۆمپىيەرە كەت دەكەيتەوە. خىرا دەچىتە سەر بەرنامەي وۇرد و دەنۈوسىت.

دەست دەكەيتە تەلەفۇنە كەت، وشە دەستبەردارت نايىت! شويىنى نامەي تەلەفۇنە كەت دەكەيتەوە و ھەر دەنۈوسىت. كىتىيىك دىيىت؛ دوو پەرى ناخويىتەوە، دەيان وشەي لەسەر دەنۈösىت. كاغەزىيک لە دوورەوە دەبىنىت. پىش ئەوھى بگەيتە كاغەزەكە، چاۋ بۇ پېنۈوسىيک دەگىرپىت. تىنۈوسە كانى زانكۆت، جىگە لە خەيال و ئەندىيىشە كانى رۈژانەت، دوو بابهتى وانەكەتى تىدا نىيە! لە ھۆلى خويىندىدا مامۆستاي زانكۆ، چەند تىيىنىيەك دەخويىتەوە و سوورە لەسەر ئەوھى كە بىنۈوسن و گىنگە. زۆر تۆى بەلاوه پەسەندە! زۆر بە پەرۋىشەوە خەريكى نۈوسىنىت. وەلى بىئاگايە لەوھى؛ ئەوھى تۆ دەينۈوسى ترۇھاتە كانى دونيايە، نەك ترۇھاتە كانى وانەكە...

هاورىيانى زانكۆت لەبارەي گەشتىيىكى دوو رۈژە بۇ سلىمانى، خەريكى گفتۇگۇن. تىكەلىان نابىت. ئاخر بىركردنەوەي تو جۇرييک و ھى ئەوان جۇرييکى تر. خۆيان بە كۆمەلە شتائىيىكى ھىچەوە سەرقاڭ كردووھ، سوودى نە بۇ ئىستا و نە بۇ داھاتوويان نىيە. لەسەر مىزى خويىندە كەتدا دانىشتۇویت و خەريكى پاكنووسىكى دەقى نۈوسىنىيىكتى. يەكىك لە كچە كانى پۇلە كەتان كە دلنىا نىت

ناوی چیه له نیو گەرمەی گفتوجوکەياندا رwoo له تۆ دەکا و به توانجەوە لیت دەپرسیت: «ها کاكى نووسەر، له گەلمان دیت؟» تۆ بى بىركىدەوە و بى هىچ ئىسىتىك، راستەو خۆ دەلىت: «پازىم، بەلام بە مەرجىك...» «میر» كە پەسەندى كچانى كۈلىزە خۆى دەردەخات و دەلىت: «وهلا باشمان كرد!

اكاكى نووسەر ھېشتا هىچ نەبووه خۆى لېمان گران دەكەن و مەرجمان بۇ دادەنىت.» چەند ھاوپۈلىكت نەبىت، ئەوانىتر سەرچەميان دەست دەكەن بە پىكەنин. مير بىشكەي دېت و زياتر خۆى ھەزەلى دەكەن. تۆش بى ئەوهى و شەيەك بلىيت، بە زەردەخەنەيەكى تال و پەلە بەزەيى پىھانتەوە وەلامى دەدىتەوە. «ئىبۇ ئاگر» كە دەزانىت قسە كانى ئەوان شايەنى پىكەنин نىيە، پىناكەنەتىت.

دەستەكانى خستۆتە نیو يەك و دەلىت: «بىتامى مەكەن، بەلكو پىشنىيازىيىكى باشمان بۇ دەكەن.» «ئەسرىن» دېتە نیو باسەكە، بە شەرمىكەوە رۇوت لىدەكەن و دەلىت: «بىڭومان! دەيىھەن دەلىر قسە كانت بکە، مەرجەكەت چىيە؟ سەيرىيىكى ئىبراھىم و ئەسرىن دەكەيت و بى ئەوهى و شەيەك بلىيت سوپاسىيان دەكەيت. كۆكەيەك و دەست بە قسە دەكەيت؛ دەشزانى دواي قسە كانت چ گال்டەجارىيەك و چ كاردانەوەيەك دەبىنيت. «برادەران، تا ئىستا ھەلە نەبم دوو جار چۈومەتە سليمانى. كەم بىنۈوەمە، وەلتى بەقەد شارەكەي خۆم خوشم دەويت...» يەكىك لە پاشتى پاشتەوە ھاوار دەكەن!

حوسىنە سورى قۆشمە چىيە دەلىت: ««وهلى» بەكارمەھىنە! ئىمە لە ماناکەي تىناغىين! ئىرە پۆلە نەك كىتىب.» دەست دەكەن بە پىكەنин و قوتايىھە كانى تريش لەگەل ئەو پىدەكەنن. خوت

تىكناادەيت و كە لە پىكەنин دەبنەوە بەردىوام دەبىت: «ھەم بۇ ئەوهى يادگارىيەكى جوان دروست بکەين و ھەم بۇ ئەوهى چىز لە دىمەنى شارەكە بىينىن. داواتان لىدەكەم ھەرييەك لە ئىۋە تىنوس و پىنوسىيەك يواھرى گەشتەكەتان بکەن و گەشتىنامەيەك بنووسىت.» دووبارە حوسىئە سور، كە لە گال்தە و گەپى خۆى ناكەويت لە پاشتەوە ھاوار دەكات: «گەشتىنامە چىيە، كاكى نووسەر؟» سەيرىكى حوسىئەن دەكەيت و بۇي رۇون دەكەيتەوە: «گەشتىنامە، واتە كە گەشتىك ئەنجام دەدىيەت، ئەو روودا و دىمەن و شستانە كە لە گەشتەكە تدا دەبىينى بە شىوهى گىپانەوە دەيىنوسىتەوە. زياتر لە كاتى گەشتى دەرەوهى ولات و گەشتى دوور، دەكىيەت گەشتىنامە بنووسرىت.

لى ئىمە دەتوانىن ئەمە وەك ئەزمۇونىكى سەرەتا دەستىپكەين.» دەبىنيت كە قوتابىيەكان گال்தەيان بە قسەكانت دىيت، وەلى بەردىوام دەبىت: «جا دەمەويت ھەرييەكە لە ئىۋە، لەم گەشتەدا، گەشتىنامەيەك بنووسىت و لە دواتردا بۇ منى بەھىنيت. مەنيش بە پىسى ئەو شارەزايىيە كە ھەمە ھەلسەنگاندن بۇ دەقەكان دەكەم و سى باشتىن دەق ھەلەبژىرم و خەلاتى دەكەم.» قسەكانت دەكەيت و بىيەنگ دەبىت. ھىدى ھىدى تىرى پىكەنин و گال்தەكان بەرەو رۇوت دىن. ھەرييەكە و لە لايەكەوە پىدەكەننىت و قسەيەك دەكات.

«كاكى نووسەر، لە شىتاتى خۆى كەم نەبوو، دەيەويت تەواوى پۇلەكە شىت بىكەت.»

«دەلىي كاتى لى بەلايە ئەم كۈرە، ئەم ھەموو خويندەوهى، باش مىشكى تىكچوو.»

«کوره، ئەوه میشکمان دەشواتەوه، هەلنه خەلەتىن.»
بىباڭى. ھېشتا خەم بۇ ئەوان دەخۆيت، تىناگەن، وىلىان
دەكەيت، ھەناسەيەكى سارد دەكىشىت. تىنۇووس و كەلوپەلەكانت
كۆدەكەيتەوه، دەرۋىيە دەرەھوھى كۆلۈز.

۲

كەشە كە ساردى. پاشماوهى ئاواي باران، بە باز شەقامە كانه وە دەبىزىت. چاوهرىيى گەيشتنى پاسى گواستنەوەي نېو شارىت. تۆش حەزت دەكىردى كورانى ترى كۆلىز، ئۆتۆمبىلى خۆتتە بېت و پىيەوه بنازى، حەزت نەدەكردى؟ حەزت دەكىردى كە هاتىتە كۆلىز، كلىلى ئۆتۆمبىلە كەت بە دواوهى پانتولەكتە وە بېت، حەزت نەدەكردى؟ حەزت دەكىردى كاتىك كچانى كۆلىز باست دەكەن، بلىن كە خاوهنى ئۆتۆمبىلە و وايە و وايە. حەزت نەدەكردى؟ نا. حەزت نەدەكردى! لە ئىستادا ئەوهى بۇ تو گرنگە، دوو شتە! «ئەرسى» و كتىپ.

خۇ تۆش دەتowanى ئەو كرييە كە رۇزانە لە كارەكتىدا وەريدەگرىت. نەيخەيتە نېو ئەو باولە شەرى، كە داپىرت بۇتى جىھىشتۇوه! بىرته ئەو كاتەي پىيدايت گوتى: «پارەكانت لىرەدا هەلبىرە و خېرىكەوه، بىن ئەوهى سەيرى ناو باولەكە بکەي». پرسىت: «بۇچى سەيرى نەكەم؟

گوتى: «پەيامىكى بۇ تو تىدايمە! سەيرى مەكە؛ تەنها ئەوكاتە نەبىت، كە بېرىكى باش پارەت تىيىدا خېرىكەدە و رۇوداوىكى گرىينگ ھاتە پىش و ويستت پارەكە بۇ خەرج بکەيت. ئەوكاتە دەگەيت بەو پەيامە كە لە باولەكەدايمە. بەلام كاربىكە، پەلەبکە و بىگە بە پەيامەكە.» پەيامانت بە داپىرتىدا كە تاوهى كە بېرىكى

زور پاره کونه که یته وه و بو کاریکی گرینگ نه بیت، پاره کان له باوله که دهنده هیئنی و په یامه که ناوی نه که یته وه. دهی. خو توش ده توانی دوای ئه وهی باوله که ت پر له پاره کرد. به پاره که هی شره ئوتومبیلیکیش بیت، بیکریت. وهلى تو، سوریت له سه ره ئه و به لینه هی که داوه، سویندت خواردووه پاره هی باوله که بو «ئه رسی» و کتیب نه بیت، بو هیچی دی خه رجی نه که بیت.
پاسی گواستنه وهی نیو شار ده گات. دهستت بو شو فیری پاسه که به رز ده که یته وه، ئه ویش به ئاماژه سلاو دهستی به رز ده کاته وه. سلاوت لیناکات! به لکو پیتده لیت، له نیو ئه م پاسه گهوره و گرانه شدا شوینی بو تو نییه!

باران ده باریت، توش ده که ویته وه یادی «ئه رسی» ئازیزت و هیئدی هیئدی به ره و قه لات و ناوه راستی شار هه نگاو ده نیت. ناوه ناوه ئاوریک بو دواوه ده ده یته وه، تا بزانی پاسی دواتر گهیشت یاخود نا. تاکسیه ره نگ زهره کان بیزاره ده که ن. هه ره یه کیکیان که به لاتدا تیده په رن، هیوشی ده که نه وه و ده یانه ویت هه لتبگرن. توش خواخوته ئه و چهند هه زاره ده لیت له گیرفانه، به شی خواردن و پاسی چوون بو کار و گه رانه وه بو مال بکات. تاکسیه ک به لاتدا تیپه ره ده بیت و هیوشی ده کاته وه، شو فیره که هی سهیرت ده کات.

به چاو پیتده لیت «تاکسیت ناویت؟ هه م تو زووتر بگهیت و هه م من دوو دینار و ربگرم؟» تو به دهست ئاماژه هی خیزی بو ده که بیت. سکت پیی ده لیت: «ویژدانت هه یه؟ لیبگه ره پاره که هی به نانیک برات و برسی نه بیت.» دلیشت پیی ده لیت: «ئای داماو. توش به دوای دوو دیناره وهیت بو ماله وهی بیهیته وه، به لام به خوا لیره دهستت ناکه ویت.»

٣

دەستەكانت تەزىيون، تواناي ھېچت نىيە، بەلام ناچارىت.
پىويسىتە سەرمات بىت، پىويسىتە ھەولبىدەرى... دەگەيتە نزىك
شويىنى كارەكەت... دەنگت بەرز ۵۵ كەيتەوە: «دا بهزىن ھەيە.
گوئى لىنىيە، ھەر دەروات. زياتر دەنگت بەرز ۵۵ كەيتەوە:
«مامە، دابەزىن ھەيە! ئاوار دەداتەوە، دەلىت: «دا بهزىن؟
سەرنشىنەكانى تر لە جياتى تو دەلىن: «بەلىنى، بەلىنى.» لە
پاسەكە دادەبەزى. ناچارى ئەمە مەودايەي شۆفيىرى پاسەكە لىتى
دۇوركىردىو، بە پى بىبىرى. گلەيى لىتاكەيت. ئاخۇ، كام تۇوهاتى
دونيايە، مىشكى ئەميشى ئالۇزكىردىوو...

دەگەيتە نزىك دوكانەكەтан، دوكانى خوت نىيە، لەۋى شاگىدىت.
لە دۇورەوە كاغەزە ھەلواسراوە كانى پەنجەرە دوكانەكە بە
ديار دەكەون. «ھەشت نانى بچووک، ھەزار دينار.» چوار نانى
گەورە، ھەزار دينار. «داوايى قەرز مەكە، لە قەرز بىزازام. تىستاش
چاوهپىرى قەرزى پىزازام.» بىرت دىتەوە ئەمە كاتەرى كەسىك هاتە
لاي وەستا فەرهە و داوايى لىكىرد بايى پىنج ھەزار نانى پىبدات و
چەند رۆژىكى تر كە سەرى مانگە، لەو نىوه مووجەيەي كە
بېيارە وەرييگىرىت، پارەكەيتان بۇ بەھىنېت.

لە وەلامدا وەستا فەرە پىيى گوت: «ئەزىزى منى مامۆستا گيان،
بەلام باور بىكە بۆمان نالوى. باور بىكە لە قەرز بىزازام، باور بىكە

ئیستاش چاوه‌ریئی قەرزى پىّرارام!» دوا ئەوهى مامۆستايىكە نەيتوانى نانەكە بىات و بە دلشکاوىيەوە گەزايەوە. بە وەستا فەرهەت گوت:

- وەستا فەرمان شاعيرىشى نەمزانى بۇو؟

وەستا فەرە مۆرەيەكى لېكىرىدى و گوتى:

- شاعيرى چ كورە؟

- ئى تازە شىعرييكت بۆ ئەم مامۆستا داماوه گوت. داواي قەرز مەكە لە قەرز بىزارم، ئیستاش چاوه‌ریئی قەرزى پىّرارام. وەستا فەرمان بىزەيەكى كرد و گوتى:

- كورە دەزانى زۆر جوانم گوت! كا وەرە كورە، سبەي پىشى بىيىتە فرپن؛ دەچىتە دوكانىكى كۆمپىتەر و پىيان دەلىت بەو كۆمپىتەر و شتە لەسەر كاغەزىك ئەم رېستەيە بنووسن باشە. كوا بىنوسە، بىنوسە. لاي خۆت بىنوسە با بىرت نەچىت.

- تەواو، ئەوە لە تەله فۇنە كەمدا نووسىم.

- جا كورە هەر دەچىت دەچىت. بشنووسە چوار نانى گەورە هەزار و هەشت نانى بچۈوك هەزار. تاقەتمان نىيە ئەوهندە خەرىكى وەلامدانەوە كېيار بىن.

سەيرىكى وەستا فەرمانت كرد و بە زۆر خۆت گرتبوو كە پىنه كەنىت. وەستا فەرمان پىتى گوت:

- چىيە كورە، بۇوا سەيرم دەكەي؟

زىرددەخەنەيەكت كرد و گوتى:

- ئەي ئەگەر كېيارە كە نەخويىندهوار بۇو؟

وەستا فەرمان، پاش ئىستىكى كورت گوتى:

- كورە وسە كورە. ئادەي بىرۇ ئەو هەويرە بشىلە، تا بازار نەجىوللاوھ.

گەيشتىتە بەردهم دوكانەكەي وەستا فەرهە. دوكانى خۆيى نىيە، بە كىرىنى گرتۇوە و كارى تىدا دەكتەت. بىنیت كە وەستا فەرمان نەھاتۇوە.

كاظمىئىر سىيە، دېبوايە لە كاظمىئىر دوو و نىوهە لېرە بوايە و هەۋيرەكەي شىلابا. كليلى دوكانەكە لە گىرفانى پالتوکەتدا دەردەھىنى و دەرگاي دوكانەكە دەكەيتەوە. پاستەخۇ ۵۵چىت ئاوى نىيو ئامىرى ھەۋىرىشىلەكە دەكەيتەوە و پىوهندى بە وەستا فەرمانەوە دەكەيت.

- سلاو وەستا باشىت، درەنگە بۆ ديار نىت؟

بە دەنگىيەوە دەزانىت كە تازە لە خەو هەلساوه.

- سۈپاس هەلدىر. كورە دويىنى شەو كەم خەوتىم و ئەم بەيانىيە لە ئىشىش زۆر ماندوو بۇوم، زەنگى مۆبایلەكەم چەند جارىك لېيدا ئاڭادار نەبۇوم. دەمى تا دىيم ھەۋيرەكە بشىلە.

كارەكەي ئىو دوو دانە. دانىكە لە كاظمىئىر چوارى بەيانى بۆ نۆي بەيانى. دانىكىش دووئى نىوهەرۇ تا حەوتى ئىوارە. تو بەھۆى خويىندەن و زانكۆكەت، تەنها دانى نىوهەرۇ تا ئىوارە لەۋىيت. بەيانىان بازار بە و شىوهەيە نىيە و وەستا فەرە بە تەنياش بىت پىراەدەگات.

وەستا فەرە لە كاردا جىدە! بەلام جار جارە گالتە و گەپ دەختە نىو كارەكەوە. ھەر خۆي زۆر جار پىتى گوتۇوە: «راستە، جددى بۇون لە كاردا گرنگە، بەلام خوشىشە ھەندى جارىش گالتە و گەپىش بىرىت. خۆ ھەموومان ھەر دەمرىن دەمرىن.»

ع

له نزیکی یه کیک له باخچه کانی کۆلیژ، له سەر ئەسکەملىک دانیشتوویت، کتىيىكت بە ۵۵ سىته و ۵ يە. نامۇ دەردە کەويت، دەزانى بۆ؟ چونكە كتىيىت بە ۵۵ سىته و ۵ يە. ئىرە زانكۆيە، زانكۆ! ئىرە شوینى راپواردى گەنجان و خۆنمایشىركدنى كچانە، نۇوسىنگەي ھاوسمەرگىرييە. شوینى لووتې بەرزى مامۆستاييانى زانكۆ و خۆدەرخستىيانە. ئىرە كەي شوینى خوينىنەن و فيرىبوون و خۆ بەرھەپىشىرىدە؟ بىرت دە کەويتە و ۵، ئە و كاتەي «ئەريوان» يە ھاۋپۇلتىان له کۆلیژ دوورخستە و ۵؛ له سەر ئە و ھى تايەي ئۆتۆمبىلى یه کیک له دكتورە کانى زانكۆي تەقاندې بۇو. ئە و كاتە لىيىت پرسى:

- باشە كاكە، ھۆكار چى بۇو واتكرد؟ له خوت بىزاربۇویت واتكرد؟ له خوينىنەن بىزاربۇویت واتكرد؟
به دلى پر لە رېق و گەررووی پر گريانە و ھەلامى دايىتە و ۵
- كورە كاكە توھەستى پى ناكەيت. دكتور تەرەماش، ھەموو رۇڭزىز و ئۆتۆمبىلى مۆدىل بەر زە و ھە به دەرمى مندا بېرات
و منى داماوش پارەي پاسىم پىنه بىيىت، پىيى بگەريمە و ھە مالە و ھە
ناچار بىم رېيە كى دوور بە پى بېرم! كورە ھەموو رۇڭزە خەرينى
تەقاندۇنى مېشكى منه و من بەرگەم گىرت! بەلام بەخوا به
دەستم بۇوايە نەك تايەي ئۆتۆمبىلە كەي، نە فەرەتم بۆ ھە رچى لە

ژيانيدا ھەيە، دەھىننا. بۇ ئەو چىيە، خۆى بەسەرمىدا بسىەپىنىت و يارى بە دل و دەرروونم بکات؟ رۆزىك لەگەل ئىبۇ ئاگردا ھەر لە شۇينەي كە ئىستاكە لىس دايىشتوویت بېيەكە و دايىشتبوون. ئىبۇ ھەر بە شىۋە رۇوخۇشىيە كە خۆيە و ھاتە لات و پىسى گوتىت: «كۈرە برا، و دوو سال پۆيى و كەسيكمان نەدۆزىيە و، بەخوا سالى چوارەم ئاشبەتال كۆتايمى پىندەھىننەن». پىيت گوت: «بۇ كاکە، سالى چوارەم، گەنم دابەش دەكرىت؟ بۇ تو ئاشت ھەيە تا پىرى بکەيت؟»

قاقا پىكەنلى و خىرا وەلامى دايىتە وە: «ھاھاھا! كورە كاکە كاتى گالتە نىيە، ئەم بابەتە گريانى دەويىت نەك پىكەنلى، كچىكەم بۇ راپازى ناكرىت. گەنم دابەش ناكرىت نا. بەلکو سالى چوارەم سالى ھاوسمەرگىرىيە. ھەرىيەك لە ئىمە 55 سىتى يەكىك لە كچەكانى ھاپۇملان دەگرىن و لەگەل بپوانامە كەمان لە و كۆلىزە دەردە چىن!

دەزانى ئەوهندەي بۇ ھاوسمەرگىرىيە كە سوود لە كۆلىزە ورددەگرىن، ئەوهندە سوود لە بپوانامە كە نابىننەن!» پىيت گوت: «شۇين قسەي كام زانا و كام فەيلەسۈوف كەوتۈپەت؟ كامىان گوتۈپىانە كە دەبىت سالى چوارەمى كۆلىزە، دەستى يەكىك لە كچەكانى ھاپۇلت بىگرىت و ھاوسمەرگىرى بکەيت؟» وەلامى دايىتە وە: «كورە كاکە لە ھەممۇ شۇينىك وايە وا! لە كوى نۇوستووپەت؟» پىيت گوت: «كوالە كوى وايە؟ بۇ من نابىننەم؟» لە شۇينە كەي ھەلسە و گوتى: «كورە كاکە تو مىشكەت تىكچوو، لە ھەممۇ شۇينىك وايە، تو ھەر بلىن وانىيە.» گەيشتىتە دوا پاژمى كەي دەستت و ئىبۇ ئاگر ھاتە تەنېشتىت دايىشت.

رپاسته و خو تله فونه که هی خوی بو راگرتی و گوتی:

- ده بلی پیروزه!

سه یریکی تله فونه که هیت کرد و گوتت:

- پیروزه! به لام بوچی؟

به سه رسامیه و گوتی:

- کوره برا سه یری شوینکه و توانی هه زماره که م بکه! ئه مرپه

گه يشت به سه دهه زار شوینکه و توانو!

پیکه نینیکی تالت بوی کرد و گوتت:

- پیم نالیت چ سوودیکی بوت هه يه؟

- کوره چون سوودی نییه، جگه له سوود پوزیشی هه يه. که

خوشە!

- باشه، تو تنهها يه ک سوودیم پیبلی، به لکو منیش له ئه مرپووه

دەست به کۆکردنە و ھى بکەم.

ئیستیکی کرد و گوتی:

- دهی کاکه تو له و بگەرپی، ئەمشە و دیت وايە؟

- بهلی. بهلی، بیگومان ئەمشە و دیم.

- جا يه ک شوینی هه يه، ئیلهامى وات بو دیت! پینووس و

تینووسیکیش له گەل خوت بینه، به س بنووسە. جا قاوهشت بو

دەھینم، با وەک نووسەرە به ناوبانگ و رووناکبیرە کان دەربکە ویت.

- کوره کاکه، خو قاوه مەرجى رووناکبیر بۇون نییه، من حەزم
له چايیه.

- کاکه تو به س وەرە، من چاییت بو دەھینم.

٥

ئىبىۆي ئاگر خاوهنى مانتۇرىكى شىرى سى تايىيە. خەلکى مەخموورە. لە كاتى جەنگى داعش و پىشىمەرگەدا. چەكدارانى داعش چەند مۇوشەكىك دەگرنە قەزاي مەخموور. يەكىك لەو مۇوشەكانە لە نزىك دوكانى باوکى ئىبىۆ؛ دەكەۋىت و دوكانەكەيان دەپروخىت. باوکى ئىبىۆ بىريندار دەبىت. قاچىكى لە دەستەدادت و لە جىڭە دەكەۋىت. لەگەل ھاتنى چەكدارانى داعش بۆ مەخموور، ئەوانىش ناچار دەبن بارگەيان تىكىنېن و بىنە شارى هەولىر نىشته جىنن. ھەربۇيە ئىراھىم ياخود ئىبىۆي ئاگر، ناچار دەبىت. ئەو كاتانەي لە كۆلىز نىيە، ماتۇرەكەي بىنېت و لە شۆستەي شەقامى شەست مەترى رايىگىرىت و بۆ بژىيى دايىك و باوک و خەرجى كۆلىزى، كارى فرۇشتى خوارددەنلىقى پىيكتەن. ئەو شەوه توّى بانگىشت كردە ئەوى، تا لەگەلى بىت و ئىلھامىك لە كەشەكە وەركىرىت. ئىبىۆ تاكە ھاوريتە! جگە لەوه؛ تاكە ھاۋپۇلتە گلەيى ئەوهەت لىنەكەت كە دەخويىتە وە جار جارەش دەنۈسىت. حەزى پىنەكەت، بەلام قەت وەك ھاۋپۇلانى ترت لۆمەت ناكات كە بەرەۋام كىتىت بە دەستە وەيە. تىنۇوسىكىت بە دەستە وە گىرت و بە پىاسە تائە و شۇينە چووى كە ئىبىۆي ئاگر، ماتۇرە سى تايىكەيلى ۋاگرتۇوە. ھەر سەد-سەدۋەنچە مەترىك لە خانووەكە تانە وە دوور بىو.

ئیبۆی ئاگر ھەر کە لە دوورە و تۆی بىنى، بەرە و پووت ھات
و گوتى:

- ھەلە... ھەلە... کاکۆ بەخىرىيەت. وەرە بزانە ئیبۆی ئاگر بەم
زستانە چ ئاگرىيکى بۆ سازىركدووی.

سلاۋىكت لىيى كرد و گوت:

- كوا؟ جىگە لە ئیبۆی ئاگر، هىچ ئاگرىيکى دىكە نابىنم.

- كاکە، دەتۆ و وەرە.

ئیبۆی ئاگر لايەكى مانتۇرەكەي خواردەمەنلى و ھەندىيەك
پىيداوىستى لى داناوه و دەيفرۇشىت. لە ئەودىيو مانتۇرەكەيەوە،
بە تەنە كەيەكى كۆن، ئاگردانىيەكى درووست كرددووە. تا سەرمائى
زستان رېگرى نەكەت لە كاركىدنى. لە بەرانبەر ئاگەكە كۈپىك
دانىشتووە، بە رووخسار لەوە دەچىت چەند سالىيک لە ئىيە
گەورەتر بىت. سلاۋىك لە كۈرەكە دەكەيت و دەچىتە سەر ئە و
بلۆكەي كە لە بەرانبەر ئاگەكە و لە تەنىشت كۈرەكە دانراوە.
ئیبۇش دەبەيەكى بەنزىن دەھىيەت تا لەسەرى دابىنىشىت. دېتە
تەنىشتتانە و دەبىزىت:

- ئەوەش كاڭ شەھرام كەركۈوكى، لىرە بۇوەتە ھاۋپىم. ئەويش
لىرە سەوزە و مىوه دەفروشىت.

پۇو دەكەيتە شەھرام كەركۈوكى و پىيى دەلىيەت:

- خۆشحال بۇوم، كاكە گىان..

لەگەل ئىبۇ و شەھرامدا دەكەونە قىسە و گفتۇرگۇ. ناوه ناوه
كېيارىيک دېت و يەكىيان ھەللىدەستى و بەرپىي دەكەت. كە ئىبۇ
دەبىنىت لەو ماوهىيە چەند ئۆتۈمبىيل بۆي رادەگەرن. بەخوت
دەلىيەت؛ خوت بىنە شوينى ئىبۇ و واى دابنى شەۋىيەك لە
شەوهەكان. «ئەو»، ئەو ئازىزەي بىرى دەكەيت. ئەو ئازىزەي

دەمیکە ھەول بۆ گەيشتن پىىدىت. دەتبىنى، ژيان چى بەسەر ھىنناویت! نەبوونى چى بەسەر ھىنناویت. دەست دەدەپتە پىنۇووس و تىنۇووسەكەت دەكەيتەوە. بۆ داخى دلت و كارەكە ئىبۇي ئاگر، شىتىك دەنۇوسيت...
ئەودىي دۆزەخى نەبوونى

ھەر ئۆتۆمبىلىكى رەنگ رەش دەبىنم، چۆكەكانم لەرز دايىندەگرىت. ھەر رېوارىك چاوه كانى لە «ئەو» دەچىت، ترس دەخاتە بۇۋەھەوە. تف لە خۆم و ئەو ماتۆر و كەلۈپەلانەش دەكەم، تووشم بە تووشى ئەم ھەستە نامۇيە دەكەن. پارە ھەبۇوايىه ئاخىر من چ كارىكىم بەم ھەممو تۇۋەتەدا بۇو؟ پارە ھەبۇوايىه لە جياتى گرتى سووكانى مانتۇرەكەم، دەستى «ئەو» م دەگرت و تا دواسانورى دلخۆشى، دلخۆش دەبۈوم.

پارە ھەبۇا يە لە جياتى ئەوهى، بەم ساردى زستانە لەسەر شەقامەكان رابوھەستم؛ ولات بۆ ولات دەگەرام و تفم لە ھەرچى شەقامى دونيايە دەكەن. ئاه چەند خەيالپلاوم، تازە پارە نەبۇو و «ئەو» نەما، ژيان و دلخۆشىش نەما. سەيرىكى تايە قۇراۋىيەكەي ماتۇرەكەم دەكەم، رېك دەلىيى منم. كۆلىك خەمى ژيان لەسەر شانم. ژيانىش بىيىژدان، ھەر دەپروا و قۇراۋىتىم دەكەت!
ئۆتۆمبىلىكى رەنگ رەش رايىدەگرىت، چۆكەكانم لەرزاياندەگرىت. جامەكە ئادەگرىت. ئافەتىكى خانەدانە! چاوه كانى لە «ئەو» دەچىت، ترس دەخاتە بۇۋەھەوە!

لە ژىر ماسكەوە نايناسىمەوە. لە دلەوە دەلىم: «ئەگەر «ئەو» يىت و ئەگەر «ئەو» نىت، نزات بۆ دەكەم، لە ھەرچى پەتايد بەدۇرۇبى.» دەزانىن تا ئىستا، جىڭە لە «ئەو» نىزام بۆ كچى ھىچ شار و ھىچ ولاتىك نەكىردووھ. وەلى چاوه كانى؛

منیان برده و یادی ئە و رۆژه لە زانکو، چاوه کام نوو قم کرده
چاوی «ئە» و پییم گوت: «نە فرهت لە پاره، رېگەم پینادات!
ئە گەرنا ھەر لىرە، ھەر دوو پىلۇي چاوتەم ماق دە کرد.» خاتوننى
تىو ئۆتۈمىيەلە كە، بە كۆكە يە كى وشك بە ئاگام دەھىيىتە وە
بە دەنگىكى ناسكە وە دەلىت: «كاكە گيان، دوو فانتا و ئاوىكەم
بىدەرى.» دەنگى خاتوننى شۆقىر ناسراو نىيە، «ئە» نىيە.
نامە وى چاولە چاوی بتورىنەم وەلى ناچارم. بەرە و ماتۆرە سى
تايە كەم دەچم.

لەسەر رەفەي پشت ماتۆرە كە، دەستم دەخەمە تىو ئە و
تەپە دۆرە ساردىيە كانى تىدايە. بۇ فانتاكە دەگەرېيم، دوو
دانە لە فانتا و ئاوىكى بۇ دەھىيىم. دەيدەمە دەستى، دەستم
بەر دەستە كانى دەكە ويىت. ئاخىكە هەلدە كىشىم و دەلىم:
«ئە فسووس، بۇم نەلوا بۇ جارىكىش بىيت، دەستم لە تىو
دەستە كانى «ئە» دا بخە ويىنە.» پارە كەم بۇ رادە گرىت، پىسى
دەلىم: «لىي بگەرې، خاتوننى جوان!» پىمدەلىت: «وەرىيگە،
پىسى خۆتە!» نە موېرا بېرسىم: «ئەي پىسى دەلم چى؟»
دەگەرېيم وە، لەسەر پارچە بلۆكى بەر دەم ئاگرە كە دادەنىشىم.
ئاگرە تىو تەنە كە كىزى كردووھ. هەلدەستمە وە، سندۇوقىكى
پلاستىك دەھىيىم و دەيدەمە تىو تەنە كە ئاگرە كە وە. ئاگرە كە
گەش دەبىتە وە، سندۇوقە كە هيىدى هيىدى دە توپتە وە. خۆم
وەك سندۇوقە كە دىتە بەرچاولە چۆن لە تىو دۆزە خى نە بۇونىدا
دەسووتىم، چۆن دە توپتە وە.

خۆم دەبىنەم وە دەسووتىم. پىويىستم بە دەستىكە رىزگارم
بىكتە. دە توپتە وە، دەستىكە نىيە ئە و بەشە ساغە كە ماومە
دەرىيەتتە و بەلىت تۆزىكىشىت لە بۇونىم بەتتە و تەواو.

نەبم! دەستم دەخەمە نىو ئاگرەكەوھ، ئە و بەشە ساغەي كە
لە سندووقەكە ماوه دەرى دېنىم. دەستم دەسوتى! رۇو دەكەمە
سندووقە نىوه سوتاوهكەي بەردەمم و دەلىم: «خۆزگە كەسىكىش
دەستى خۆي بىسووتاندبا و نەيەيشتبا، والە نىو ئەم تۈۋەتەي
دونىادا بىسووتىم...»

٦

پروو ٥٥ که یته شه هرام که رکووکی و پیی ده لیت:

- خه لکی که رکووکی کاک شه هرام؟

- به لئ برا، خه لکی که رکووکم.

- ئەی چۆنە پیت که و توتە ئىرە؟

- کورە قابيلە بۆ؟ ئىمەی که رکووکى ھەر ئاوا ده ربەدھر
نەبووينە؟ شازدهی ئۆكتوبەر گۇوی خستە ژيامانەوە.

- وايە... رووداويىكى زۆر ناخوش بولو بۆ که رکووکىيە كان.

- لە ژيانم تەنها دوو جار گرياوم! تەنها دوو جار! ده سال بوم،
خانووه کەمان سووتا و ئاگرى تىيەربوو. دايكم ېزگارى نەبوو.
سووتا. زۆر گريام، زۆر. يە كەم ناخوشترین رووداوى ژيانى من
بۇو. دووھەميان شازدهی ئۆكتوبەر. ئاخ! ئەو روژە ھەرچۈنىك
بۇو، کە رکووکمان جىيەشت. كاتىك ئەم ئاگرانەم دەبىنى بەبان
شەقامەكانى کە رکووکەوە. دووبارە سووتانى دايكمم ده کە و تە و
بەرچاوا.

شه هرام فرمىسىك کە و تە چاوىيەوە و بە دەنگىكى بەرز گوتى:

- کورە سووتا! چۆن دايكم سووتا و ئىدى نەما و بىرىنلىكى
لە سەر دللى من درووست كرد. كە رکووکىش ھە روا سووتا و ئىدى
نەما. ئە وەندەھى لە دللم مابۇيەوە، ئە وەندەھى تر ھەلا ھە لاي
كرد. چەند بىرتان دە كەم، دايە! كە رکووک!

دەستت لەسەر شانى دانا و گوت:

- ببوره برا.

- نا برا، نا. ببوره بۇ چىيە. كوره ئېبو شاھىيە، رۆز نىيە
لىرىھ چەند خولەكىك نەگرىم. هەر كە ئەم ئاگىدانە دەبىنەم،
سووتانى دايىكم و كەركووكەم بىرئەكەۋىتەوە. كوره قەت نەكەن
بۇ چىركەيە كىش چىيە، دلى دايىكتان بەئىش بەھىنەن. بە خوا
ژيان بىن دايىك ئەوهندە بىيىمانىيە.

ئەوندە هيچە. بەس من ھەستى پىددەكەم! كوره ئامۇزگارىيەكى
برايانە. قەدرى دايىكتان بىزانن. بەخوا كە دايىكتان نەما ئەوكات
ھەست بەو ئازارە دەكەن كە ھەممۇ رۆز رۆحى من دەخوات.
زۆر دلخۆشىن كە ئىستالە شار و ولاتى خۆتانن. بەخوا بچىتە
ھەر شويىنىك! سەد سال لىيى بېيىنەوە! هەر دلت بۇ ئەو
شوينە لىيدەدا، كە لىيى لە دايىكبۈويت! كە لىيى ژياوى.
كەت درەنگى كرد، وەلى قىسە وباسە كانى شەھرام تۆى بىردى نىيۇ
دونىايەكى تر. مۆلەتت خواتى كە بىرۇي و بەلىنت پىدان كە
شەويىكى دىكەش بىيىت و سەردىانىان بکەيتەوە...

ئەرسى چارەگى يەكەم

ئاواتم ئەوھې بىم بە نۇو سەرېكى جوان نۇوس! لە نۇو سەرېكىم
پرسى؛ چۆن جوان بنۇوسم؟ پىسى گوتىم؛ ئەوانەنى زۇرتىرىن
ئازارىيان ھەيە جوان نۇو سەتىين... لە بىمارستان لە بىرىنچىچىكىم
پرسى؛ سەختىرىن ئازار چىيە؟ پىسى گوتىم؛ ئازارى ئىشق...
بېيارمدا تا بىم بە جوان نۇوس، ئاشق بىم... وامدەزانى مەرۆف
ھەر كاتىك بىھەۋىت، دەكىرىت ئاشق بىيىت!
بەنئىو كۆلانەكانى شاردا، لە درزىكەھە ولى بىنинى، كچانى
پشت دەرگاكانىم دەدە! بۆچى؟ تا ئاشق بىم... وامدەزانى
ئىشق ھېيندە ئاسانە. لە نىyo پاپەھە كانى زانكۆ پىاسەم دەكىرد.
تەواونە بۇونى وانە كان، ئۆقرەھە لىپرېيۈوم. ھەر ساتىك دەنگى
كىلۇنى دەرگاي ھۆلىك دەكرايەھە، بە ئومىيد بۇوم شۆخىك بىيىت
و ئاشقى بىم! وامدەزانى ئاشق بۇون، ھېيند ئاسانە... لە نىyo بازارى
قەيسەريدا، ھەر شۆخىكىم لە ھەر فروشگە يەكەھە دەدە،
لە بەر دەمى فروشگە كەدا دەھەستام، دەمگۈت ئىستانا ئىستا،
ئەو شۆخە دىتە دەرى و ئىشق لە گەل خۆيدا بۆ من دىنيت!
وامدەزانى ئىشق ھەروا ئاسان بۆت دىت...
ھەموو ئەو ھەولانەم بىسىوود بۇون! ھەرچىم نۇوسى، سوواو
بۇوو... ھەرچى وشە يەك كە نۇوسىم، كەوتە تەنە كە خۆلکەي،

پشتى دەرگاي ژۇورەكەم. بەخىلىم بە هەر نوسەرىيک دەھات، كە كىتىيەكى نۇقى چاپ دەكىد و كىتىيەكەيم نەدەخويندەوە... كلۇڭ
بۇوم و بەدواتى ئازارىكىدا دەگەرام، دەقە كامى پېرىزىنەوە...
پىچەوانەي ھەموو ئەوانى دى، كە رۆزانە بە دلىپىسىەوە نزايان
دەكىد، خوا! لە ئازار بەدۇورىيان بىگىت، من نزام دەكىد، خوا!
ئازارىكىم خەلات بىكەت... دەمۇيىت ئاشق بىم، وامدەزانى مروق
ھەركاتىك بىھەۋىت، دەكىت ئاشق بىت، وا نەبۇو...

چارەنۇوس يارى سەيرمان پىدەكەت! لە كاتىكىدا من لە
كۈلانەكان و راپەھە زانكۇ و بازار و قەيسەريدا بەدواتى ئىشق
دەگەرام. كەچى نەمزانى ئىشق، لە تاقى ژۇورەكەمدايە... دە رۆز
بەر لە يەكەمین رۆزى پايىز بۇو، زۆر جوان بىرمە! ئاخىر ئە و
يادگارىيانە لە ساتى خۆيدا خۆشىبۇون و ئىستا ئازار، تا ئەبەد
لە ھەزر دەمىننەوە...

خەرىكى گەران بەدواتى پىنۇوسىيەك بۇوم لە نىيەن جەنجالى
ژۇورەكەم، نەمدۆزىيەوە... پەردەتى ئاقى ژۇورەكەم لابرد و لە
جياتى پىنۇوس، كىتىيەكىم كەوتە بەرچاوا... نامەۋى بېيژم ناوى
كىتىيەكە چى بۇو، يان ھىچ نەبىت ناوى نۇوسەرەكەي ئاشكرا
بکەم. ناشلىم شىۋاھى بەرگە كەھى چۆنچۇنى بۇو...

ئاخىر ئەوه يەكىكە لە پايدەكانى يادگارى جوانى ژيانى من، كە
ھەر ساتىك دەلم بىگۈشىت، بەر بۆنەي كە سالانىتكە لىيى جىمامە،
ئاسوودەي بۆ خۆم دىنەم. نامەۋىت وەك خەلکە رۆتىنيەكانى
ئىستا دۇنيا، يادگارىيە جوانەكانى ژيانى خۆم باسېكەم... لە
ساتىكدا بۇو كىتىيەكە سەرنجى راکىشام و بېپامدا ھەر ئە و كاتە
دەستبەكم بە خويىندەوەي. سەيرىكى كاتىزمىرم كەرد، دەبۇو
بىرۇم... كىتىيەكەم ھەلگىرت و بە پىاسە بەرە و شوينى وەستانى

پاسه کانی گواستنه وه بو چه قى شار، به رېكە وتم...
گەيشتمە چەقى شار... لە و چركە ساتەي تىيدابووم، تەواو بىئۇمېد
بۈوم لەوهى، ئاشق بىم... وامده زانى هيچ بابه تىك لە ئىشق لەم
ژيانەي مندا نىيە! دەبىت چاوهرى بىكەم و ئەگەر لە ژيانىكى
دى لە دايىكبوومە و، ئەوكاتە ئاشق بىم...
بىچەندوچوون، بە خۆم و بە كىتىيەكە بىنباخەلم، پوومكىدە
كتىيغانە... ئاخىر ئىستاكانى كە نووسىينە كانم ھىنىد سوواون،
ناكىرىت كەم بخوينمە و، دەبىت كىتىيە دانسقە زياترم
ھەبىت... لە يەكىك لە ئەسکەمەيل و مىزەكانى كىتىيغانە كەدا
دانىشتم. كىتىيەكەي خستە سەر مىزەكە و بىنايى چاوم
بو سەيركىدنى كىتىيەكانى ناو خانەكە تەرخان كردد...

ھەر كىتىيەك و هاوارىيکبۇو بۆم و داواي دەكىرد وھ كۆرپەيەك
لە ئامىزى بىگرم و بىيەمە وھ مالە وھ... ھەر بە چاولەند كىتىيەك
ھەلبىزادە. ھىزى كىشىكىدە كىتىيەكان بۆخۇيان راياندە كىشام...
وھلى كاتىيە سەيرى نرخى سەر بە رگى كىتىيەكانم كرد و دەستم
خستە نىيۇ گىرفانى دواوهى پانتولەكەم. سەرنجىدا، ئەو پارەيەي
پىمە، بەشى دانەيە كىش لە و كىتىيغانە ھەلبىزادووھ ناكات،
ھىزى كىشىكىدە كە پۇچەل بۇويە وھ!
دوبىارە دانىشتمە و دەستمكىد بە خويندە وھ كىتىيەكە،
ئەو كىتىيەلى لە تاقى ژوورە كە مدابۇو... كەۋە ناو دونيائى
خويندە وھ كىتىيەكە و خۆم لە بىركىد. ئاخىر لاي ئاشقانى كىتىب،
ھىچ چىزىكى دونيا، ناگات بە چىزى خويندە وھ... خويندە وھ
دەتاباتە دونيائى كى جىاواز و ئەم ھەممو ئاشووب و ئارىشەيەي
لە دونيادا ھەيە، بىرتەباتە وھ، بو چەند ساتىيەكى كەميس بىت،
دېلت دوور لە خەم دەكات.

دەم خۇيىندەوە و لەناكاۋى شۆخىك لە و شۆخانەى، بىئەوهى بۇونى
 هەبىت پالھاوانى چىرۇكە كانم بۇو... لە و شۆخانەى لە پاشتى
 دەرگاي ماللەكان و ھۆلەكانى زانكۆ و دوكانەكانى قەيسەرىيەوە لە
 دواي ھەگەرام... بە ئەسپاپى و بە ھەنگاۋى نەرمە و خۆى
 خزاندە ئىو كىتىخانەكەوە... دل ئىستىكى كرد و هيىدى هيىدى
 ترپەكانى زىاتر و زىاتر بۇون... ھەستىكى لە ناخىمدا درووستبوو،
 ھەرگىز لە ژيامدا پەيم پىسى نەبردبۇو. ئەم ھەستە خۆشى
 بۇو و خۆشىش نەبۇو... ئازار بۇو و ئازارىيش نەبۇو... جوش
 و خەرگىز لە نىومدا درووستبۇو، سەيرۇو سەمەرە... ناچاربۇوم
 بۆ ئەوهى ئەم شلەزانەى ناخىم بشارمەوە، ھەستىم و پىاسەيەك
 بەنئىو كىتىخانەكەدا بىكەم. ھەلسام و كىتىبەكەم بەھەستىمەوە گرت
 و خەرىكى پىاسەكەردن و سەيرىكەنلىكى كىتىخانەكەبۇوم...
 بە لاچاوىيکىشەوە مەمبىنى كچەي شۆخىش -كە بە ئاوات بۇوم
 ناوى بىزامىم- بەھەمان شىۋەي من لە كىتىخانەكە پىاسەي دەكەردى
 و لە كىتىبەكانى دەروانى... هيىدى هيىدى واي لىھات، بىئەوهى
 بە خۆمان بىزائىن كەوتىنە نزىكى يەك... كچەھات و لىنى پرسىم:
 - سلاو چۈنى؟ لەو دەچىت خۇيىنەرىكى باش بىت. رۇمانىكى
 جوانىم بۆ پىشىياربىكە!

چۈكە كانم كەوتە لەرز، چەشىنى مەنداڭىك كە تازە فيرى قىسە بۇوە،
 بە مەمەنلىكى پېر لە تەتەلەوە كەۋقە قىسە. سەيرەكە ئەوە بۇو،
 لەو سەدان رۇمانە بە چىزىانە خۇيىندۇرمەوە، ناوى دانەيە كىان
 چىيە، بىرم نەما بۇو.

- سلاو خاتۇون... ئىتى، ئەمم سوپاپى... ئىتى... باشىت تو؟ رۇمان،
 رۇمانى بە چىز ئىتى... رۇمانى بە چىز، زۆرە...
 باش بۇو كچەي شۆخ فريامكەوت و دواي بىزەيەك گۇنى:

- ئەم كتىيەسى ٥٥ سىتىت چىيە؟ رۇمانە؟

كتىيەكەدىدىستىم پىيىدا و گوتىم:

- بەلىنى! ئى... ئەمەرۇم... ئەمەرۇبۇو بەلىنى، ئەمەرۇم ٥٥ سىتىم پىيىكەرد.

سى لاپەرەم لېلى خويىندۇتەھو، ئەمەرۇم... رۇمانىتىكى بەچىيەز...
كچە كتىيەكەلىيەرگەرمى و ٥٥ سىتى كەرىد بەخويىندەھەنە لاپەرەم
يەكەمى و دواى چەند ساتىكى كەم گوتى:

- بەراستى جوانە.

پىيىكەنىتىكى نازدارانە بۆم كەرد و گوتى:

- ئەم كتىيە دىارييە بۆ من وايە؟

من وەك پەيكەرىيەك لەبەرددەم خەندەھى ئەفسۇوناوى كچەدا ٩٥
رەۋەستابۇوم و چەند چىركەيەك دواى پرسىيارەكە ئەم گوتىم:

- بەلىنى... بەلىنى، بىيگومان دىاري من بىت بۆ تۆ.

ئەمجارە كچە، نازدارانە تەركەمەنەن و گوتى:

- ھەھەھە! گاللە دەكەم، با لامبىت، دواى ئەمەنە كە خويىندەھەنە

بۇتى دەگەرپىنەھەنە. ناوتىم نەزانى، دەكىيەت بىزامن ناوى تو چىيە?
- ئى... بەلىنى... من ھەلدىرەم، ھەلدىر...

- جوانە جوانە، كاك ھەلدىر... منىش ئەرسىم...

- ئەرسى؟ ناوىيىكى جوانە و ئى تايىيەتە...

بىزەيەكى كەرد و پارچە كاغەزىكى پىيىدا و گوتى:

- ئەمە ناوى ھەزىمارەكە منە، پىوهندى ٥٥ بەستىن. كە كتىيەكەم
تەواوکەرد، لە دىيدارىكى تردا، بۇتى دەگەرپىنەھەنە...

ھەر لەگەل دەرچۈونى ئەرسى لە كتىيەخانەكە، ئازارىك كەركەمەنە
دەلمەھەنە. دەشمەزىانى تا جارىكى تر بە دىيدارى شاد نەممەنە، ئەمە
ئازارەم لە كۆل نابىتەھە...

بەلىنى، ئەمە رىيەك ئەمە ئازارەيە كە بىرىنپىيچە كە بۆي باسکەرمى...

V

ئەو رۆژانەي پشۇرى كۆلىزت بۇو، بۇ تۇ باش بۇو... دەتوانى
 هەردۇو دان بىيىتە سەر كار و جىاوازتر لە رۆژەكانى تر؛ ھەم
 پاره يەكى زىياترت دەخستە نىيو باولەكەت ھەميش خەرجىيەكى
 كەمترت دەبۇو، چون لە كۆلىز نەدەبۈويت. بۇ ئەوهى ويستى
 دلت بەدى بىنىت پىويستە كاربىكەيت و پارە كۆبكەيتەوهى...
 كەسىك ھەيە پارەي ھەبىت و نەتوانى ويستى دلى بەدىبىنىت؟
 - كورە ھەر باسى مەكە، باس!
 وەستا فەرە بە داخ لە دەلەيەوە كەوتە قىسە:

- يانى نازانىم ئەم خەلکە ئەم ھەموو پاره يە بە چى پەيدا
 دەكت؟ چۆن وازوو لە دەستى دەچىت؟ چەشنى پېرىدىنى
 پەرداخىيک ئاو، گىرفانى پېر دەكت و ھەروھك ئاو خواردنەوهش،
 بە چەند چىركەيەك ھەموو پارەكەي نوش دەكت! ئەوه دوينى
 ئازە بىمنەتى ھاوسىيەمان ھاتۇتە لام، بلىتە من چى باشە؟ وەلا
 فەرمان گىان، بىست ھەزار دۆلارم داوهتە كۆمپانىيەك! وەلا
 چىيە، دوای سالىك ئەو پارەيەم بۇ دەكەن بە دووقات! كەچى
 ئىستا خاوهن كۆمپانىياكە بەخۆي و بە پارەي دەيان كەس لىيى
 داوه و رۇيىشتۇوه. ئەو كەسانەشى كە پارەيان پېيداوه چارەپەش
 ماونەتەوه. جا كە ئازە بىمنەت ئەمەي بۇ من باسکەرد، لە
 دلەوە گۆتم ئەك نوشتان بىت. خۇتان نەتازانى پارەكەتان

بخون ئەوه يەكىك هات و پارە كەتاني خوارد. منى داما و شەو و رۆژم لەسەر يەكدا ناوا و تەنها بە خەرجى رۆزانە رادەگەم و ناتوانم دوو دينار لەسەر يەك دابنیم و خانوویکى پىيکىم. كەچى كاكيشىم، بىست هەزار دۆلار دەداتە كۆمپانىا و تەرىدە ماش. كورە به خوا كاتىك هاتىنە ئەم گەپە كە ئەم كورە نان نەبۇو بىخوا كەچى لە پېيکدا تەقىەوە و نازانم چۆن ئەم ھەموو پارە يەپىيدا كرد! نا بە خوا ئەمانە بە ئارەقى نىيۆچەوانىيان پارە كاپىيان پەيدا نەكىر دووھ بۆيە قەدرى نازان!

ويستت درېزە بە باسە كە بدەيت و گوتت:

- باشە وەستا فەرمان، ئىمە بۆچى كار دەكەين؟

وەستا فەرمان چەند جارىك بە دەستى پىشى خوراند و گوتى:

- ئى كورە قابىلە بۆچى؟ كار ئەكەين تا دوو دينار كۆبکەينەوە.

- دواي ئەوهى كۆمانكىردىوھ؟

- دواي ئەوهى كۆمانكىردىوھ لە مال و مندال و پىداويسىتى رۆزانەدا خەرج دەكەين، تا مال و مندالمان برسى نەبن و دەست لە كەس پاننە كەنەوه! ئەوه چ پرسىيارىكە؟

- مەبەستەكەي من لىرييە ئەوهىيە، ئەمانە كە پارە كۆدە كەنەوه بۆ چ شتىك؟ يانى ئىمە كار دەكەين و پارە كۆدە كەنەوه و كۆدە كەنەوه و كۆدە كەنەوه! بۆچى خەرجى ناكەين؟ باشە هەر نامرين؟ سوودى پارە چىيە ئەگەر بۆ ناو قاسە و ناو كەنتۈر بىت؟

- كورە هەر لىيى بگەرى و باسى مەكە! ئەمانە قەدرى ئەوهىيە هەيانە نايىانن... كورە بەخوا من پارە يەكى زۆرم ھەبوايە، خوشترىن ژيان ئەژيام... ئەلىين پارە كەس دلخوش ناكات، بەس بەخوا درۆپىان فەرماوو، جارىك شتىكىم خويندەوھ نووسرا بابوو؛

مەلېن پارە بەختە وەرى ناھىيىت، گريان لەنىو مارسىدىسىدا ئاسانترە وەك لەسەر پايىسكىيل... كورە پارە ھەموو شتى پىئە كىرىت، ھەموو شت! بەخواپارە شىتىشىت بۆ چاك ئەكاتەوە! ئەوھە پىشتر مالّمان لە گەرەكى پۇزى نوئى بۇو. لەۋى شىتىك ھەبۇو پىيان دەگوت ئەسکە شىت.

ئەم ئەسکە شىتىه رۇز تا ئىوارە بە دواى مندالان دەكەوت و دەيتىساندىن. ئەندامى خۆى دەردەھىينا و مىزى بە دار و دیواردا دەكىد. ھەرجى مەردوومىك بە كۆلانى ئەواندا رۆيىشتىبا، مەحال بۇو بىئەوەمى تفى ئەسکە شىتى بەربكەوئى لەو كۆلانە دەربازى بىت. رۇز ھات و رۇز چوو، براى ئەسکە شىت كە لە ئەورپا بۇو، ھاتەوە و ئەسکە شىتى لەگەل خۆى بىردى ئەورپا... پىنج شەش سال دواى ئەوھە؛ رۇزىك تۈرمىلىكى مۆدىل بەرز بە ژمارەي بىيانىيەوە، لە پىش مالى ئەسکە شىت رايىگرت. ئەوەندەم زانى پياويك بە چاكەت و پانتولىكى شاز و پىلاوى ماركە و بە چاوىلتكە رەشى چاويەوە، لە تۈرمىلىكە ھاتە خوارەوە و چوویە مالى ئەسکە شىت. ھەستم دەكىد كەسە كە نامۇنىيە بەلام نەمزانى كىيە! دواتر پرسىيارم لە ناسياويكىيان كرد. گوتى ئەوھە كاڭ ئەسکەندەرە! چاوم ئەبلەق بۇو! گوتەم ھەر ئەسکە شىتى خۇمان؟

گوتىيان كاڭە رېزى خوت بىگرە كاڭ ئەسکەندەر ئىستا بىستىمانە، بىنزمانە چىيە! كورە گوتەم ئاخىر ئەوھە چۈن؟ گوتىيان كاڭە بەو پارەيەيى لە ميراتىدا بۆيى جىيمابۇو، براكەي بىرىيە ئەورپا و لەۋى ژيانى گۆپا و دەستىكىد بە ئىش و پارەيە كى چاكى كۆكىرددەوە و لېرە بۆ خۆى كۆمپانىايەكى خانووبەرەي داناوه و خەرىكى پرۇزەي زۆر گەورەيە! گوتەم ھەيەوو! جا پىك لەو كاتەدا

ئەو پەندەم بىر كەوتەوە كە دەلىت كەس لە پېيىك نابىت بە كۈرىك. بە خوا پارە ئەم پەندەى بە درۆ خستەوە.
بزەيەكت كرد و گوت:

- ھەر ئەم پەندە نا وەستا! بە پارە، ھەرچى شتى بتەۋىت،
دەتوانى بە درۆي بخەيتەوە!

٨

وەك بەلىنت پىيان دابۇو ئەم شەويش بۆ جاريکى تر سەردانى ئىبۇي ئاگر و شەھرام كەركۈكىت كرددوه... بەھەمان شىوهى جارەكەي تر ھەر سىتان لە دەورى ئاگرەكە دانىشتن و كەوتە دەردى دل:

- دىسان گەواديكەيە... ئەم بازارە چۈن ئىمەمى كەركۈكىت فلىيم.
- شەھرام كەركۈكى دەستى كرد بە گازاندە و ئىبۇي ئاگرىش لە دواى ئەوهە دەرى:
- كۈرە ھەر باسى مەكە، سى رۆژە باى پەنجاھە زارم نەفرۆشتتۇوه.
- بۆ بىيەختى من لە بەيانىھە ۳۵ ھەزارم ئىش كەركۈكىت ۲۵ ھەزارم ون كەركۈكىت ئاخىر ئىسە من قۇپى كۆي بىكەم بەسەر خۆمدا!

تو كە نەفرەتى دنيات لە پارە دەكىدە، خەمت بۆيان دەخوارد... خۆشت كە لە نىيو بارودۇخەكەدا بۇويت باش لە حالىان دەگەيشتىت. ئاخىر نەبوونى شتىكە گەنجىيەتى لە مىزۇووى مرۆفدا دەسېرىتەوە، لە مندالى راستەوە خۆ بەرەو تافى پىرى دەبات! وەلىنى ويسىت ھەرچۈنېك بىت دلىان بەدىتەوە و بارودۇخەكە هې سور بکەيتەوە.

- دەدى براينە، ئىمە دەبىت سەيرى خوار خۆمانەوە بکەين و ناشكۈور نەبين، ئاخىر زۆر لە ئىمە خراپىت ھەيە، كە هيچى نىيە

بیخوا و کاریک نییه بیکات.

شه هرام که رکووکی وهلامی دایته ووه:

- ئى راسته برا. ئىمە ناشکوور نين، بهلام ئىسە من گەنجىكىم؛
وايە ئەخۇم و ئەزىيم و سوپاس بۇ خواھەيە. بەس حەزم ئەكرد
نوىتىن مۆدىل جلوبەرگم لە بەربوایە، نويتىن مۆدىلى ئۆتۆمىيل
و تەلەفۇنم لابووايە. بەلام لەم ولاتە نىيە! كەس لە داھاتسوى
خۇى دلىنىا نىيە! كەس نازانى بەيانى چى بەسەردىت، چى
بەسەر نايەت. ئەچىتە شوينىك حەز ئەكەى بە دلى خوت
شىتىك بىكىرى، ناتوانى! ئاخىر تو ئەزانى لە رۆژدا كە ئەچمە بازار
يان فروشىگە يەك. حەزم بە شىتىك ئەبىت و نرخەكەى بە يەك
مانگ كاركىدىنى منىش پەيدا نابىت و ناتوانىم بىكىرم، چەند دلم
ئەشكى؟ كە شەوېش دادىت، پارچە شاكاوه كانى دلم كۆئەكەمەوه
و بە خەيالى ئەوهى كە رۆزىك دىت و ئەم ناخوشىيە كۆتايسى
دىت، پارچە كانى بەيەكەوه ئەلكىتىم! كە چى ٥ سالە دلى خۇم
ئەددەمه و نەگەيشتم بە هيچ.

ئىبۇ ئاگر ئاخىكى هەلکىشا و گوتى:

- بەس ئەگەر وىنەي دايكم دەبىنى، پىنج سالىك بەرلە ئىستا.
چونكە ئەو كاتە پارەمان ھەبۇو و تۆزىك حالىمان باشبوو،
گەنج و جوان رۈوخۇش... كە چى دواي گاتى داعش كە باوكم
ئەو كارەساتەي بەسەرهات و قاچىكى لە دەست دا و ئىمەش
ئىدى كەوتىنە ئەم حالەوه. دايكم تەواو شەكت كەوت! بېرۇ
ئىستا بىبىنە و سەيرى وىنەي پىنج سال بەر لە ئىستاى بکە،
كەسىك نەزانىت دەلىت، ماوهى نىوان ئەم دوو دىمەنە پەنجا
سالە نەك پىنج سال!

- هەروايدە برا، ئىنسان كە پارەمى ھەبۇو، خەم لە ژيان ناخوا.

لەبرى ئەوهى خەرىك بىت بە خەم خواردن لەوهى رۆزانە چەندى دەستئە كەۋىت. دېت و پەروھەدىيە كى جوانى مەنداھە كە ئەكەت. كارەكەي بەرەپ پېشەوە ئەبات. داھىنان ئەكەت. فەرمۇ ئىستا من ئەگەر تۆزىك پارەم نەبۈوايە، نەمدە توانى ئەم عارەبانىيە بىڭىم و شتى لەسەر بفروشم... ئىبو ئەگەر پارەت نەبۈوايە، نەتە توانى ئەم ماتۆرە سى تايىيە بىڭىپ و شتى لەسەر بفروشى. فەرمۇ كاڭ ھەلدىر سېبەي رۆژ ئەيە وىت كە زانكۆكە ئەتەواو كەرد، ماستەر بخويىنىت! باشە كاڭ ھەلدىر پارەت نەبىت ئە توانى ماستەر و دكتۇرا بە دەست بھىنىت؟ ها ئە توانىت؟

- ناوهلا برا، لىرە گەر پارەت ھەبىت، نەك ماستەر و دكتۇرا... ھەر چى بىروانامەيەك بىتە وىت دە توانى بە دەستى بخەيت... جا زۆر كەس لۆمەم دەكەن؛ ئەگەر لە شوينى تو بۇ وينايە بىرمان لە شتى دىكە نە دە كردى و دواي زانكۆ دەستمان بە خويىنى دە ماستەر دە كردى... يان وامان دە كردى و وامان دە كردى. كە چى ئەوان نازانن من وا رۆزانەي زانكۆكەم بە چ تالىيەك پەيدا دە كەم، ئاخىر ماستەر و دكتۇرای چى؟ ئەي ھاوار!

- ئاوايە برا دونيا دونيا سەرمايىھدارى! پارەت نەبىت هيچى.

شەھرام ھەستايە سەرپى و بە دەنگىكى بەرز گوتى:

- نە فەرەت لە گۆرى ئەوهى گوتى، پارە خۆشىبەختى ناھىنى، نە فەرەت!

٩

له ناوه‌راستی ژووره‌که‌تدا راکشاویت! دوو دلی... دلیک که خه‌ریکی خه‌م خواردنه و دله‌که‌ی تریشت خه‌ریکی شیت بیون... دلیکت به دیار ئه و جوانیانه‌و خه‌نده‌یه ک ده‌کات، که له‌گه‌ل ئه‌رسیدا ئه‌زمونی کرد... دله‌که‌ی تر، خه‌ریکه شیت ده‌بیت و ئه و ئازارانه‌ی ده‌که‌ویتیه یاد، که به ده‌ستی ئه‌رسی چه‌شتی... بیرمچوو که باسی ئه‌و بکه‌م که میوانیکت هه‌یه... وه ک زوربەی شه‌وانی تر، ئه‌مشه‌ویش ئه‌رده‌لان میوانته و له‌ولاوه سه‌دای ده‌نگی بەرز ده‌کاته‌و و ده‌بیزیت: «فرمیسکی تو، په‌یامت بۆم...»

نه‌مزانی هیچی راست نه‌بیوو...» له‌گه‌ل ده‌نگی ئه‌رده‌لانی هاوده‌مت بیرت بۆ ئه‌و ده‌چیت... ئه و ساتانه‌ی «ئه‌رسی» فرمیسکی چاوی بوت ده‌باراند، راستی ده‌کرد؟ له په‌یامه‌کانی که خۆی قوربانت ده‌کرد و خوش‌ویستی تا ئاسمان بیو، راستی ده‌کرد؟ بیرته یه‌که‌م په‌یام که بوتی نارد؟ «له رۆژیکی پاییز دا، له بەرده‌م شه‌سته بارانیکدا، له‌گه‌ل هه‌ر دلپه بارانیک که ده‌که‌ویتیه سه‌ر زه‌وی؛ هه‌ستی دلم بوت زیاتر و زیاتر ده‌بیت!» ئایه ئه‌رده‌لان راست ده‌کات؟ په‌یامی ئه و هیچی راست نه‌بیوو؟ ئه‌رده‌لان پر به دلی هاوار ده‌کات: «دلداری بۆ کوری هه‌زار ئیش و ژانه...» له دوای ئه‌و ده‌هوار ده‌که‌یت: «ئیششش

و ڙانە ٥٥٥، ئىششىش و ڙانە ٥٥٥...» ئەرددەلان ئەمجارە توندتر دەبىزىت: «لەم ولاتە ويران بۇوه، دلدارى بۇ خاوهن مالە...» دېيىتە قسە: «دەزانى ئەرددەلان. ئەگەر لەگەل قسە كانى تريشت هاپرا نەبم لهوهيان هاۋارام... دەزانى ئەگەر منىش خاوهن مالبام، هەر ئىستاكە... نا ئىستا درەنگە، سېھى شەو بەيەكەوه؛ من و تۆ و دايىكم و باوكىم دەچۈونىن داواى ئەرسى و ئەم دەرىدە، ھۆى دلخۇشى ئەبەدىم... ئەرددەلان رەتى نەكەيتەوه ھا! دەبىت تۆش لەگەلەم بىيت...»

ئاخىر دايىك و باوكى ئەويش مافى خۆيانە، هاودەمى ئەو كورە بناسن كە بېيارە بىيىتە هاوسەرى كچەكەيان... بەس توخوا بەلىن بىدە، باسى ئەوهيان بۇ نەكەيت؛ چەند شەو تا بەيانى بە يادى كچەكەيانەوه، خەو نەچۈوهەتە چاوانەوه... باسى ئەوه نەكەيت، ئەگەر ئەوان كچەكەيان نەدەن بە من، من ژيانم دەخەمە نىيو پارچەي سەرچەفە كۆنه كانى دايىكم و فرىتى دەمەنەوه نىۋ ئەم دۆزەخەي مرۆقەكان لىنى دەترىن... نا دلىنام تۆ باسى هيچ كام لەمانە ناكەيت، نا... ئەرددەلان دورور خەيالەم كرد، خۆ من خاوهن مال و سامان نىم! خۆ ناتوانىم جارى بچەمە داواى ئەرسى، نا... دايىكم گوتى: «پەلە مەكە، هەر دەچىنە داواى، كاتى خۆى هەر دېيت.» «ئەرددەلان»، دايىكم تىناكات... تا كاتى خۆى دېيت؛ من ئەوكاتە هەر خەمى ئەرسى نا، دەبىت خەمى مەندالە كانى «ئەرسى» يش بخەمە سەر شانم... دايىكم نازانىت ئەگەر پەلە نەكەم، لىيى دەفرىئىن... دەيدەنە كەسىكى تر، ئاخىر توخوا گوناھ نىيە؟»

دەزانىم خەم لە چى دەخۆيت! گوناھ نىيە؛ دواى بېينى ئەم رىڭە درىزە، دواى چەشتى ئەم ھەموو و ناخوشىيە، دوا ئەم

هه موو قوربانیدانه، که سیکی تر بیت و به ئاسانى له دللى
برپینیت و بیته سەر نان و پاروروی ئاماھە کراو؟ ئاخىر گوناھ نىيە
«ئەرسى» ي تۆ... بیتە خەلاتى که سیک كە هيچ قوربانىھە كى بو
نەداوه... شەوان نەكە وتوتە سەر زگ و لە تاو ئازارى دللى، ئازارى
پۆحکىشانى نەچەشتۈوه... گوناھ نىيە که سیک بیتە خەلاتى
«ئەرسى» دوو نزاي نەكىدووھ! لە سەر بەرمال تىر تىر بو ھیواي
بەدەست ھىنانى نەگىرياوھ... «ئەرسى» بیتە ھى که سیک، كە
ھەفتەپەك كارى نەكىدووھ و پارەھى كۆنەكىدووھ تەوه تا دىاريە كى
به قەرز بو بکريت، ئاخىر گوناھ نىيە؟

«ئەردەللان» به ئاگات دەھىيىتەوه: «بخويىنە بولبول بخويىنە...
زامى كۆنم به ئىش بىنە... لە تەنبايى جىم مەھىلە...»
ئاخىك ھەل دەكىشىت و دەلىت: «ئايى ئەردەللان، خۇ من
بولبولىكىشم نەبوو... بوم بخويىنى... زامى كۆنم به ئىش بىنلى...
لە تەنبايى جىم نەھىلى...»

١٠

ئىيۆي ئاگر، بە پىچەوانەي ھەلسوكەوتى چەند رۇژى راپرددوو؛ ئەمپۇز بىتاقەت دەردەكەويت. لە يەكىك لە راپەوە كانى زانكۆ بىنيت... سلاۋىكى ساردى لېكىدىت. ھەر لەگەل سلاۋەكە ئىيۆ، ھەستت بە باش نەبوونى كردى... بانگىشتت كرده چىشتاخانەي زانكۆ، وەلى رەتىكىردەوە و پىسى گوتىت:

- دەچىن لە نىyo باخچەي زانكۆ دادەنىشىن.

بەدەم رېيەوە لىيت پرسى:

- دەلىي ئەمپۇز كىشەيەكت ھەيە؟

- بەلىي ھۆي بىتاقەتىم كچىك بىت.

نا كاكە نا، نازانم كەي واز لە و بىرۇكانە دەھىنن، بۆ كاتىك كورپىك بىتاقەت دەبىت، دەبىت ھۆكارەكەي كچىك بىت؟ دەي دەچىن لەھۆي دادەنىشىن و بۆم باسبكە كە بۇچى بىتاقەتىت... ھاوشان لەگەل ئىيۆي ئاگردا لە نىyo باخچەي زانكۆ دانىشتن... ئىيۆ وەك جاران، دەستى نەدا تەلەفۇنەكەي. لەھۆ دەچۈو ئەمپۇز تەلەفۇنى ھەر لەلا نەبىت... ھەستىكى سەيرت ھەبوو كاتىك ئىيۆت بەمشىوه يە دەبىنى، بە پەرۇش بۇويت ھۆي لالۇوتى ئىيراهىم بزانىت.

- دەي بۆم باسبكە، بزانم چ رەشەبايەكە، وا گىرى ئىيۆي ئاگرى

کزکردووه؟

- چیت بو باس بکه م برا. خوت ده زانی من جگه له خراپیوونى حالى دایکم، زور گوئی به شتى دیکه نادهم.
- خوا نه کرده، خو پوري گیان نه خوش نیيە؟
- نا برا، بابه تیکی دیکه يه.

- ئى ٥٥ بۆم باس بکه، من بۆچى هاواریتەم.

ئییو له گیرفانى چاکە تەکەھى جگە رەھىيەكى دەرهىننا. زور سەر زەن شتى دەكەيت و داواي لىدەكەيت واز له جگە رە كىشان بېيىتىت، بەلام ئەھەر دەم دەلى؛ هەر تەنیا جگە رە كەيە بۆم دەسوو تىت و خۆي دەرباز دەكەات... داواي ئەھەھى جگە رە كەھى خستە سەر لىيۇي، له نىيۇ گيرفانە كەھى ترى چەرخە كەھى دەرهىننا و جگە رە كەھى داگىرساند. بە توندى چەند قومىيکى له جگە رە كەيدا و كەوتە قسە:

«دوينىكە، داواي ئەھەھى له كۆلۈز گەرامەھە مالەھە، له گەل دایکم چۈۋىنە لاي يەكىك لە ژنه بەرگەر ووھە كانى گەپە كەھمان. له خانويىكدا دەزىيا بە تەنیا. خانووھە كەھى نزىكەي سى كۆلان له و لاترى خانووھە كەھى ئىمەھە بۇو. دايكم قوماشىيکى كېيىو و گوتى: «ئەم ژنه، هەم دەلىن بەرگەر ووھىكى باشە، هەم دەلىن، بە تەنها دەزى و هيچ كەسييکى نىيە دوو دينارى بو پەيدابكەت. جا دەھەۋىت ئەمجارە لەلاي ئەھە ئەم قوماشە بىدوورم.» برا بچۈوكە كەم، لەمال نەبۇو، دايکىشىم لە بەر پىاوه چاواباش قالە كانى شار، خو ناوىرە تاسەرى كۆلان بە تەنیا بېرۋا. جارىكىان باوکم پىيى گوت: «ئىنجا چىيە خو قابىلە ناتخۇن.» دايکىشىم وەلام دايھە وە: «پىاوه كە، ئەمان بە دەم ناتخۇن، بە چاودە تاخۇن بە چاوا! لېشيان بکۆلىتەھە، سەدا نەھەتىان، پىاوى جومعە و

جەماعەتن و كە باس دىيٗتە سەر دىن و ئايىن، زۆر زانان.» بۇيە دايىم داواي لېكىرمىد، ياوهرى بىكەم. ئەگەرچى ماندووبووم بەلام، نەكرا رەتىيەكەمەوه.

ھەر كە لە دوورەوە مالى ئەم ژنە بەرگدرۈوھم بىنى، پەنگى غەريبى لىنى نىشتبوو! مالىكى بىناز و پىر خەم ھەر دەكەوت. دايىم لە دەرگايدا. لە دوورەوە دەنگىك بانگى لىۋە كەدىن: «فەرمۇو، فەرمۇو. روو بکەنە ژوورەوە.» ھەر كە پىيم نايىھ ئەم مالە، ھەستى غەريبى و بىتاقەتى سەراپامى تەنى و تا ھەنۇوكەش وازى لىنهھىنماوم. وامزانى ھەر من وام، بە رووى دايىشىمەوه دەر دەكەوت كە ئەم مالە ھەستىكى سەيرى پېيە خشىوھ. چوينە ژوورەوە، دايىم لە پىشەوە رۇيىشته ژوورەوە و سلاۋى كرد.

ژنە كە بە رووخسار، زۆر پىر دەر دەكەوت! بەلام لە وە نەھەنچوو تەمەنتىكى زۆرى ھەبىت. دواي ئەوهى وەلەمى سلاۋەكەي دايىكمى دايىھەوە، منىش ويىستم سلاۋ بکەم. بەلام پىش ئەوهى و شەيەك بىلىم ژنە چاوه کانى كەوتە سەر من و لە پىرىكا تاسا، پەشۆڭا! ھىيىدى ھىيىدى ھاتە پىش و چاوشى بە چىركە لە بەر دەمندا نەدەن تو روگاند!

دەتگۇت بە بىنىنى من كە وتۆتەوە يادى كەسىكەوە. لە پىرىكدا ژنە كە لە بەر دەمندا كەوت و دواي چەند چىركەيەك، تا ھىيىزى هەببۇ لە پىرمەي گريانىدا. دايىم ھەر ھەولى ژىركەنەوەي ژنە كەي دەدا بەلام ژنە ھەر بىندەنگ نەدەببويھەوە! دواي ئەوهى دايىم گوتى: «كۈرم تۆ بىرۇ دەر دە...» ژنە، ساتىك وەستا و سەيرى دايىكمى كرد و ئەمجارە زۆر توندتر گريا! ويىستم بېچمە دەر دە، ژنە بە گريانەوە بانگى كەرمى: «نا تخوا وەرە و مەرۇ، تخوا وەرە... با تۆزىك بىرى مەشخەلى خۆمم بکەۋېتەوە... نا،

تو مەشخەلی وايە؟ تو خوا بلى مەشخەلی... مەشخەل نىت؟» دايىم چاوه كانى ژنه يى سپى و پىسى گوت: «خوشكم تۆ بوھسته با ئىمە لە يەكترى بگەين، تۆزىك ئارام بە.» ژنه وەك ئەھوھى كۆتا هەناسەي ژيانى بىت هەناسە يە كى قۇلى هەلکىشا و گوتى: «پەيمان بىت، پەيمان بىت، ئارام دەگرم ھەرچى دەلىيت دەيکەم بەس تو خوا با ئەھوھەشخەل بىت، با ئەھوھەشخەل من بىت.» فرمىسىك لە چاوه كانىم ھاتنە خوارەوە لە بەردەم ھەستى دەرروونى ئەم ژنه، لە بەردەم ئەم گريانە بە كولھى خەرىك بۇو، شىت بىم!

زۆر بە ئازار بۇو! فرمىسىك رېزايە خوار و گوتىم: «نا پورى گيان نا، من مەشخەل نىم... من ئيراهىمم...» ژنه دووبارە دەستى كردىوھ بە گريان و ھاوارى بۆ ئەم مەشخەل ناوه، تا ئاسمان بۇو. من چىدى نەمتوانى بەرگە بگرم و چۈومە دەرەوە. دواي بىست خولەكىك دايىم ھاتە دەرەوە و بەيەكەوھەر رېگاي مالمان گرتەبەر.

ئەم بابەته زۆر كارى لېكىردم، لە رېكە كەپانەوھ پرسىيم: «دايكە ھېچى بۆ باس نەكىدىت؟» دايىم بە كورتى و بە دلىكى پېر خەمەوھ گوتى: «سى سال بەر لە ئىستا، كورەكە ويسىتۈھەتى بچىتە دەرەوھى ولات. بەلام پاش ئەھوھى كورەكە دەچىتە ئىو دەرياي رەش، دەنگى نامىتتىت. گوتى هەندىك دەلىن كە مردۇوھ و لە دەريايى رەشدا خنكاوه. هەندىكىش دەلىن چەند كەسىك لە بەلەمەكە ئەواندا رېزگاريان بۇوھ و يەكىك لەوان مەشخەلە و ئىستا لە زىندانە كانى يۆناندايە. گوتى هەر كام لەمانە بىت قبولمە بەس بزانم كورەكەم چى بەسەر ھاتۇوھ هيچم ناوىت.» پىسىم گوت: «ئەي بۆچى كە منى بىنى وا پەشۆكا؟» وەلامى

دامەوھ: «مەشخەلى كۈريشى لە و تەمەنھى تۆدا بۇوه كە رۇيىشتۇوھ. كە تۆشى بىنى، وايزانى مەشخەلىت.».»
حەقت بە ئىيۇدا كە واخەفت رۇوی داگرتۇوھ. تۆش دواي ئەوھى بەسەر ھاتەكە بۇ گىرایتەوھ دلت پېپىو. بە ئىيۇ ئاگرت گوت:

- واتا لەبەر ئەم دايىكە جەرگ سووتاوه يە وا پەشىوحالى؟
- راستە ئەوھوھ ھۆكاريکە، بەلام ھۆكاريکى ترىيش ھەيە. ھەر لە و كاتھوھى لە مالى دايىكى مەشخەل ھاتىنە دەرەوھ دايىك خولەكىك فرمىسىك لە چاوانى نەتۆراوھ. ھەر دەلىت: «خۆزگە بىانتوانىيىسا سۆراغىيىكى مەشخەل بکەين و ئەم دايىكە چىدى و جەرگ سووتاوا نەمىننەت.» تەنانەت بەيانى كە ھاتىم زانكۆ بىننەم چاوه کانى وھك خويىن سورەلگەرابۇون. ديار بۇو كە بە درىزىايى شەو بىداربۇوھ و گرىياوھ.
- بە راي تو كارىكمان پىيەدەكرىت؟
- نازانم، زور بىرددەكەمەوھ و نازانم!
- با كارىكمان پىيەدەكرىت!
- چۆن چۆنی؟
- مالى ئەم ژنه پىيەدەزانىتەوھ؟
- بەلنى، پىيى دەزانم.
- بەيانى هيچ، كارم ھەيە. بەلام دوو بەيانى ناچىمە سەركار... بەيەكەوھ دواي زانكۆ دەچىنە مالى ئەم دايىكە... بىانىن هيچ سەرەدا ويىكمان دەست دەكەۋىت تا بتوانىن سۆراغى مەشخەلى پىي بکەين؟

ئىيۇ ئاگر رەنگى ھاتەوھ بەر و بە پەرۋىشەوھ گوتى:
- ھەر بىشىت، باشتىن كارە! ئەگەر نەگەين بە هيچ ئەنجامىيىكىش

خو هیچ نه بیت ههولنکمان داوه.
له دللهوه بهلینت دا که هه رکاریک له توانات دابیت بیکهیت.
هیچ نه بیت بتوانی دلی دایکیک لهو هه زاران دایکهی ولات،
ئاسووده بکهیت؛ که پژانه جه رگیان ۵۵ سووتیت و چاوی
چاوه روانیان بو هاتنه وهی پوله کانیان هه مووده م له پیگهیه.

۱۱

دۇوباره كاکەي شۆفىر مىشكى مژوول بۇو و تۆى دوورتر لە و شوينەي كە پىويستبۇو لىيى دابەزىت، دابەزانىد... لە نزىكى دوكانەكەي وەستا فەرە. ژىيىكى بە تەمەنت بىنى، بەلاي ھەر كەسىك رۆيىشتبا دەستەكانى بۆي پادەگرت، وەك ئەوهى داواي شتىكى لى بىكەت.

الە دواتردا دركت بەوه كرد كە ئەم ژنه سوالكەرە. بە رۇوى پېر لە خەميدا دياربۇو ۋيان چەندە ماندووى كردووە! دواي گەشتىن بە چەند كەسىكى دى، دواجار لە تو نزىك بۇويەوه و بىڭوتىن ھىچ شتىك، دەستى -بەو مانايەي شتىكى پى بېخشىت- بۆت راگرت... ويستت چىرۇكى ئەم ژنه دەستگىرە بىانىت و بۆ نووسىنە كانت ئىلهاامييکى لىيەربىرىت، بەلام دلىنا نەبۈويت كە تواناي قسە كەردىنە ھېيە يان نا؟ ياخود بە ھەمان زمانى تو قسە دەكەت يان نا؟ بەشىوھە كى ناما قولانە پرسىت:

- مىمى گيان بە چ زماٰتك قسە دەكەي؟ دەكىرى چىرۇكى تو بىزانم؟

ژنه دەستگىرە بىباكانە؛ دواي چەند ساتىك روانىن لىت گوتى:

- بە چ زمانەكى قسان دەكەم؟ ھەر بەو زمانە قسان دەكەم كە رۆزانە مرۆقە كان پىسى دلى يەكترى دەرەنجىين! بەو زمانەي پىنى فيرى درۆ و خيانەت بۇونە! بەو زمانەي ئاشوبى پى ساز دەكەن!

بهو زمانه‌ی رۆزانه، دلی چەندان کەسى پىدەشکىنن! چىتر؟ ئاخر
چى ترت پېپلىم؟ زمان بەلايەكە و بە مروقەوە نوساوه و هەرچى
كىشەئى دونيايە، هوئىكەئى ئەوە. ئەوهندە لىنى بىزازام؛ راستىت
دەۋى نامەوئى بەكارى بەپىنم و قسەيەكى پى بکەم.
- بىڭومانىم لەوە توش چىرۇكىكتەھىيە و دلشكاوېكى ئەم
شارەيت، دەكىرىچىرۇكى تۆ...
پېش ئەوەي قسەكەت تەواو بکەيت، پىيى بېرىت و گوتى:

- وابزانىم گوپىت لىيم بۇو توپىك بەر لە ئىستا پېمگوتى كە
چەنېك لە زمانى خۆم بىزازام و نامەوئى هيچى پېيدىركىنەم.
ئىستاش ئەگەر بە شايستەئى خىرەيەم دەزانى، ئەگەرنا با سەرى
خۆم بە كونجىكى دىكەدا بکەم و هيچى تر نەلېم.
دەستت بۆ گيرفانى پانتولەكەت برد و بېرىك پارەت دەرھەينا
و پېيتىدا... ژنهى بەتەمەنى دەستتگىر جىيەيىشىتىت. بۆ چەند
ساتى بىرت لە وشەكانى كردىوە! باشە دەكىرى زمان ئەو
بەلايە گەورەيە بىت بۆ مروقۇ؟ ئايە گەر شارىك ھەبىت و
دانىشتوانكەئى تىيدا لالبىن و كەسيان نكارن زمان، بۆ وتى شىتىك
بەكاربەيىنن! ئايە ھەمان ئەو كىشە و ناخۆشيانەئى تىيدا روودەدات،
كە ئىستا رۆزانە روودەدەن!

چۈويتە نىيو دوكانەكەوە، وەستا فەرەھەویرەكەئى ئامادە كىدبۇو
و لەسەر ئەسکەمەلىكى جولاؤ دانىشت بۇو و توند مژى لە
جىگەرەكەئى دەدا... جىاواز لە رۆزانى تر خەمبار دەرەكەوت...
سلاۋىكتى لىنى كرد و پاش ئەوەي وەلامى سلاۋەكتى دايەوە
لىت پرسى:

- چىيە وەستا بىتاقەت دەرەكەويت...
وەستا فەرە دواين مژى لە جىگەرەكەيدا و فرىيدا. لەگەل

دەرھىنان و داگىرساندى جىڭەرەيەكى تر گوتى:
 - كورە وەللى ئەوھ حاىل نىيە، سى مانگ بەھۆى كەرەنتىنەوە
 لە مال دانىشتىن و كارىكمان نەكىد. كەچى كاكى خاوهەن دوكان
 داواى كريىسى ئەو كامانلى دەكەت. پاش ئەو كاتە پىمانگوت
 كاكە ئىشمان نەكىردووھ دينارىكمان نىيە، ئەوھى ھەمانبۇو لە
 كاتى كەرەنتىنەكە خواردمان كەچى لە وەلامدا گوتى كىشەي
 خۆتانە و منىش دينارىكىم نىيە.

ئەو كاتە پىمانگوت كاكە لەسەرمان بۇھستە با پىنج شەش
 مانگىك كار بکەين، بۇتى رېكىدەخەين... دويىنى شەو تەلەفۇنى
 بۇ كىردووم دەلىت ئەم مانگە كۆتا مانگە يان ئەوهتا كريى ئەو
 سى مانگەم بۇ دەھىنەن يان دەرتان دەكەم! لەگەلى كىردىم
 دەممە قالى و ناخوشى... كاكە ئىشەكە هەر رۇۋزانەكەيە و خەرجى
 مال پىر دەكەتەوە، چۈن ئەم كريىھى بۇ دابىن بکەم، نازانىم...
 لە لايەك خەمت بۇ وەستا فەرە دەخوارد كە كارەكەي لەدەست
 بىدات... لە لايەكى ترەوە خۆشت بىكار دەبۈويت و هىنانەدى
 ويسىتى دىلت قورسەر دەبۈو. وەلى ناچاربۈويت تۆزىكىش بىت
 دلى وەستا فەرمان بەدىتەوە:

- دەھى وەستا گيان، خوا گەورەيە. با بىزىن تا سەرى مانگ
 بەلگولە شوينىك پارەكە پەيا بىت.
 وەستا فەرە وەك ئەوھى كۆلىك خەمى بەسەر شانەوە بىت پىنى
 گوتى:

- زۆر ئەستەمە ھەلدىر، زۆر...

ئەرسى چارەگى دووھم

كە عاشق بۇوم، ئەوسا لەمەبەستى ئەو بىرىنپېچە تىگەيىشتەم.
كە لە پېشدا پىسى گۆتبۇوم؛ سەختىن ئازار، ئازارى ئىشقا.
مەردوومى ئاشق، خۇبىيەج ھۆيەك، شەھە و رۆز دلى لە نىئى
مشتىيەتى! شەھە و رۆز دلگوشرا و بىئۆقرە! بۇ ساتىك بىرى ئازىزى
لە خەيال و ھزرى دەرنەچىت... بەلىنى، من بۇ ئەرسى وا بۇوم...
ئەرسىيەك كە لە بىنەرەتدا نەمدەزانى چۈنە و چ كەسىك دەبىت
بۇ ژيانى من... ئاشقى ئەرسى بۇوم، بۇ ھىچ شتىك و لەبەر
ھىچ. راستە لە پېشدا ھەولمەدەدا بۇ ئەوهى جوان بنووسم، لە
پىگەي ئاشقەوھ ئازار بچىزەم. وەلى دواى كەوتتە داوى ئەرسىيەوھ
ئەوهى نووسىم و خىستمە سەر كاغەز، ھەمووھ ھەر بۇ خاترى
ئەرسى و ئىشقا كەھى ئەوبۇو...
دواى دىدارەكەي كىتىخانە، چەند جارىكى تر دىدارمان بەست.
بەردەۋام پەيام و پىوهندىشمان ئالوگۇر دەكرد. من رۆز دواى رۆز
ھەستى خۆشويىستى ئەرسى لە دلەمدا زىاتر و زىاتر دەبۇون...
ھەموو دىدار و پەيام و پىوهندى و ھەستەكانم بۇ ئەرسى، لە
تىنۇوسە چىكۈلانە كەمدا ياداشت دەكردى! تا ئەو ياداشتانا زور
بۇون و بۇون بە كىتىيەك... لە مالەوه بە چاپكەرە شەرەكەم چاپ
كەردى... بىيارمدا پېشكەشى ئەرسى بىكەم و خۆشەوېستى خۆمى

پیرا بگه یہ نم.

له پیشدا خویندبوومهوه، ئەگەر كەۋەتە بەرابىھەر ئەو كەسەي
خۆشم ھەدویت و دلەم خىرا لىنى نەدا، زمانم تەتەلەي نەكىد،
چۆكە كانم نەلەرزى، جوش و خرۇش دايىنەگىتم، من ئاشق نىيم...
ئەو رۆزەي بېيارمدا كىتىبەكە پىشكەش بە ئەرسى بىكەم، رۆزى
لە دايىكۈونىيىو. زمانم تەتەلەي ھەكىد، دلەم خىرا لىنى ھەدا،
چۆكە كانم ھەلەزىي، جوش و خرۇش سەراپامى تەننېيىو! ئاخىر
من مروقىيىك بۇوم، جىڭە لە كىتىب و نۇوسىين شىتىكى جوانترم
شك نەبرەد پىيى، ھەستى خۆم بۇ ئەرسى ھەربىرم، كىتىبەكە
باشتىرىن شتىبۇو. من يادگارى و رۆزە جوانەكانى خۆمم خۆشىدەويى،
ھەمموسى ناپېرلىم...

به کورتی هه رچونیک بwoo کتیبه کهم پیشکه شی کرد. دوای کتیبه که،
ئەرسى لە خۆشەویستى و ئىشقى من دلىبابوویەوە؛ بويىن بە
دwoo خۆشەویستى جوان... لە كاتىكدا لە دەورۇوبەرمان دەنگى
تەقە و جوین و ناشرينى بلاودەكرا، ئىمە مينا دwoo بولبۇولى
ئاشاشة، ئاوازى ئەوبىن، و خەشەو سىستىمان بەبەك دەخەنند.

مرۆڤ کە ئاشق دەبىت، ئىنجا لەمانھە ئىيان و جوانى ئىيان
دەگات... تو وەرە جوانى ئىيان و ئومىد لە ئاشقىيەتە و بىنە، كە
چىركە بە چىركە ئاتىزىمەر دەزېرىت، بو گەيشتن بە دولبەرە كە.
ئەگەر ئەرسى بىيگوتبا بەرە، نەمدەوت نا... بو دلخۆشى ئەرسى
ئامادەي ھەموو كارىكپۇوم...
.....

پیش هه مووشت بیرم لهوه کرده وه ۵۵ بیت شتاییک بکهه، که
ئه رسی هه سست بهوه نه کات، که سیکی بیس وود له ژیانیه تی.
هه رچى کتیبیک که بجزانیبا سوودی لیوه رده گرم ۵۵ مخویند وه...
هه وولم ۵۵ دا نمونه هی بالای هه رکاریکم، که ئه نجامی ۵۵۵۵...

نه ک ته‌نها له به رابه‌ر ئه رسی خۆم گیف بکه مه‌وه و شه‌وان
له ئه دیوی ته‌له فۆنە که مه‌وه قسەی گه‌وره‌ی بۆ بکه‌م... هه‌ر
ئه‌وکاته ببوو که بپیارمدا سه‌رەپای خویندن، کاریکیش ئه‌نجامبده‌م...
له نازه‌واخانه‌یه که بوم به شاگرد و پارم کۆدە‌کرده‌وه... چەند
پۆز پارم کۆدە‌کرده‌وه و هەولمەدە پیی دیارییه کى شایسته
بکرپ، که شایه‌ن به ئه رسی بیت.

ئیدی من بوم به ئاشق، له و ئاشقانه‌ی که به شیت ناوزەند
دەکرین... هه‌ر نووسه‌ریک له گیپانه‌وه کانیدا باسی ئیشقى
نه کردا لیی لالووت دەبوم و به دلگرانییه‌وه کتىیه کەیم
دەخویندەوه... دەمویست چیپۆکى هەممۇو ئاشقانى دونيا
بخوینمەوه و نمۇونەی بالاى هەمۇو یابىم، ناوم بچىتە تەک مەم
و فەرهاد و سیامەندەوه... له هه‌ر لايەکەوه لۆمەی ئاشق بکرا با
من پیی پەست دەبوم و به خۆم دەگوت:

«کە دل شتىكى بەپاستى ويست؛ قسەی هەزار حەكىم و زانا،
درۆيە!»

١٢

دواى تەواوبۇنى زانكۆ ھاوشان لەگەل ئىبۇي ئاگردا، ھاتنە دەرەوە و بەپەلە تاكسييەكتان راگرت و گەرانەوە لاي مالى ئىبۇ. كاتژمىر سىّىنى نزىكى ئىوارەبوو و ھېشتاكە شىوى نىوهرۇقان نەخواردبۇو... ئىبۇ پىدداغرى كرد كە بچنە مالى ئەوان و ناتىك بخۇن ئىنجا بىرۇن. بەلام تۆ هيچ ويستىكت بۆ خواردن نەبوو و بەپەلە بۇوي بۆ ئەوهى بگەيت بە چىرۇكەكەي دايىكى مەشخەل... هەر لە پىش دەرگای مالەكەيان سلاۋىكت لە دايىكى ئىپراھىم كرد.

دواى ئەوهى ئىبۇ، ناونيشانى مالى دايىكى مەشخەلى، لە دايىكى دلىا كرەدەوە... ملى رېيگەتان گرته بەر و بىئەوهى هيچ كامىيكتان وشەيەك بلىن گەيشتن بە نزىكى مالى دايىكى مەشخەل. وەك ئەوهى ئىبۇ باسى دەكىد؛ هەر كە خانووهكەيت دەبىنى... خەم و ئازار و دوورىت لىيەوە ھەست پىندەكىد... ھەستت دەكىد كە خانووهكە ھاوشانى گريانى دايىكى مەشخەل، گرياوە... لەگەل خەم خواردنى، خەمى خواردووھە... ئازاري چەشتىووھە... بەپەلە بۇوي بۆ دىدار و چىرۇكى دايىكى مەشخەل و خىزانەكەي. لە دەرگاتاندا، وەك ئەو جارەي كە ئىبۇي ئاگر چووبۇو و بۆتى باسکەرد... ژىتكە بە دەنگىكى غەمگىن، لە نىو مالەكەوە باڭى لىيەكىردىن: «فەرمۇو، فەرمۇو. رووبكەنە ژۈورەوھە.»

دەرگاکە کراوه بwoo، ئىبۇي ئاگر چووییه ژۇورەوھ و تۆش لە دواي ئەوھوھ... مالەكەيان خاوىن دەردەكەوت بەلام وەك ئىبۇ بۇي باسکرەبۈويت، تۆش لەگەل پى خىستنە ئىۋەم مالە، ھەستى غەریبى جەستەتى تەنى... دايىكى مەشخەل لە ژۇورى پېشەوھى خانووهكەيان دەركەوت و خەریكى چاڭىرىدىنى سەرپوشەكەي بwoo... بە چرج و لۆچى روخسار و پرچى سېپىيەوھ، ھەممۇ كەس لە كاتى بىينىدا پەي بەھوھ دەبرد كە خەمیك ھەيە و سالاٰتىكە خەریكى خواردىنى ھەناوى ئەم دايىكە دل شكاوهپە... دايىكى مەشخەل ھەر بە بىينى ئىبراھىم دلى پىر بwoo. وەلى تۆ دەستپېشخەريت كرد و گوتى: «سالاۋ دادە گىان، دەكىيت بۇ ماوهىيەك مىوانى مالەكەت بىن؟» دايىكى مەشخەل ئاھىيکى هەلکىشىا و گوتى: «بىيگومان كورەكانم فەرمۇون، فەرمۇون.» ھاوشاڭ لەگەل دايىكى مەشخەل دا چۈونە ژۇورەوھ... ژۇورى پېشەوھى خانووهكەيان ناندىن بwoo.

بە بىينى مەكىنەي دروومان و دەززوو و پارچەي قوماش؛ زانىت كە دايىكى مەشخەل سەرجهم كارەكانى لىرە رايى دەكات... ئاماڙەي بۇ ژۇورى دواتر كرد و گوتى: «فەرمۇون بچىنە ھۆلەكەوھ.» چۈونە ھۆلەكەوھ... گلۆپەكانى كۈزاپۇونەوھ. لەوھ دەچۈو بە دەگەمن دايىكى مەشخەل ياخود كەسىكى تر بىتە ئەم ژۇورەوھ... لە ناوه راستى ھۆلەكەدا ويئەي كورپىكى گەنج - كە لەوھ دەچۈو لە نىوانى ھەڙدە بۇ بىست سالان بىت- ھەلواسابوو، بە شىۋازى رېكخىستنى قىز و رېشى زۆر لە ئىبۇ دەچۈو.

ھەستت بەوھ كرد كە ئەمە مەشخەل بەلام دواي خويىندەوھى ناوهكەي لە خوار ويئەكە، تەھاوا دلىا بۈويتەوھ... لەگەل ئىبۇدا دانىشتن و دايىكى مەشخەل ئاواي بۆتان ھېتا، پاش خواردنەوھى

ئاوهكە و سوپاس كردنى دايىكى مەشخەل... رۇوتىرىدە دايىكى
مەشخەل و پىيىت گوت:

- دادە گيان، تكايىه خوت ئەزىزەت مەددە... با سوود
لەو كاتەيى كەھەيە وەربىرىن و ئەو پرسىيارانەي ھەمانە لېتى
بکەين و ئەگەر لاتان ئاسايى بىت وەلاممان بەدەنەوە...
دايىكى مەشخەل بىتاقةت دەردەكەوت، وەلىٰ هات و لە نزىكى
ئىوهە دانىشت و گوتى:

- باشە كورى خۆم، فەرمۇو بېرسن. ئەوهى بكرىت، وەلامتان
ئەممەدە.

- من ھاۋىيى ئىبراھىم. ئەو چەند رۆزىك لەمەوبەر لەگەل
دaiيكى هاتە ئىرە و تۆى بهم شىپرەزىيە و بىنى و بۆي باسکردم كە
لە چاوهپوانى كۈرەكەت، واخەرىكى هيىدى هيىدى دەتىيەتەوە...
بۆيە من بە ئىبراھىم راگەياند كە بىيىن و سەردانت بکەين،
بەلكو بكرىت شتىكمان لەدەست بىت و سۆراغى مەشخەلت بو
بکەين...

بە ناوهىننانى مەشخەل، چاوانى دايىكى مەشخەل پەلە فرمىسىك
بۇون، ويىستى بگرىت بەلام تو ويسىتەم دلى دايىكى
مەشخەل بەتىتەوە و ھەمىش كاتەكە بقۆزىتەوە...

- دادە گيان ئىستا و باشتەر قىسە لەسەر بابەتكە بکەين، حەقت
پى دەدەم كە چەند سال نەبىنى رۆلەكەت و ديار نەبۇونى
شۇينەوارىكى، زۆر بە ئازارە. بەلام تو ئەمپۇرە حاوكارى ئىمە بکە.
بەلكو بتوانىن سۆراغىكى بکەين؟

- تەواو كۈرم ھەرجى پىويىستە، بېرسە.

- دەكرىت بۇمانى باس بکەيت، ھۆكاري چى بۇو مەشخەل
بپىارى رۆشتىنيدا، چۈن رۆيىشت؟ لەگەل كى بۇو؟

- باشه له سهرهتاوه هه موویتانا بُو ده گیرمه وه.
دایکی مه شخه لئه و چهند دلپه فرمیسکه هی له سه رگونای بwoo
سپری، دهستی کرد به گیرانه وه:

«دوو کور و کچیکم هه بwoo. کچه که مه رز وو میردی به که سیک
کرد که له ده ره و ده زیا و چوویه ئه وروپا. چهند ها ورییه کی
مه شخه ل له ریگه هی تورکیا و یونانه وو خویان گه یانده ئه وروپا.
رُوژ دواي رُوژ هه والی کوچی گه نجان بُو ئه وروپا به لیشاو
بلاؤ ده بwoo ویه وه. هه موو ئه مه رووداوانه مه شخه لی کورمیان هاندا
که ئه ویش بچیته ئه وروپا.

باوکی ئه ونده هی پیی گوت کاکه ژنت بُو ده هینین! کاکه چیت
ده وی بُوت ده کهین! بده تو مه رُو. که چی ئه و هه ر سوربوو
له سه ر ئه وهی که بروات. ئه و شه وهی که رُوشت و جییه پیشتن
ئاگری له هه ناوی من و باوکی و براکه هی به ردا... قهت له ژیانم
هینده هی ئه و شه وه جه رگم نه سووتاوه. ئیدی مه شخه لی ره
له گه ل قاچاغچیه که ریککه وت به ناوی «مه لؤی ئارام» و چوویه
تورکیا. ئیمه ژماره هی قاچاغچیه که شمان و هرگرت بُو ئه وهی گه ر
مه شخه ل ده نگی نه ما پیوه ندی به ئه وه و بکهین. ئه و شه وهی
مه شخه ل چوویه نیو ده ریای رهش به ئیمه هی نه گوت، نه کا دلمن
لای بیت. ۱۶ ای ۳ ای ۲۰۱۷ بwoo زور چاک بیرمه! نامه یه کی ده نگی بُو
براکه هی نارد و ئیدی ده نگی نه ما».

دواي وشهی زور به قورسی هاته سه ر زمان و به چاوی پر
فرمیسکه وه به رده وام بُو:

«دواي ئه وهی بُو به یانی «مم»ی برای نامه که هی مه شخه لی بینی،
ئه ونده هی پیوه ندی پیوه کرد موبایله که هی مه شخه ل داخرا بwoo.
پیوه ندی مان به قاچاغچیه که یان کرد گوتی رُوشتون به لام هیچ

بەلگەيەك نەبوو. دواتر گوتى بەلەمە كەيان نووقم بۇوە. خەريك بۇو شىت بىين بەلام لە گەران و پرسىيارى خۆمان نەوهەستايىن. پرسىيارمان كرد، گوتىيان لەو بەلەمە مەشخەل ٤٠ كەس مەردوون و چەند كەسىك رزگاريان بۇوە. ئىدى ھەرىيەكە و قىسەيەكى دەكىد. يەك دەيگۈت تەرمەكەي ھاتۆتەوە، يەك دەيگۈت قرش خواردووپەتى، دەيگۈت شەپۆل بىردووپەتى! يەك دەيگۈت نا! لەو چەند كەسە رزگاريان بۇوە يەكىان مەشخەل بۇوە ئەگىنا بۇ ھىچ نەبىت تەرمەكەي دىيار نىيە؟ ھەوالى قاچاغچىيە كەمان پرسى گوتىيان گىراوە. قىسەمان لەگەلى ھاۋىيەكى كرد، گوتى لەبەر مەشخەل گىراوە، مەشخەل رۇشتۇوە و دەربازى بۇوە. بەلام ھىچ بەلگەيەك نەبوو.

دواى ئەوهى چىتر نەمانتوانى نە لەگەل قاچاغچىيە كە و نە لەگەل ھاۋىيەكە قسە بکەينەوە. براكەي چۈويە توركىا، ھىچى دەست نەكەوت. كچەكەم لەگەل مېرەدەكەي چۈونە يۇنان، لە زىندانە كانى گەران. بەلام نە مەشخەللىكى زىندۇو و نە مەشخەللىكى مەردوو ھىچى نەبوو. ئىدى لە دواى ئە و رۇۋزانەوە ژيان لە ئىمە تال بۇو، خۆشىمان لى بىرا! لەو بەلەمە مەشخەلى تىدابۇو ھەم مەردوو ھەبۇو و ھەمېش دەرباز بۇو. بەلام مەشخەلى كورى نازدارى من تاقە كەسىك بۇو تاكۇو ئىستاش بىسەروشۇينە. چەند مانگىك دواى ونبۇونى مەشخەل، باوكى مەشخەل كۆچى دواى كرد.

ئەم ھەموو خەمە، كەسىكى لە رادەدەدەر خۆپاڭرى دەۋىيىت، بەرگەي بىرىت! سالىك بەسەر ونبۇونى مەشخەل تىنەپەرىيۇو. «مەم»ى براشى كۆچى دواىسى كرد. تەنها من ماومەتەوە بۇ خەم. مانھەوە كەشم تەنها بۇ ئەوهەنەدەيە، بىزام مەشخەلى كورىم

له ژیان ماوه یان له و دنیا له لای باوک و براکه یه‌تی. ئەگەر
ئەوھم بۆ یه کلایی ده ببويھوھ، ئیتر منيش وھ ک ئەوان کە روشتن،
ئەروشتم...»

دواين پسته‌ی گوت و ده ستي به چاوه کانیه‌وھ گرت و به کول
گريما... نه تو و نه ئیبوی ئاگر نه تانویست ریگه له گريانه کەی
بگرن... چون ئەوھ گريانه ناخی مرؤف له حەسرەت و خەم پاک
دەکاته‌وھ. مرؤف کە له گريان ده بیتھوھ واھەست دەکات بارىکى
قورسى داگرتووھ. سووكنایي دلى دېت و خەم و نارەحەتىھ کانى
کەم دەبنەوھ. لیتان گەپا بگرى... بۆ ئەوھى بۆ چەند ساتىكى
کەمیش بیت قورسایي خەمی دلى له سەر سووك بیت...

ئەودیو مەركى خەونەكان

۲ و ۲۵ بەيانى

توركيا

سلاو برا...

سلاوم بگەيەنه به ئەوانى تر... كەمیكى تر بەرى دەكەويىن بۆ
نزيكى دەرياي پەش... بېيارە بەلەمە كەي ئىمە و بەلەمیكى تر،
بە زياتر له نەوەد كەسەوە... بچىتە ناو دەرياي پەشەوە... ئەم
قاچاقچىيە نەك حەرامە بەلىنى يەختىكى شىاوى پىدادبوبۇن.
بەلام دەلىن ئەوھى ئىستا هىنتاۋيانە بەلەمیكى شىرى راوه ماسىيە
و ژەمیكى زۆر سووكە بۆ ئەم دېتە شىنە فراوانەي بېيار وايە به
نیویدا تىپەپبىن... زياتر له دە خىزانى كوردمان له گەل... له گەل
دوو خىزانى عەرەب و ۋەن و مىدىكى ئەفغانى... ھەموويان
كەسانى باشىن... بەلام بەلەمە كە باش نىيە، نا باش نىيە...
دەھەۋىت پەشيمان بىمەوھ و نەچم... بەلام ناكزى... ئىستاش

ناچارم، لەگەلىان بىرۇم ئەگەرنا بەزەبرى ھەرەشە و چەقۇ دەمبەن... بىورن كە ئاگادارم نەكىرىنىھە... دەمىكە بەروارى بەرپىكەوتىم دەزانى بەلام... نەمويىست، نا... نەمويىست دلتان ناپەحەت بىكەم... وا باڭم دەكەن، حەزم دەكەد نامە دەنگىيەكەم درېزتر بىيت... كە گەيشتمە يۇنان. ئەگەر توانىم و بۆم ھەلکەوت نامەي دەنگى ترتان بۆ دەنیرم... خەمى مەنتان نەبىيت... زۆرم خۆشىدەۋىن باشە، خۆشم دەۋىن دايىه، بابە، برا، خوشكى... -باشە كاكە واهاتىم چ هاتوهاوارتە- باڭم دەكەن دەرۇم... خوا يارتان بىيت... خوا يارتان بىيت...

***

٩ و ٣٠ بەيانى

كوردستان

بەپەلە...

بە داخ و خەمىكى قولەوە دىسانەوە ھەوالى مەركى ئازىزان و ھاولاتىانى بەش مەينەتى نىشتىمان، دلى زۆربەمانى داخورپاند! شەوى راپردوو لە دەريايىي رەش بەلەمىك ژىر ئاو كەوت و نزىكەي ٤٠ ھاولاتى كۆچبەر گىانىان لەدەست دا... كە زۆربەيان ھاولاتى ھەرىمى كوردستان بۇون و لە ئەنjamى ئەم باروودۇخە نادىyar و پىر تەنگەزلاۋانەوە، كوردستانىان جىھىشىت. بە خەونى ئەوهى بگەنە ۋلاتىكى ئارام و دادپەرەرە. بەلام بەداخەوە لە دەريادا خنکان و خەونە كانىيان لەگەل خۆياندا مرد...

۱۳

ئیبۆی ئاگر بە هەیە جانە وە بە رەھ و رووت ھات. راستە و خۆ زانیت
ھە والىکى باشى پىيە...
- ھە لدیر دۆزىمە وە... دۆزىمە وە...
- بە راستە! چۆن؟

- لە رېگەی تۆرپى كۆمەلایە تىيە وە، ئەھا ھەر دە تگوت سوودى
نىيە، ئە وەش سوودە كەي. لە وىوھ قىسەم لە گەل رۇژىنامە نووسىكى
كورد كرد. خەلکى ئەسىنایە. سەرجەم قاچاغچىيە كان دەناسىت.
گوتىم زانىارىمان دەويىت لە بارەي قاچاغچىيە كى ناوى مەلۋى
ئارامە. گوتى ئە وە چەندان سالە وازى لە قاچاغچىيە تى ھىنناوه.
پاش ئە وەي وازى ھىنناوه چۆتە وە پردى. ماللى خۆي پېشتر لە
پردى بۇو جا چۆتە وە مالە كەي خۆي يان نا. ئە وە يانى نازانم.
كتۈپپە ئىبۆي ئاگر رۇخساري گۆرپا و گوتى:
- بە لام...
- بە لام چى؟

- ئە وە رۇژىنامە نووسە گوتى لەوانە شە لە وى نە مايىت ياخود ھەر
ژياندا نە مايىت چونكە دوو سالە ھىچ ھە والىکى نىيە. تەنها
ئە وەندە دە زانن دواي وازھىنانى چۆتە وە پردى. جا ئىستا لە وى
ماوه يان نا، كەس نازانى.

- كىشە نىيە دە چىنە پردى، بەلکو بىدۇزىنە وە... ئە مەرۇ سى

شەممە... پىنج شەممە وانەمان لە زانكۆ كەمە. دواي زانكۆ راستەوخۇ دەچىنە تىرىمىنال و بەرلى دەكەويىن... بەلام بۆستە بزانىم وەستا فەرمان مۆلەتم 555.

دواي چەند جارىك پىوهندى، وەستا فەرە وەلامى پىوهندىيە كەتى دايەوە... دايەوە...

- سلاو باشىت وەستا فەرمان؟

بەكزى و بە بىچەوسەلەيەوە وەلامى دايىتەوە:

- سەرچاوان ھەلدىر ئەتۆ باشى؟

- سوپاس وەستا، ويىستم پىت بلېم ئەم پىنچاشەممە يە بەنيازىن بۆ كارىكى گرىنگ لەگەل ھاورييەك بچىنە پردى... جا گوتىم بزانىم مۆلەتم 555 ن و ئەو رۆژه پىستان دەكريت بە تەنبا كار بکەن؟

- ھەلدىر ھەر خۆم بەنياز بولۇپ پىت بلېم ئەم چەند رۆژه كار ناكەين. نەمتوانى ئەو كرييە خاوهەن مولكە كە دايىبا بولۇپ دابىنى بکەم. ئەويش هات و دوكانە كەي داخست. دەرىم بزانىم لىرە و لەۋى شىتىك پەيا ناكەم... ئەگەريش نا، هىچ...

ئەم ھەوالە بۆ تۆ ناخوش بولۇپ، نەك ناخوش كارەسات بولۇپ! وەلى بەھۆى ئەوهى بىرت بە رۇوداوى مەشخەل و مەلۇنى ئارامە وە مژۇلبىو زۆر گرىنگىت پىنى نەدا.

- بەراستە وەستا!؟ زۆر بەداخەوەم... 555 بىئومىد مەبە... دەتوانى چارە بکەي دلىيام...

- زۆر ئەستەمە ھەلدىر، زۆر...

ئەرسى چارەگى سىيەم

پېش ئەوهى بەركەوتەرى لەگەل ئەوينى من ھەبىت، مروقىكى ئاسايى بwoo، ئەرسى! بىفيز و سادە... دواى ئەوهى خوشەويستى و ئەوينى خۆم، گەياندە دلى! فرى بە ئاسماندا... خۇورەوشتى زۆرينىھى مەرددومى ئەم سەرەدەمە وايە، لە بىرى پىزانىنى بە خوشەويستى و قوربانيدانت بۆي، خۆپەرسى دۇنۋىنى و واي دادەنىت كە بۇونىشت ھەرنىيە!

دوو سال بەسەر ئەوكاتەدا تىپەرى، كە من و ئەرسى پەيمانى خوشەويستىمان بە يەكتىridا... لە دواى سالى يەكەمى خوشەويستىمانەوە، ھىدى رۆژ دواى رۆژ، گۆران و ساردى ئەرسى زيادى دەكەد و رۆژ دواى رۆژىش خەمى دلى من چەكەرەي دەكەد... من ھەرچەند ستايىشى ئەرسىم دەكەد، قوربانىم بۆي دەدە... ئەو ھىنەدە لەگەل مندا سارد دەبۈھەوە! واي ساردى چ ئازارىكە بۇ دلى ئاشق! بە ئاشق بىت دولبەرەكەى بىت و چەقۆيەك بەنئىو ھەناوى دا بىكات، دواى ئەوه بىت و مشتىك خۇي بەسەر شوين برىنه كەيدا بىكات، تەنها و تەنها ساردى نەنوئىيت... ئىستاش تىنە كەيىشتم ئەرسىيەك كە لە رابردوودا ھەزاران بەلىن و ھەزارن خەيالى لەگەل مندا چاند، لە پېيىكدا بۆچى گۆران؟ ئاخىر ھەر باسەكە باسى بىوهفایى كور و

ستەمكىدەن لە كچ! كەچى ئىستا كورىكە ستهمى لىيەكىرى و
كچە خەريكى بىۋەھفایيە... ئەم چىرۇكەي من هەر لەسەرەتاتوھ
بە لارى هاتووو...
ئەرسى وەك چاوشاركىيەكى مەنالانە خەريكى يارىكىردىن بىو
لەكەلم... لە پېيىكدا وۇن دەبۇو و ناوه ناوه بەدىار دەكەوتەوھ...
كە دەھاتەوھش گلهيم لىيى دەكىرد، لە ھۆكارى دىيارنەبۇنىم
دەپرسى... ھەزار و يەك بىانووی دەھىنایيەوھ، تا وايدەكىردى
دەگەشتە شويىنەك كە من دەبۇوايە داوايلىيوردىنى لېيكەم تا
ئەو دلى نەزەنجىت، ئاخىر دلى ئەو بۇ من زۆر گرینىڭ بۇوو...
كار گەيشتە ئەوھى، چىتەر دىدارىكىمان نەبۇو... بە مانگ پەيامىنەكى
بۇ نەدەناردم... كە پەيامىشى دەنارد سارد و سېر... لام گرینىڭ
نەبۇو ئەرسى پەيامى بۇ دەنارد يان نا، لەلام دەبۇو يان نا!
چۈنكە بۇنى ئەو ھەموودەم، لەبىر و خەيالى مندا خولى
دەخواردەوھ... ئەوھى بۇ من خەمىنەكى گەورەبۇو، ساردى ئەرسى
و ترسان بۇو لە لەدەستدانى... شەوانم لە بىئۆقرەيدا بەرې كىرد،
دايىم دلى گوشرا و لالووت... پىللۇي چاوىش بۇ ساتىك وشكى
بەخۆيەوھ نەددى! من بۇوم بە مروققىكى غەمگىن، مروققىك
بىحەسەلە و بىتاقەت لە ژيان... فەراموشىرىدىن لەلايەن
ئەرسىيەوھ دلى ويئان ويئان كىردى...

لە دوورى ئەرسىدا ھەمۇو شتىك بۇمن ناشرين و پې ئازاربۇوو...
تا كە شتىك بەرەو جوانى دەپۋىشت، دەقى نۇوسىنە كانم بۇو.
كە ھەر كەسىك دەقىكى بلاؤكراوەمى بخويىندىبايەوھ، دەيىزانى
چ ئازارىك لە پشت ئەو دەقانەوھ ھەن... وەلى ئەوكاتە وھك
جاران دلىم بەلاي ئەوھوھ نەبۇو، دەقىكى جوان بنووسم، ستايىش
بىكىيەم. تەنها و تەنها ئەوھى لە بىر و مىشكى مندا دەھات و

د چوو، ئەرسى و چۆنیەتى گەيشتن بwoo بە ئىشقا كەي... كاتىك
ئاشق دەبىت، نەبۈونى دولبەر، ساردى دولبەر، ھەست نەكىرن
بە خۆشەويىستى دولبەر. خەمى لە دەستدان و پەروشىت بۆ
گەيشتن بە دولبەر و ..... و .....! ھەمۇو دەبىتە ئازارىك
و دەلكىن بە دەلتەوە... بەلىنى، ئىستا ئەگەر لە منىش بېرىن
سەختىن ئازار چ ئازارىكە، وەك بىنپىچەكە بىچەند و چوون
دەلىم: «ئازارى ئىشقا!»

١٤

وتارىيىزەكە بە دەنگىكى گەر و پېر وزەوە ٥٥ بىيىت: «ئىشق و خۆشەويسىتى، ئاوىيکى سازگارە و رۆح تىيدا تىنۇوپىتى خۆى ٥ شكىنېت! خۆشەويسىتى ھەۋىنە بۆ درووستىرىدىنى كەسى ئازا. چونكە لە ئىشقدا قوربانىدان و ئازار و نارەحەتى زۆر ھەيد و كەسى ئاشق ٥ يېچىزىت، ئەمەش ھۆكارييکە بۆ درووستبۇونى مەرقۇ ئازا. ئىشق و خۆشەويسىتى ھۆكارييکە بۆ دۆزىنەوهى نیوهكى ترى خود، مەرقۇ تا ئە و نیوهكى نە دۆزىتەوهى، ھەرگىز و ھەرگىز ناگات بە بەختەوهەرى تەواوهتى. لە ئىشقدا ئەوهى گرنگە، بەختەوهەرى ئەوهەسەيە كە خۆشماندەۋىت نەك شتىكى تر.

ئاشق لە دوورى يارەكەي ရاستە بىئۇقرەيە، دل گوشراوه. بەلام تەنها ئەوهەندەي بىانىت كە يارەكەي بەختەوهەرە و دوور لە كىشەيە ئىدى تەواو، ئارام ٥ بىيىت. خالىكى زۇرگۈنگى خۆشەويسىتى ئەوهىيە، كە كەسە كان دەكات بە داهىنەر! وەرن مېزۇو بخويىنەوهى. چەندان شاعير لە رېيگەي ئىشق و ئەۋىنەوهى، بۇون بە شاعير و ھەستى جوانى خۆيان تىكەل بە شىعرە كانيان كردووه.

چەندان چىرۇكنووس و رۆماننۇووس، لە رېيگەيى ئەۋىنەوهى، خەيالىان دوور دەروا و جوانلىقىن دەنۇوسن... بە داخىكى زۆرەوهى،

ئاخ هەلەدەکىشىم و دەلىم ئەفسووس! ئەفسووس بۇ ئەو سەرددەمەي ئىستا، ئەوينىكى دوو لايىنه پاك، بە دەگەمنە بىيت نادۆزىتەوە. كورە ئاگرى ئىشق ھەناوى دەسووتىنىت و كچەش بىياك.. كچە بە پاكى خوشىدەۋىت و كورەش بۇ حەزە كاتىيەكانى. ناشرينىيەك لىرە و يەك لەۋى، لە ئەنجامدا ناوى خوشەويىستى بە ٥٥ بىت.

خوشەويىستىيەك تا ئەبەد ٥٥ مىنېتەوە، خوشەويىستىيە لە رۆحەوە، بەلام چۆن؟ بە چ مەرجىك؟ بەو مەرجەي ھەردۇو لايەن بەھەمان ئاستى يەكدى، لە ناخ و دل و رۆحيانەوە بۇ يەك بسىوتىن و قوربانى لە ئىستاي خۆيان بىدەن بۇ داھاتووپىكى بەختەوەرانە. بەلام دووبارە دەلىم ئەفسووس، ئەوھى ئىستا هەيە، خوشەويىستىيەكى بىررۇحە...»

وتارىيەتكە لە وتارەكەي خۆى ٥٥ بىتەوە و بىرى توش دورى دەروات... خوشەويىستى تو بۇ ئەرسى خوشەويىستىك بۇو لە رۆحەوە؟ بەلى! چۈن؟ چون تو قبولى ھەممۇ ئازارىكت كرد و رۆح و بۇونى ئەوت خوشەدويسىت... دەزانىم ئىستا لېتپىرسن بۇ چ ھۆكارييک ئەوت خوشەدويسىت! ھەزار و يەك رۇژ بىر بىكەيەتەوە ناگەيت بە ھۆكارييک... دەزانى بۇ؟ چون تو بىيەيج ھۆيەك ئەرسى و خوشەويىستى ئەرسىت خىستە تىو رۆح و ژيانتەوە... جارييک بىرت لەوە نەكىدۇوهتەوە؛ رۇوخساري جوانە؟ ..... ئاوايىھە؟ ..... ئاوايىھە؟ نا چون تو ئەوت لە رۆحەوە خوشەدويسىت... چەندان مانگ لېت دورى بۇوە، ھەوالىت نەزانىوە، كەچى گەردىلەيەك لە ئەوينى تو بۇ ئەرسى كەمى نەكىد! دەزانى بۇ؟ چون تو لە رۆحەوە ئاشقى ئەو بۇويت... خوشەويىستى ئەرسى بۇ تو لە رۆحەوە بۇو؟ نازاينىت؟ با من

پىت بلىم... ئىستاش دلىانىت كە ئە و تۆي خۆشىدەويسىت يان نا، چون جگە لە وهى بە و شە و بە قسە دەيگوت كە خۆشى دەدويىت... شىتىكى ترت لىي نەدى سەملەنەرى ئە و بىت كە تۆي دەدويىت... جگە لە وهى بە و شە و بە قسە پىيى دەگوتى خۆشم دەدويىت، كردارەكانى سەرجەم ئازار بۇون بۆت... لە خۆشىدا لەگەلت بۇو... لە ناخۆشىدا جىيەيشتىت... تۆ پشتت لە ھەمو دۇنيا كرد بۆ ئە و... كە چى ئە و پشتى لە تۆ كرد لە پىناو قسە كەسانىك كە بە چارەگى تۆ خۆشى ئە وييان نەويىستووه... دەزانى بۆ؟ نازانىت؟ با من پىت بلىم چون خۆشەويسىتى ئە و لە رۆحە و نە بۇو...

دواي ئە و ھەموو ئازارەش تاكىو ئىستاش لە سەر پەيمانى خۆت ماويت و ھەر كە بوار پەخسا دەچىتە داواي و كاتزەمۈرە كانى كامەرانىت دەستپىددەكت... وەلنى خەمېكى گەورە دلى داگىركەردووى! دەبىت تا ئە و كاتھى بۆ تۆ دەرەخسىن بچىتە داواي؛ كەسيكى تر نە يەت و لېتى بىزىت؟ كەسانىك ھە بۇون، بە جەستە؛ ئەرسىيان لىت دوورخستە و! وەلنى ئە وان نە يانتوانى بۇونى ئەرسى لە دلى تۆ جىابەنە و! تۆ لە لاي ئە وان مينا جەلادىك بۇويت... تاوانبار بۇوى بە تاوانى دزىنى دلى ئەرسى... ئە و ھە سەر دلىت بۇوەتە گرى، بۇوەتە مۆتە كە... ئاخۇ دەبىت كەسيكى تر بىت و ئەرسى لە دلىت بىزىت؟ كەسيك بىت و ناچارت بکات ئەرسى لە دلىت فرى بىدەيتە دەرە و؟ واي ھەلدىر واي چ مۆتە كە يە كە!

خەمېك ھە يە، چەند رۆزىكە وەرەزى كردوويت... چەند رۆزىكە گەدەت ناوه ناوه دە كەتتە و. ھەستەدە كە ئەم ئازارە ھىخوت نىيە و ھى ئەرسىيە! دلىت قورس دەبىت! ئاخۇ دەبىت تاكىو ئىستاش ئەرسى، بە دەم ئازارى گەدە يە و، بىالىنېت؟

ئەودیو نەخۆشىكى بىيىدەرد

ئەو شەوهى ھەستم كرد تۆ بەدەم ئازارى گەدەتەوە دەنالىنى؛ خەرىك بۇو چەشنى مۆمىك، بەدەم ئاگرى وىزدانەوە دەتوامەوە. ئەو شەوهى بۆ ساتىكىش خەو نەچۈوه چاوانم. لە ساتىكدا ئەو پەستەيە تۆم بىرکەوتەوە كە لە پېشدا پىتگۇتپۇوم «دەزانى ھەلدىرى من؟ لەگەل تۆدا ئازارىش خۆشىيە بۆم!» سەرزەنشتى خۆم كرد كە بىرم چۈو يان نەمتۋانىبىو پىتپىلىم: «نزا دەكەم، ھەرچى ئازارى تۆيە، خەلاتى من بىت!»

پىويىست بۇو بىيم! ھەرچەندە كاتىزىمیر دوو و سى وحەوت خولەكى شەوهى... ھەرچەندە شار بىيەنگ و كۆلان نوسىتەوو... كەچى من وەك ئاشقىكى بىدار، پىويىست بۇو بىيم... نەك ھاتىيىك؛ پىويىست بىكا، لە شوينى تۆ ھەرچى ئازار ھەيە دەيچىزم... كويىرانە لە نيوھى شەودا كۆلان بە كۆلان تەيدەكەم. دەگەمە كۆلانە فراوان و گەورەكەي تىيۇ، خۆم دەخەزىنەمە تىو باخچە بچۈوكەكەي مالى دراوسىتكەتان. لە تىو باخچەكەدا بۇ وردىلە بەردىك دەگەپىم، بىگىمە پەنجەرە داخراوەكەي ئەو ژۇورەكە بېرىارە ژۇورى تۆ بىت. ئەو ژۇورەپىويىستە منى لى بىم و لىيى نىم، پىويىستە لىيى بىم و بە دوو و شەي شىريين ئازارى گەدەت لە بىربەرمەوە و لىيى نىم!

بەردىك و دوowanم لە پەنجەرەكەت گرت و دەنگت نەبۇو!

لەلايەك ئاشقىكى شىيتم و لايەك ترسنۇكىكى تۆقىيۇو... ترسى ئەوهى يەكىك پەنجهەرەكەت بکاتەوھ كە خۆت نىت! ترسى ئەوهى مامە ماندووھ كەھى هاوسىيەتان، بەھ دەنگانى شەوھ بۇ كارەلبىستىت و كورىك لە بەرددەم مالى ئىيە بىبىنى و پاۋى بىيەت! ئەوه جىگە لە ترسى دەنگى حەپە حەپى سەگە كانى كۆللانەكەтан... تەواو تۆقىيۇوم!

منىك كە بەلىنەم پېتىدابۇو، سالىكى كە لە تەنيشت تۆھە، گۆرانى بچىرم و وشە وھ كەپكىك بچىنم و وھ كە دىلىكى چاوه كانت پېشكەشتى بکەم. نەدەبۇو بە درىزايى ئەوسالە دەستەوھستان دابىشىم و ھەستى ئەوهى تۆ ئازارىكەت ھەيە رۆحەم بخوا... دواى ئەوهى تۆ نەھاتى و من بىئۇمىداناھ گەرامەوھ و لە پىسى گەرەنەوھدا بىرم كرددە... پېۋىستە كارىك بکەم! بە زووترين كات پېۋىستە كارىك بکەم، ھەم وىژدانم ئاسوودە بکەم و ھەم ئەم ئازارە لە كۆل تۆ بکەمەوھ... كە كاتژمۇر بۇوھ حەوت وپىنج خولەكى بەيانى، خىرا جلىكىم لەبرىكە، چ جلىك بۇ نازانم! گرينگ شياو بۇو پىسى بچەمەرە... پېش ئەوهى پاسى گواستنەوھى شار جىيم بھېلىت بە راڭىردىن خۆم پىسى گەياند. پەنچا مەترىك لە دوورى كۆلانى پېيشكەنەوھ ھاتە خوارەوھ... لە كۆلانى پېيشكەنام، نەخوش نىم و ھەزار و يەك دەردم ھەيە... يەك بە يەكى تابلوڭانى بەرددەم بالەخانەكان دەخويىنمەوھ... تىنۈسە بچكۆللانەكەم دەرەھىنەم و ناونىشانى دوو دكتۆرى چارەسەرى گەدە تۆمار دەكەم... بەلىن دەرەم، تا سالىكى تر كە بە تۆ دەگەم، ھەموو رۇۋانى ھەينى بە كۆلىك خەمەوھ بىيەم و ھەر رۇۋىيەتلىك ناوى دوو دكتۆرى چارەسەرى گەدە بنووسم... تا ئەو كاتەي تۆ ھاتى راستەو خۇ بە ئاسانى چارەسەرى ئازارى

گهه دهت بۆ بدۆزمەوه...
ئا خر گهه ر تۆ بە ده م ئازاری گهه ده تە وە بنائىنىت! دواتر من بە ده م
ئازارى رۆح كىشانە وە دەنالىم...
15

لە گەل ئىبۇ بە پىوهن بۆ پردى... شارۆچكەي پردى نزىكەي پەنجا
و پىنج كيلومەتر لە ناوهپاستى شارە كەي ئىۋەھ دوورە... ناويان
لە پردى ناوه پردى ئالتۇونى... چۈن ھەردۇو شارى پايىتە خىت و
شارى كەركۈوك بە يە كە وە دەستىتە وھ... شارۆچكە يە كە خاوهن
جوانييە كى سروشىتىيە! نزىكەي پەنجا خولەكتان پېچوو تا گەيشتنە
ناوهپاستى شارۆچكە كە... پردى لە دواى شانزەھى ئۆكتۈپەرە وە لە
دەستى كورددادا نەما و ئىستا سوپاى بىيگانەي تىدايە... ھەر كە
گەيشتىتە ناو پردىش ھەستت بە وە كردى... پېشۈوتەر هاتبۈويتە
پردى؛ ئە و كاتەي كورده كان لىرەبۈون، پردى ئارامىيە كى تايىتى
ھەبۈو... وەلى ئىستا بە بۈونى سوپاى بىيگانە ھەست بە نامۇسى
شارۆچكە كە دە كەيت...

بە ئۆتۆمبىلە كە بە سەر پردىكىدا رەتەدە بن... لە ئەودىيۇ جامى
ئۆتۆمبىلە كە وە، ژىر پرده كە دەبىنى... لە وە دەچىت، لە پېشۈودا
پۇوبارىك بۇو بىت! ياسەرچاوه يە كى ئاوى پىدا تىپەرىيە وھ.
بە لام ئىستا، جىڭە جىڭە بۇو تە شۇينى گۆماوى مەنگ و پر
لە پىسى... لە بەر خۆتە وە دەلىت: «زىيانى مرۆقىش ھەر وايە،
ئە گەر لە گەل زىاندا بېرىن و نە وەستىن و گۈنى بە خەمە كانى
نە دەيىن، زىامان بە باشى و بە بىخەم و بە خاۋىنى دەمىنى...
لى ئە گەر بە ھۆى خەمىك ياسا ناخوشىيە كى زىيانە وە بۇھىستىن،
زىامان بە ھۆى خەمە وھ، وە ك ئە و گۆمانە؛ مەنگ و پر لە پىسى
دەلىت!» دواى ئە وھى لە ئۆتۆمبىلى گواستنە وە كە دابەزىن،

نەتازانى لە كۆيۈھ دەستپىيېكەن... ھەم باش شارەزانىن و ھەميسىش نازانى مالى مەلۇرى ئارام دەكەۋىتە كام لايەوە... لە ناوهەرەستى بازاردا لەگەل ئىبىي ئاگر وەستابۇون و سەيرى يەكتىريتان دەكرد... لە پىر توپتەيەكى كۆنى رەنگ شىين هاتە نزىكتانە وە وەستا... مامەيەكى پىش سېپى نورانى بە خۇ و بە جەمەدانىيەكى رەنگ زەردەن... لە جامى توپتەكەيە وە سلاۋى لېكىردىن:

- چۆنن گەنجىنە؟ دەلىي خەلکى ئىرە نىن، بۇ ئىيۇم پېشىۋوتىر نەبىنېۋە؟

- سوپاس مامە گيان! ئەوهى راستى بىت خەلکى ئىرە نىن و بە دواى مالىكىدا دەگەپىيەن.

مامەي پىش سېپى كە زانى خەلکى ئەۋى نىن، ھىندهى تر پىزى لىنان و پىسى گوتىن:

- خەلکى ئىرە نىن و بۇ مالىك ئەگەرپىن؟ وەرن دەى! وەرن مالى كىتان بۇويت ئەتابەم وەرن.

- ئاخىر مامە گيان نايىت بە ئەرك بۇت؟

- كۈرە وەرن سەركەون تا بۆتەن نەھاتۇوم دەى، ئەوه قىسەيە ئەيكەن! تازە تا نانى ئىوارە نەخۇن ھەر پىگەتەن نادەم بىرۇن. لەگەل ئىبىي ئاگردا سەركەوتىنە سەر توپتە شەركەي پىاوى پىش سېپى و دووبارە سلاۋاتان كىردىن:

- ئەك بەخىر بىن... بەخوا كە ئىيۇھ ئەبىنەم راستەو خۇ گەنج ئەبەوە... بەس تۆ تۆ، كوا پىيم بلى ئەو پىشە چىيە، ها؟ پىرسىارەكەي رپوو لە تۆ بۇو!

- بلىم چى مامە گيان لام جوانە.

- كۈرە جوانى چى؟ يەكى نەزانى ئەلنى ئەم كۈرە حەوت شەپى بىنیووھ و دوو ژى مردووھ. ئەوه چىيە ئەو خەمە بە رپوو تەوھۇ؟

نه کا ئاشق بیت، ها؟

ئیبیوی ئاگر له پشته ووه به پىكەنینه ووه گوتى:

- به خوا مامه گیان له وانه شە! ھەر بۆیە به ھۆی ئىشقاھ كە يە ووه

بووه تە نووسەريش.

مامەي پير قاقاي پىكەنینى هات و گوتى:

- ھەھەھەھە! كورە ئاشق و شت نەبن، ها! ئاشق بۇون جىگە لە

تەسکىرىد نە وەدى داھاتوو، شتىكى تر نىيە... كورە ئە و تەمەنەي

ئىپوھ دەرفەتە، ها! كەلکى لىوھەر بىگرن... دەھى ئىستا مالى كىتان

ئەۋىت با يتابىھەم؟

ئیبیوی ئاگر گوتى:

- مەلۋى ئارام!

تۆش بەردەۋام بۇويت:

- پىشتر قاچاغچى بۇووه... سەرەتا مالىيان لە پىردى بۇووه، دواتر

چۆتە تۈركىيا و يۇنان... گوایيە چەند سائىك بەر لە ئىستا دووبارە

ھانۆتە وە پىردى!

- ئۆھۆ و مەلۋى ئارام! ئە و كورە باوكى بە كارەبا مەد. منىش

ئاگادارم كە چۈوييە تۈركىيا. بەلىنى دوايى مردى دايىك و باوكى

چۈوه تۈركىيا. بەلام ھىچ ھەوالىكىم لە گەرەنە وەدى ئە و نىيە.

مالى پىشىريان ئە زانم بەلام ھەلەم نە كەرىدىت، وابزانم ئىستا

كەسى لىنى نازىزى و بۇوه تە كەلاوه يەك. مالى ئەوان لە كۆتايى

گەپەكىكە، بۇھەستەن ئىستا ئەتابىھەم.

دواي ماوهىيەك گەيشتە كۆلەنەكى تەسک. زۆربەي خانووه كانى

نۇژەن كرابۇونە ووه... تاكە خانوو يىك نە بىت لە كۆتايى كۆلەنە كە

بە كۆنلى مابۇوييە ووه... بە پىسى قىسە كانى مامە پىرە كە زانىت؛

ئە وە مالى مەلۋى ئارامە... مامە پىرە كە لە بەرابەر خانووه كە

رایگرت... لەو كاتە بانگى نیوهپۆيىدا و مامەي پىر گوتى:

- چاوهپىم ئەكردن بەلام بانگىدا ئەبىت بىرۇم. دواتر كە لېرى كارتان تەواوبۇو؛ لە هەر كۈنى ويستان بېرسن بلىن حاجى كىيە، لە پىردى ھەممۇن ئەمناسن و مالى منتان پى پىشان ئەدەن. بىرتان نەچىت چاوهپىتام، نانەكەشتان لە لاي من ئەخۇن ئىنجا ئەپۇنەو.

سوپاپسى حاجىيە رىش سپىيەكەтан كرد و مالئاوايتان لىيى كرد...
رووت لە ئىيۇ كرد و گوتت:

- لەم پىسىيەي دۇنيادا كەسانى وا جوان، چەندە نۇونەيىن!

ھەردووتان چۈونە نىيو خانووهكەو. ئەو خانووهى بېرىار وايد مالى مەلۇي ئارام بىت. خانووهكە دالانىكى درىزى ھەبۇو... كە دالانەكەтан بىرى، بەلاي چەپدا ژۇورىكتان بىنى. لە ژۇورەكەدا دو دانە قەنەفەي شىپۇر دەنزاپۇون... لەگەل بەفرگىيکى بەكەلک نەھاتۇو و ئەسەكەمەيلىكى جوللاو... ئەم ژۇورە بە شىۋەيەك شىۋاوه، شايەنى مانەوهى ئازەللىش نىيە، نەك ھەر مەرۆق... ئەم ژۇورەتان بىرى... لە پىشەوە ھۆلىكى گەورەتان بىنى كە دو ژۇورى بە تەنېشىت يەكەوهى تىدابۇو... لە ژۇورى لاي راست پىاوىيكتان بىنى! پىاوىيکى گەنجى رۇو شىۋاوا! قىزىھەش، بەبۇنى چەندان تالى سېپى. بە رۇوخسارييک، پىر لە خەم. پىاوهكە لەسەر سى چوار دۆشەكى رېزىو - كە بەسەريەكەوە دايىابۇون- پالكەوتبوو و خەرىيکى جىگەرە كىشان بۇوو... بە بىينى پىاوه رۇو شىۋاوهكەوە لە پېرىكىدا، ترسان... پىش ئەوهى بچىتە ئەو ژۇورەي كە پىاوهكەي لى دانىشتبۇو، سەرىيكت بىرەد ژۇورەكەي تر، ژۇورى لاي چەپ... سىزەفەي ئاسنى ژەنگ ھەلگىتۇو، بە دىوارەكەوهى... لەسەريشيانەوە چەند كەرەستەيەك... بەشىكىان

به که‌لک، که وا دیاره‌ی بو چیشتیان و خواردن ئاماده‌کردن سوودیان لى و هرده‌گریت... به شه‌که‌ی تریش بیکه‌لک، که دیار نیه بوچ هۆکاریک هەلیگرتون... ئیبو پیش تو و توش له دوای ئەوھوھ دھنە ژووره‌وھ... له گەل سەیرکردنی دیوار و بنمیچسی ژووره‌که سلاوتان له پیاوه‌که کرد. پیاوه‌که سەیریکی ئیوه‌ی کرد و هیچی نهوت. لیت پرسی:

- به ریزت مەلۇی ئارامى؟

سەیری پیهات و گالتەجارانه گوتى:

- هاهاها! چەندە سەیره... دواى ماوه‌یه‌کى درېژ... ئەمروق يەکیک بانگى کردم... هاهاها! خوا پاداشت بدانه‌وھ... خەریک بwoo ناوی خۆمم بىرچىتەوھ... ئەرئى، مەلۇی ئارامم! بەلام ئارامه‌که‌ی جاران نەماوم! هاهاها! ئىستا بوم بە مەلۇی پەريشان...

- هەندى بابهت هەيە دەمانه‌ویت له گەلتى باس بکەين... بىگومان ئەگەر له کار و له کاتت نەكەين...

- هاهاها! من هەموو کاتىكم بەتاله... بو کاریک هەيە بىکەم؟ تا تو له کارم بکەيت!

- سەبارەت بە «مەشخەل» ۵ ئەو کورەی لە ۱۶ ئى۳۰۱۷-وھ دواى ئەوهى چوویە دەرىای پەش، له و کاته‌وھ بىسەروشۇنە... مەلۇی ئارام بە بىستى ناوی مەشخەل و رېكەوتەکە پەشۈكە... پۇووی له تو کرد و بە دوو چاوى زەقەوھ سەیرى كردیت و له پې لە فاقاى پىكەنینىدا و بەردەۋام بۇو:

- هاهاها! ئەھى خوايە... مەشخەل، ئا... ئا! ئا! مەشخەل... هەر نەبرايەوھ، مەشخەل...

ئیبو ئاگر پەرۋانە پرسى:

- زانياريت له سەرى ھەيە وايە؟
- ھاھاھاھا! بەلنى، بەلنى، بىڭومان...
- دەكىرى بۆمانى باس بکەيت؟ بابەتە كە گرنگە!
- ھاھاھاھا! بۆ نا... بەلنى، بەلنى بۆ نا...
- لە پېر وەستا و لە ناكاوىيىك ھاوارى كرد:
- بەلامممم!
- بەلام؟
- دىبىت گوپىسىتى سەرلەبەرى چىرۇكى ژيانى من بن... ھاھاھا!
- تا ئەو كاتەي ٥٥ گەينە باسى مەشخەل...
- ھاوارى كرد:
- تىكەيشتنىن!
- تۆ ئىبىي ئاگر تۈوشى دلەپاۋىتى كى سەير ھاتبوون و بەيەكەوه گوتان:
- بەلنى! بەلنى بىڭومان...
- ھاھاھاھا! باشە... لىرە ھاودەمىك نىيە بۆ دەرە دل! دەرە دلىيەكانى خۆم بۆ ئەو شتە بىيگىانانەي دەوروبەرم دەكەم! ھەر بۆيە حالى من بەو شىوه ئىستايى كە دەيىينز... ھاھاھا!
- مەلۇي ئارام ئەمجارە لە سەر دۆشە كە رىزىوه كان دانىشت و دواي تەوابۇونى جىگەرە كەي دەستى؛ فرىيىدا و دەستىكەد بە گىرپانەوهى بە سەرھاتى ژيانى:
- «ھاھاھا! تازە ھەستم پىنگىرىد... دەمىكە زۆرە قىسەم نە كەردووه...
- ئەگەر ھەروا بەردىۋام بومايە... ھاھاھا! لە وەيە قىسە كەردىم بىرچۇوبىا... مروققۇپىسىتە رۆزانە بۆ خۆشىش بىت، قىسە بىكەت، ھاوارىكەت! با بىندەنگى نە گاتە راھىيە كە ئىدى قىسە كەردى بىرپەچىتەوه... مەن دالىيىك بۇوم لە نىيۇ خىزانىيىك لە دايىكبووم...

خیزانیک له دواتردا بُوگه‌نى كرد... بُوگه‌نى كرد به بُونى خيانه‌ت... هه رىگىز بُونى خيانه‌تانا كردووه ئىيۇ؟ بُونى خيانه‌ت لە بُونى پيسايمى هه رچى ئاژه‌ل هەيە پيسىتە، هاهاها! خيانه‌ت... خيانه‌ت... خيانه‌ت... ئەوه خيانه‌ت بۇو حالى منى بەم پۆزه گەياند!»

ئېبۈي ئاڭر پرسى:

- باشە ئەو كچە چ خيانه‌تىكى به رابنەر بە تۆ كرد؟

مەلۇپ بە ئيراهيم دا تەقىيەوه و گۇتنى:

- ئەي هاوار، كچى چى و حالى چى؟ خۆزگە ئەو خيانه‌تانا يى من بىينىم هەر ئەو خيانه‌تە بوايە كە ئاشقان بە رابنەر يەكترى دەيىكەن... هاهاها! خۇھەر ئازارەكەي بە قەد ئازارى ئەو خيانه‌تانا نەدەبۇو كە من بىينىم...

لە خۆتت پرسى چ خيانه‌تىكى ئەم ئاتاجەي وا لالۇوت كردووه؟ چ خيانه‌تىكى وا دلى پىركەدەن كە ئەم ئاتاجەي وا لالۇوت كردووه؟ دەردى بېرىت؟ هەرچى كردى نەتوانى درك بەهەو بکەيت! دواي ئىستىك مەلۇي ئارام دەستى كردى و بە پىتكەننە سەيرەكەي و بەردى وام بۇو:

«هاهاها! خيانه‌ت... خيانه‌تى نزىكتىرين كە سەكانم دەرھەق بە يەكترى؟ دەرھەق بە من! خيانه‌تى باوکىك بۇ تىركەرنى حەزە پيسەكانى دەرھەق بە دايىكم! خيانه‌تى دايىكم لە تۆلەمى خيانه‌تە كانى باوکىم! لە ج مالىك دەزىيام، مالىك دیوارە كانى بُونى خيانه‌تىيان لىدەھات... باشە لە ئىيۇ دەپرسىم؟ هەستتان چۆن دەبىيت كاتىيك باوكتان دەگەرپىتەوە، بزانى كە چەند كاتىزمىرىك بەر لە ئىستا لە باوهشى ژىتىك بۇوە كە دايىكتان نىيە؟ هاهاها! هەستتان چۆن دەبىيت كاتىيك كە سەيرى مۆبايلەكەي باوكتان

دەكەن سەرچەم پىوهندىيەكانى مامەلەكردن و نرخ دانان بېت
 بۇ لەشفرۇشان؟ ھەستتان چۆن دەبىت پىم نالىن؟ باوکم
 بە رووکەش خۆى وا دەردەخست كە پىاۋىكە بە ماناي وشه
 پىاوا! لە كۆر و كۆبوونەواندا بە شان و بالى خۆيداھەلدەدا
 و خىزانەكەمانى بە بەختەوەتلىرىن خىزان ناو دەبرد. كەچى...
 هاهاها! كەچى لە پاشتەوەش بە ژمارەي ساختەوە مامەلەي
 شەويىك مانەوھى لە گەل لەشفرۇشان دەكىرىد... كە دەگەرایەوھ
 ماللەوھش بۇ ئىمە دەبويھ ژەھرى مار... هاهاها! واي پىاواي...
 بۇ تىركىدى حەزە كاتىيەكانى خۆى، چى لەم خىزانەي ئىمە
 كىرىد... ھەر شەويىك دەھاتەوھ و بۆنى خيانەتى ئەو چاوه كانى
 منى كويىر دەكىرىد... تەمەنيش ئەوھندە نەبۇو كارىكىم لە دەست
 بېت... خۇ كارداھوھشم ھەبوايە بىسۇود بۇو، چونكە دەمزانى
 بە چ شىۋازىكى ئازەلىيانە دەكەوتە گىانم! گەرچى ھېچ باكم بە
 لىدانى نەبۇو، چون خيانەتەكانى ئەو گورزىك بۇو بۇ ھەمۇو
 دەرروونم... سەد ھېتىدى ئازارى گىان، دەرروونم ئازارى ھەبۇو...»
 ئاخ و ئۆفيكى ھەلکىشىاو و بەردەۋام بۇو:

«ئاي... ھەي... دايىكى داماوم! ئەويش لە زۆربەي خيانەتەكانى
 باوکم بە ئاكابۇو، لە بىدەسەلاتىدا دەھاتە لاي من و دەردە دلى
 دەكىرىد... هاهاها! باسى ئەوھى دەكىرىد كە چەندە بۇ باوکم باشە
 و باوکم قەدرى نازانىت... چەند جارىك ِپۈوبەرۈو بۇوھە!
 گەرچى بە ھەمۇو خيانەتەكانى باوکمى دەزانى، بەلام ئەوھندە
 ھەستى بەرز بۇو، قەت بە ئاشكرا خراپىيەكانى بە پۈوى باوکمدا
 نەدەدەيەوھ... نەدەھات پىيى بلېت تو شەھى پېنج شەھە
 كاتىزمىر يازىدە لە گەل فلان لەشفرۇش بۇوى و نىيۇھەرۇي ھەينىش
 كاتىزمىر سى لە گەل فلانيان بۇوى... هاهاها! بەلکو بە ئارامى

و له سه رخوییه و پیش ده گوت: «بۆچى ئەم ماوهىه له گەلمان
گۆراویت؟ بۆ ئەو شەوه كە هاتىته و دوو قسەي خۆشت بۆ
نە كردم؟ بۆ لە جياتى ئەوهى دايىم سەرت له سەر تەلە قىزىون و
تەلە فۆنە كەت بىت؛ نايسىت وەك دوو هاوسمەر باسى كېشە كامنام
بۆ يەك بکەين؟ ئىستا له گەل كام كچا پىوهندىت بەستووه
وا منت پشتگۈي خستووه؟» باوكى فيلباز و زمان لووسىشم
دەھات، هاھاھا! سويندى بە هەرنەوهەت و نۇناۋى خوا و
چلوچوار هەزار پىغەمبەر و هەرچى پىرۆزى ھەيە، دەخوارد؛
كە هيچ لە گۆرىنىيە و بوختاني پىنده كريت. ئەگەر بىزانىيا
بۇيى دەچىتە سەر و دايىكم چاپىوشى لىدەكت، ئەوه باش بۇو.
هاھاھا! ئەگىنا دەكەوتە گيانى دايىكى داماوم و بىنگى دەكەرد.
ئەوه جارىك و دوowan و دەيان جار دووبارە بۇوييە وە، خەم و
خەفەتە كەيشى هەر بۆ دلى من و خوشك و براكانىم بۇو. لە
دواتردا دايىكم ھەستى بەوهەرد كە چىتر قسە كردن بېھوودەيە.
ئەويش بېيارى تۆلە كردنەوهىدا و ھەستا لە قسە كردن له سەر
خيانەت و خراپىيە كانى هاوسمەر كەي. هاھاھا! ئەويش بە
خەيانەت و خراپى وەلامى دايە وە... هاھاھا!

منىش ئەوهندە بىئەقلبۈوم لە دۆزەخە وە دەستم بۆ گولىكى
بەھەشت بىردى... هاھاھا! بە ھەمو ئەقلى خۆمە وە چۈوم
دەلما بە كچىك... هاھاھا! كچىكىم خۆشدە ويست، ئەويش
بەھەمان شىوه! بەلام چەند جارىك چۈومە داواي و ھەر دەم
وەلامى نەخىيرم وەردە گرتە وە دەزانن بۆ ھا؟ وابزانم لاتان رۇونە
بۆچى؟ هاھاھا! بۇنى خيانەت، ھەر مالە كەم نا چۈوبۈويە
دەرەوهى مالە كەشم و خەلکانىيەش دەيانزانى من كورى چ
خيانەتكارىكىم، هيچ كەسىك ئامادە نەبۇو كچى خۆيىم پىبدات.

دەھى ئەوه باوکم تاوانى كرد و من باجه كەيمدا... هاهاها! نە دايكم و نە باوکم تا سەر نەيانتوانى بەردهوام بن لە خيانەت و خراپىيەيان... هاهاها! ئاخىر خيانەتكاران تا سەر بۆيان نالويت بەردهوام بن. باوکم شەۋىكىان دواى هاتەوه لە لاي يەكىك لە لەشفرۆشەكانى شار و دواى تىركىدنى حەزە پىسەكانى، گەرایەوە مالۇھو و خەريكى چاكىرىدىنە كارهباي مالھەوەمان بۇوو... لە پېتىكا كارهبا گرتى و راستەخۆ كوشى... بىرمە بە كۆچى باوکم هيچ خەمم نەخوارد، درۇ ھەكەم ئەگەر بلىيم دلخۆشىش نەبۈوم! دواى باوکم، دايکىشم توشى نەخوشى هات و بۆ ماوهى دوو مانگ لە جىنگەدا كەھوت و دواتر كۆچى دوايى كرد. دەھى ئەھە دەردووكىان مردن! چى ماوه بۆ ئىمەھا؟ دوو برام ھەربەھەر بۇون و خوشكىيىش مالىيەك بۆخۇيان ھەلىنىڭتەوه... يازدە سالە سۆراغى هيچ كامىيەنەش نازانم... رېك يازدە سال بەر لە ئىستا بۇوو... هاهاها! بەللى زۆر باش لە بىرمە ئەۋەكتە تەنها شانزە سال تەمەنم بۇوو... ئىدى لە و تەمەنە بېيارمدا بچەمە دەرەھە ولات... بەو پارەي كە بۆ ژن ھىينان كۆمكىرىبوويەوه... لەگەل خۆم ھەلمىرىت و چۈومە توركىيا... لەۋى ھاۋىرېيەكى قاچاغچىيەتى و پەرەندەھە كۆچەران بۇوم، بۆ يۇنان و ولاتانى ئەپرۇپا... ئىدى من بۇوم بە قاچاغچىيەكى تەواو متمانەپىتىكراو... هاهاها! ھەموو شتەكان بە باشى دەرۋىشت... سەدان كەسمان پەرەندەوه ولاتانى ئەپرۇپا... بەللى ھەموو كاره كانمان زۆر باش بۇو! بەلام... لە ۱۶ ئى۳ ۲۰۱۷ كارەسات روویدا، كارەسات...»

مەلۇي ئارام... لەپاش وتنى دواين رىستەي؛ روخسارە گالىتەجارىيەكەي خۆي فېيدا و فرمىسىكە لە چاوه كانى پڑانە سەر

گونای... دوای ئەوه هەستا و دۆلکەيەك ئاو و گلاسیکى چىلىنى
لە ژۇوەرەكەي تەنېشىتىه وە ھىنىا... سەرەتا ئاوه كەي پېشىكەش
بە ئېبۈي ئاگر كرد وەلى ئېبۈرەتىكىردىھو... دواتر ھەستى بە
ئاپاراستەرى تۆۋە گۆرى... پېيت گوت:
- منىش تىنۇوم نىيە، سوپاس...

دوات ئەوهى مەلۇ ھاتە و شوينەكەي خۆى دانىشت و دۆلکە
ئاوه كەي بەسەر دەمەيە وە كرد و بېرىكى باش ئاوى خواردھو...
پاش ئەوه جگەرەيەكى داگىرساندە و بەرددوام بۇو:
«كارەسات بۇو كارەسات... ئەو شەوه بېرىار بۇو دوو كاروان بەرپى
بىكەين... بە ھەر دوو كاروان نزىكەي نەوھە دەس دەبۇون... لە
نەوھە كەسيان، نزىكەي ھەشتا كەسيان كورد بۇون... لە نىئو ئەم
كوردانەش يەكىكىان مەشخەل بۇو... بەلۇن ھەر ئەو مەشخەلەي
كە ئېيو ھاتۇون سۆراغى بىكەن... من لەگەل ئەرخەوان، كە
قاچاغچىيەكى ترى ھاۋپىم بۇو. دەبۇو لە دىوي يۇنانە وە
چاۋەرپىنى كۆچبەرە كان بىكەين و لەگەل خۆماندا بىيانبىيەن. لە
پېشىوودا ئەو ھاۋپىيانە كە لە دىوي توركىيا وە كۆچبەرە كانىيان
دەخستە نىئو دەرياوە، وىئە و ناوى ھەر نەوھە دەرچەرە كەيان بۇ
ناربۇوین. ھەوالمان بۇھات كە لەبرى ئەوهى يەختى شىاۋى
دەريا ئاماھە بىكەن، بۇ پەراندە وە كۆچبەرە كان، بەلەمى راوه
ماسىيان ھىنابۇو... وىستىم بەلەمە كان راپگرم و پىيان بلىم كە
ئەمشە و بەرىيان نەكەن... چونكە يەكمىجارتىو كۆچبەر بە بەلەم
بىگوازىنە و دەلم خەبەرى دابۇو كە كارەسات دەقەومىت...
بەلام ئەرخەوان ھەرەشەي لېكىردىم ئەگەر قىسە بىكەم و
پاشگەزيان بىكەمە وە. بە چەقۇ بىرىندارم دەكەت و دەمكۈزىت...
چونكە ئەو لە من بە ئەزمۇونتر بۇو و قىسەي ئەو گىزگەتر بۇو،

ناچار بىدەنگ بۇوم... بەلەمەكان تەنھا جىيىسى بۆسى وپىنج كەسى تىدا دەبۈويەوە كەچى هەرييەك لە بەلەمەكان نزىكەي پەنچا كەسيان خستبۇويە ناوېھو.

ئەوبۇو ھاورييىانى تۈركىيا بەلەمەكانيان بەرلى كىرىد... دواى نزىكەي چوار كاتىمىر... بەلەمى يەكەم ھات و كۆچبەرە كانماڭ كۆكىدەوە. بەلام بەلەمى دووھم نەگەشتن بە ئىمە. بەلەمى دووھم كە مەشخەلى تىدا بۇوەر كە گەيشتە نزىكى ئىمە، شەپۆلىكى ئاۋ تىكىشكەنان. كۆچبەرە كان لە ناۋ ئاوهكە لە ھەولڈابۇون بە مەلە خۆيان بگەيەننە، كەنارەكە... چەند كەسىكىش توانىان خۆيان بگەيەننە لاي ئىمە... بەلىنى، يەكىك لەوانە، مەشخەل بۇو... ھەرگىز ئەو دىمەنەم بىرناچىت! مەشخەل تەواو ترساوا! وەك شىتى لىيەتابۇو... ھەموو لاشەي دەلەرزى و لەبەر خۆيەوە ھەر دەيگۈوت نا! نەخىر! نانانى! نابىت نابىت! ھەرقىسمان لەگەلى دەكىردىم دەگۈوت كە تەواو رېزگارت بۇو. بەلام كورە وەك شىت دەلەرزى و دەگرىيا... بىست خولەك لە و شوينە ماينەوە كەچى مەشخەل ھەر دەلەرزى... ئەرخەوان تەواو پەست ببۇو... ھەر ھاوارى دەكىردىم! تىدەچىن، پۆلىسەكان دەگەن! بەلام من نەمتوانى مەشخەل بەم شىۋىيە بەجىبەيلىم. وىژدانم رېڭەي لىكىتابۇو.

بە پالەپاڭ ھەرچۈنىك بۇو مەشخەلم راکىشا و لە تەننېشت دارىكەوە دامنىشاند... ئەرخەوان ھەپەشەي پوشىنى كرد، منىش بە بىينىنى ئەو حالەي مەشخەل زۆر پەشۇكابۇوم... نەمدەزانى چى بىكەم! ئاخىر قورس بۇو بۇ من گەنجىكى ھاوزمان و خىبر لەخۇنەدىيى ولاتەكەم لە و شوينە نامۆيە جىبەيلىم! لە لىيوارى بىرىكى قولىدا بۇو، لە تەننېشت دارىكەوە، مەشخەلم دايىشاند بۇو...

ئەرخەوان ئارامى لەبەر بىرا و ھېرىشى كرد! مەشخەلى بە پالىك فېرى دايە نىيۇ بىرە قوولەكە و... ئەگەر خۆم بە دارەكە وە نەگرتبايە، لەوەيە منىش كەوتىماھە نىيۇ بىرەكە... چاوه كانم بە بىنىنى ئەم دىمەنە ئەبلەق بۇون. ئەرخەوان ھەپرەشەي لىكىردىم. و گوتى ئەگەر تۆش دىيىت باش، ئەگەرنا وەك ئەو فېرىت 555. تەواو سەراسىمە بۇوم! ھېز لە چۆكە كانم نەبۇو، ھەناسە بېپكىم بۇو! لەو كاتەدا پۆلىسەكانى يۆنان گەيشتن و منىش ناچار رۆشتىم.

دواى ئەوھە كۆچبەرە كامان بەرى كرد و گەراینەوە شوينىن حەوانەوەمان! من وەك شىيتىم لى ئەتابۇو و ئەرخەوان بېخەم، وەك ئەوھى ھىچ رۇوى نەدابىت خەرىكى دانانى نىرگەلە بۇو، چۈن يەكەمجارى نەبۇو كاروانى ئەو نقوم بىنى... بەلام من يەكەمجار بۇو رووداۋىكى وام بەسەر بىت... ھەم فېرىدانى مەشخەل و ھەم نووقمبۇونى يەختەكان! ئىجگار پەشۆكا بۇوم! توشى دلەپاوكىيەكى سەير بىبۇوم! بۆ سانىتىكىش وىنەي گريان و لەرزىنى مەشخەلم لە چاو نەدەتۆرا، كارەسات بۇو كارەسات! ئارامى لىپىرا و شىيانە ھېرىشم كردد سەر ئەرخەوان و پىيم گوت ئەگەر ئەو رىيگەي نەدابايە... ئەو ھەموو كەسە نەدەبۇونە قوربانى. ئەگەر مەشخەلى فېرى نەدابوايە ئەويش پىزگارى دەبۇو. بەلام ئەو بەرپەچى منى دايەوە و پىسى گوتى ئەگەر لە يەك شوين قسە بىكەم دەمكۈزۈت.

چەند پۇزىك دواى ئەوھە كەسوکارى قوربانىيەكان بە لىشاو پىوهندىيان دەكىرد و ھەوالىان دەپرسى. ھەموو بە ھىوابى ئەوھەبۇون، ناسياوه كانيان لە بەلەمە دەربازبۇوه كە بىت... ئەرخەوان بە ويستى خۆي بىيويستايە پاستىيەكەي 555 گوت!

نەشيويسىبا دەستى دەكىرىد بە درۆ... بۇ ھىچ و لە خۆرایى
 ھىواي بە كەسوکارى قوربانىيەكان دەدداد... بە كەسوکارى
 دەربازبۇوه كانىيشى دەگوت كە دەرنەچۈونە و بۇونەتە قوربانى
 دەرىيا... يەك ھەفتەي پىچۇو... كە ئەو دىمەنانەم 55 يىنى
 خەرىك بۇو شىت دەبۈوم... ھەوالەكانى تۆرە كۆمەلايەتىيەكان
 و تەلەقزىون خەرىك بۇو جەرگيان دەخواردم... خەونى شەوانم
 بە بۇونى مەشخەل سەرجەمى مۆتەكە بۇو. بېيارمدا بېچم سکالا
 لە ئەرخەوان و سەرجەم ئەو قاچاغچىيانە بىكەم كە دەيانناسىم،
 بۇ ئەوهى كەمىكىش بىت بۇ ويزدانم ئاسوودەيى پەيدا بىكەم.
 ئەرخەوان پىمى زانى و پىش ئەوهى من سکالاى لېيکەم ئەو
 سکالاى لېكىرمە... چىتان بۇ باسبىكەم ھەشت نۆ مانگ بۇو
 كەمە زىدانەوە... بە هوئى ھاۋىيەكى تىمەوە ئازادبۈوم... لەو
 زىندانە ئازاد بۇوم بەلام تاكۇو ئىستاش لە نىيۇ زىندانى ويزدانم
 دا خەرىكىم گىان دەدەم... من بۇومە هوئى سووتانى جەرگى
 چەندان دايىك... دەكرا مەشخەل كە لە دەرياش رېزگارى بۇو
 نەبىتە قوربانى... بەلام من نەمتوانى پارىزگارى لى بىكەم...
 «خۆزگە ئەرخەوان لەگەل مەشخەلدا منىشى فېرىدەدا، خۆزگە!»
 ئىيۇ نووقمى گىپانەوە كەمە لۆئى تارام بۇون. مەلۇ لە پېيىكدا
 گال்தەجارىيەكەم سەرەتايى ھاتەوە سەر رۇوخسار و گوتى:
 «ھاھاھا! بىنیتان؟ ئاخىر ھەر لە مەندالىيەوە ئەوهى بىنیم ھەر
 خيانەت بۇو ھاھاھا! ئەو كاتەي ئازاد بۇوم راستە و خۆ گەرامەوە
 كوردستان و ئەم كەلاوهىم لە پىرىدى دۆزىيەوە... ئەو كاتەي من
 چۈومە تۈركىيا و يۈننان ئىرە مالى ئىمە بۇو... كە ھاقەوە ئىرەم
 وا بە بىنمازى بىنیيەوە، رۇزئانى خيانەتم كەوتەوە ياد... ھاھاھا!
 خيانەت بۇو منى دەربەدەر كەرد! ھەر خيانەتىش بۇو منى

گه‌پانده‌وه ئىرە! ئەرئ ئىستاش هەر خيانەت ھەيە و بەردەۋامە؟
من دەمىكە گۆشەگىريم ھەلبىزاردووھ... ئەوكاتە، رۆژانە خيانەتم
دەبىنى... ھاھاھا! خيانەتى باوک لە ھاوسيھر و مندالەكانى!
خيانەتى ئافرەت لە ھاوسيھرەكەي! خيانەتى دوو خوشەويىست!
دوو ھاۋىرى! خيانەت لە نىشتىمان! تەنانەت بە جۆرييک بۇو
مروقەكان بەرانبەر خواش پاستگۇ نەبوون و خيانەتىيان دەكرد!
ھاھاھا! خيانەت لە دەورووبەرمدا و لە نىيۇ نىشتىمانى خۆمدا،
پەلكىشى ولاتى بىڭانەي كردم... بەلام ژەھرى خيانەت لەوېش
دەستبەردارم نەبۇو و واي كرد كارەسات بخولقى و زۆرتىرين كەس
بىنە قوربانى دەريا... دەمبىنن چۆنم؟ ئە و مروقەي كە ئىستا بە
حالىكى شىۋاوه‌وه لە بەردەمتان وەستاوه... خيانەت چارەنۇوسى
ئەوهى بە شىّوه يە لىكىردووھ... ھاھاھاھا!

١٦

گۆتنى ھەوال؛ چ خوش بىت يان ناخوش... مەرددومىكى فره
بەھىزى دەويىت، تا بە كەسى بە رابىھرى بگەيدىت... پېشتر
نەتزانى بولۇ... بەلام گۆتنى ھەوالى دەربازبۇونى مەشخەل و
دواتر سووتان و نەمانى شوينەوارىكى، بە دايىكى، زۆر سەخت
بۇوو...
چىرۆكى مەشخەل و دواتر مەردى دايىكى مەشخەل... مۆتە كە بۇو،

جەرگ سووتان بۇوو... گەنجىك، بۆ دۆزىنەوە و گەران بە دواى
خوشبەختى، تا لىوارى مەرگ چۈو! كە لەو لىوارەش دەربازى
بۇوو... لە دیوهكەي ترەوە مەرگ يەخھى گرت... دايىكىك تاكە
ھىوايەك ئەھۋى لە ژيانەدا ھېشتبۇويەوە، دووبارە شاد بۇونەوە
بە رۆلەكەي بۇوو... ئىستا كە يە كلاپبۇويە! خۆي و ھىواكەي
چۈونە گۆر و ئىدى ژيان بۆئە و مانا يەكى نەما... مەرۆف تائە و
كاتە دەژىت، كە ھىواي ھەيە. مەرددومى بىھىوا، چ جىاوازىيەكى
لە گەل مەرددودا نىيە.

لە ئىيو زانكۆ؛ بە ئەندارەي ھەمۇو دونيا پىاسەت كىرد... ئارامىيەك
لە پىاسە كىردىدا ھەيە، تۆپەي پى نابەيت كە چىيە... بە ٥٥
پىاسە كىردىنەوە بىر لە ھەزار و يەك تۈوهاتى دونيا دەكەيتەوە...
ھەر ھەزار و يەكىان... ھەزار و يەك خەم نارەحەتى لە
دواتىيە...
دواتىيە...

لەو لاوه ئەسرین و مىقان و چەند ھاپۆلېت خەریکن لە
بالەخانە كانى زانكۆ دەپوانن و بە پەرۋىشە وە خەرىكى گفتۇرگۆن...
دەچىتە لايان و پاش سلاو پىيان دەلىيەت:

- باسى چى دەكەن؟

مىقان رۇوى قىسە لە تۆ دەكەت و دەلىيەت:

- ھا كاكى نووسەر! دەتزانى پېشۈوتەر ئەم زانكۆيە ئىمە
زىندان بۇوه؟

- بەراستە؟

- بەلىن لە سەردىمى دىكتاتورە رەشە كە ئەم زانكۆيە ئىمە
زىندان بۇوه.

ئەسرین رۇودەكەت ھەمووان و دەلىيەت:

- جارىك ھاپىيەك لىرە بۆمى باسکەرد. گوتى مامۆستايەك
بۆمانى گىپايىھە، رۆزىك لە كاتى وانەيە كدا قوتابىيەك دەستى
كىدووهتە گريان و توند توند گرياوە. دواى ئەوهى زىر بۇوهتە وە
لىيان پرسىيۇوە، بۇ گريايىت؟ گوتويەتى كاتى خۆى باوكەم ھەر
لەم ھۆلە لە سىدارە دراوه!

لەگەل ئەم قىسەيە ئەسرین ھەموو خويندكارەكان سەراسىمە
بۇون و لەبەر خۆيانە وە كەوتەنە قىسە... دواى قىسە كانى ئەسرین،
پاستە و خۆ ئەۋانت جىھىشىت. بىركردنە وە لە خەمە كانى راپىدۇو
جىيانھىشىتى و بابەتى زانكۆكتان و زىدان و لە سىدارەدان و ئەو
قوتابىيە كە گرييا بىريان مىزۇول كەدىت...

ئەودىو ھۆلى خنکاندىن

يەكەيە كى ناوه كان دەخويندرىتە وە... لىدان و خورپەي دلى
منىش زياتر دەلىيەت... «شىروان سابر عوسمان» ناوى باوكەمە؟
نا، ئەو نىيە... ناوى باوكى من شەرىفە... ئەو نىيە... ناوى

دواتر دەخويىندرىتەوھە... شەرىف..... ناوهەوھە ئاگرېكى بەتىنە، گۆيىھە كانم دەگرم گۈيم لە ناوى سيانى باوکم نەبىت... «شەرىف سلىمان پىرداوە» ئەمجارەش ھەۋىيە... ناوى سيانى باوکى من «شەرىف باپىر كاوىز»^٥... ئە دوو كەسەھى بازگىان كردن... هىنايىان و تاوانبار ئاسا مامەلەيان لەگەلىان كرد... ھەمۇ لە ئەودىو پەنجهەرە كانەوە لە ھۆلى لە سىدارەدانەكە دەپروانىن... خۇ دەشزانىن تاوانبار خەرىكە بىتowanان سزا دەدات... بەلام... بەلام من كە ئىستا بە ترسەوھ بىر لەو باپەتانە دەكەمەوھ... ترسىم ھەيە ئەم دىكتاتورە رەشە، دەستى بەسەر بىرى منىشدا گرتىتىت و ھاوشانى باوکم، منىش لە سىدارە بىدات... چش با لە سىدارەم بىدات... بەلام ئەھى دايىم و خوشكە كانم چى؟ ئاخىر دواي باوکم منىشيان نەمىنىت... لە ئاسمان خوا، لە زەھى كى بە ھانايىان بىت؟

«شەرىف كاوىز كاكو» بە ياسايىي ژمارە ۲۹۱۹۹ سالى ۱۹۸۷ بە ھۆكارى ئەمنى لە سىدارە دەرىت...»

كاتى گۈيم لە ناوى سيانى باوکم بۇو، ھەزار و يەك خۆزگەم دەخواست، كە بىڭۈي بۇومايه و گۈيم لە ناوى باوکم نەبوبايە... ئەگەر مۆلھەتىان پىيدابام، پىش ئە ساتە گۆيىھە كانى خۆم، بە يەكجاري دەبىرى، بۇ ئەھەن چى تر... ئەم ئارىشانە نەچنە نىيو گۆيىھە كامەوھ...»

باوکم هات... وەلى پۇوو نابىنەم... دوو چەپەلى خويىرى ترسنۇك كە سەرى خۆيان داپوشىيە... ھەر يەكە و لايەكى باوکمى گرتۇوھ و خەرىكىن بەرھە مەرگى دەبەن... باوکىك بۇ ئىمەھىيوا و پشت و پەنا بۇو... ئاخىر ھەر من نىم نا... بۆچى بە زەيم بەخۆمدا بىتەوھ؟ ئەم زالمانى لە وەتەھى ھەن... خەرىكى ئەتكىرىدى

پشت و پهنا و هیواکانی کوردن... واى له بىدەسەلاتى... واى لە
حالى خۆمان واى...

باوکمیان بەرە و سیدارە مەرگ برد... هەمووان لەو ديو
پەنچەرە کانە وە سەير دەگەن، من دەمە ویت چاوم بگرم... بەلام
خۆنە ویستانە نایگرم و هەر سەير دەگەم و سەير دەگەم و سەير
دەگەم... جەلادىك پەته كە دەخاتە ملى باوکمە وە... جەلادە كەي
تر بېپە حمانە بە پىلە قەيەك، ئەسكە مىلە كەي بن پىسى باوکم
فرېدەدا و باوکم دەگە ویت... باوکم دەگە ویت، من دەخنکىم...
«لە سیدارە دان واتا ھەلۋاسىن بە پەت تا مردن. وەك شارە زايىان
باسى دەگەن، لە سیدارە دان لە پۈرى ئازارە وە، لە جۇرە کانى
ترى كوشتن ئازارى كەمترە. پەتىكى بەھىز و توند بە شىۋازىكى
تاپىھەت گرى دەدەن و لە ملى كەسە كەي دەئالىنن و لە شوينىكى
بەرزە وە شۆر دەكىتە وە يان ھەلدە واسرىت. بەم شىۋە يە
پەته كە فشار دەخاتە سەر گەردەن. ھەر دوو دەمارى خوينىر
و خوينىھەر پادە گرىت. لە وىشە وە فشارىكى زۆر بۇ دل و
مېشىك درووست دەكەت و لە ماوهىكى كەمدا - كە چوار بۇ
پىنج خولەك دەخايەنىت - كەسە كە ھەناسەي دەھەستىت و گىان
لە دەست دەدات.»

سەرم لە سەر مىزى خوينىنە كە ھەلدە گرم، مامۆستا خەريكى
پىشكەشىرىنى وانە كەيەتى... سەيرى دەوروبەرم دەگەم! لە
ھۆلىكىدام سالاپىكى زۆر بەر لە ئىستا... رىك لەم ھۆلەدا...
باوکمى تىدا لە سیدارە دەرە و خنکىزرا... باوکمم بە بىردىتە وە...
سەيرى بىنمىچى ھۆلە كە دەگەم... خەريكە دەخنکىم... ئەگەر
نە گرىم دەخنکىم... دەگرىم بۇ باوکم... بۇ زانكۆيەك كە
داھاتوو ئىكى خنکىزرا وي تىدا يە...

١٧

لە بلاوكراوه کانى نىو مۆبایلە كەتدا، چاوت دەكەوييە سەر بلاوكراوه يەكىك لە كەنالە تەلە قۇرىونىيە كان... حوسىئە سورى هاۋپۇلتان... حوسىئە سورى قوشىمەچى. وەلى ئەمجارە قوشىمەچىيە كى داخ لە دلە! بە رۇخسارىكى پر نائومىيىدى و دلىكى پېرەوە لە بەردەم پىشکەشكار و مايكى كەنالە كە دەست دەكاتە گلهىيى كىردى:

«ئاخىر من گەنجىكىم قوتابى زانكۆ... دوو دينارم نەبىت بتوانم خۆمى پى بەرپۇھىبىم. بتوانم زانكۆكەمى پى تەواو بىكەم... ئاخىر كەسىك نەبىت ئاورىكىمان لى بىداتەوە؟ تاكوو كە ئاخىر؟ لە ولاتىكىن جىڭە لە شىكاندنهوھى يەكترى شىتىكى تر نازانىن... دەچمە زانكۆ مامۆستاي زانكۆ دىيت و خۆى بەسەرمىدا هەلددەكىشىت و دەمشكىنەتەوھ... دەچمە سەر كار خاوهنىكار خۆى بەسەرمىدا هەلددەكىشىت و دەمشكىنەتەوھ... دەبىم بە مرۆقىكى ئاسايى و هاولاتىيە كى ئاسايى... خاوهەن پلە و پۆستىك دىيت و خۆى بەسەرمىدا هەلددەكىشىت و دەمشكىنەتەوھ... ئاخىر بە جۆرىك بىزازىم ئاماھەم ھەر كارىك، مەرگى خۆميشى تىدا بىت بىكەم... خۆ باشتە لە رىسىوايىيە كە لە ئىستادا تىيدام! ئاوايىه كاکە... پارەت نەبىت... هىچ كەس بە مرۆقت

نازانی...» بلاوکراوه که‌ی حوسینه سوروم جیهیشت دوو بلاوکراوه‌ی
تر نه روشتم پیوه‌ندیه کم بُهات... ئیبُوی ئاگره، بهم نیوه‌شوه!
خیر؟ پیوه‌ندیه که هله‌گرم... ئیبُوی ئاگر قورگى پر گریانه:
- کوره هله‌لدىر...

- چى بوروه کاکه؟ خیر بهم شەوه؟

- حوسینه سوروم!

- ئى؟

- له نیو خانووه ته‌واونه کراوه که‌ی ته‌نیشت مالیان... خۆی
خنکاندووه!

ئەو شەوهی هه‌والى خۆ خنکاندی حوسینه سوروت بىست...
خەو له چاوه کانت تۇرا... ناھەقى ناگریت... ئاخىر هەموو
مرۆفیک تا سنورىكى ديارىکراو دەتوانیت بەرگە بگریت! له
قسە کانى دەردەکەوت ئىدى چارەيەكى بُو نەماوه تەوه... بۆت
دەركەوت، بەوه نىيە مرۆفى قوشمه چى بورو، دلخۇشتىن كەس
بىت.

دەكریت قوشمه چىتىن كەس، غەمگىنتىن كەسى دونيا بىت...
بەيانى زوو پیوه‌ندىت بە ئیبُوی ئاگره‌وھ كردد... ديار بورو ئەويش
بە درىزايى شەو بىداربووه... هيچ كامتان حەۋەلەي چۈونە
زانكۆتان نەبورو و بېيارتاندا نەچنە زانكۆ... بە ئیبُوی ئاگرت گوت:
- دەرنەکەوت حوسینه سور بۆچى خۆی خنکاندووه؟ هاپرىكاني
هىچ نالىن؟

- كوره دەلىن چەند رۇژە بىتاقەت بورو... ئەها له كۆلىزىش
ھەر سەرى بە سەر مىزەکەي بەردەمیدا دەكىد و قسەي له‌گەل

كەسىك نەھەنە كەرس پىش ئەھەنە خۆي بخنكىنىت بە نامە
داواي گەردن ئازايى لە هەمۇو ھاۋىز نزىكە كانى كەردووھ...
نامە يەكىشى لە دواي خۆي جىھېشىتۇوھ. نووسىيويەتى خۆشم
دەھەن دايىكە، باوكە! بەبۇرۇن...
- ناھەقى نەبۇو برا، ناھەقى نەبۇو...

۱۸

چەند رۆژیکە تازیەداریت... ھەر چەند حوسینە سور
هاورییەکى نزیکت نەبۇو. وەلنى نەتوانى دواى بىنى ناوى
ئەو، بەسەر پارچەي قوماشەرەشى بەردەم مزگەوتەكان؛
پىنگە لە فرمىسىكى چاوت بىرىت... بىزاربۇويت! پىوهندىت بە^۱
ئىبۇي ئاگرەوە كرد و ئاگادارت كردەوە كە بۆ شەو سەردايان
دەكەيت. ويستت توزىك دەردد دل لەگەل ئەو و شەھرام
كەركۈكىدا بکەيت... چون بە درىزايى شەو نەخەوتبوويت؛
ھەر لە موبەقەكەدا كەوتىتە خەويىكى قولەوە... كاتىك كە
خەبەرت بۇويەوە... ھەستى غەرييى سەرتاپاتى داگرتبۇو...
خۆشت نەتزانى ھۆكارى ئەوە چىيە... سەيرى كاتژمۇرى سەر
دىوارى موبەقەكەت كرد... كات پىنج و سى و شەش خولەكى
ئىوارەيە... ئىبۇي ئاگر لە كاتژمۇر پىنچەوە لەوېيە... تو بېيارە
كاتژمۇر شەش بچىتە سەردانى ئىبۇي ئاگر... تەلەقزىونەكتان
لە موبەقەكەدا داگىرساواھ... پىشكەشكارەكە بە توپىكى
بەرزەوە ھەولەكانى دەخوينىتەوە... ھەر كە تو بەبەردەمى
تەلەقزىونەكتا رەتەدەبىت، پىشكەشكارەكە تونى دەنگى بەرزتر
دەكتەوە و دەلىت:

«ھەر ئىستا پىمانراگەيندرا بە ھۆي تىزەرەويەوە، ئۆتۆمبىلىك لە^۲
شەقامى شەست مەترى خۆي دەكىشىت بە دوو كەرىكاري گەنجدا

كە لەھۇي خەريکى كاسې و شت فرۆشتن بۇونە و بەھۇي تەنەكەيەك ئاگرەكەو، كە گەنجەكان لەھۇي بۇ خۆگەرمىرىنىھەو بەكاريانھىناوھ. ھەم ئۆتۈمىيەلەكە و ھەم ئەم دوو گەنجە دەسووتىن. بە پىسى ئەھە والانەي پىماناڭە ياندراوھ ھەردە دەنچەكە گىانىيان لەھەست داوه! ئىستاش پەيامنېرمان.....»

لە دلەھە نزا دەكەيت، پۆخ لە جەستەت دەربىچىت... بەس ئەھە دوو كەسەي كە پىشىكەشكارەكە باسى دەكات، ئىبۇي ئاگر و شەھرام كەركووكى نەبن... لە تەلەقزىونەكەو سەيرى دېمەنى شۇينى رۇداوه كە دەكەيت... ئاگرېك لە شوين كارەكەي ئىبراھىم و شەھرامدا بەربووه. ماتۋەرەكەي ئىبۇ تىكشىكاو و كەلۋەلە كانى بىناز، ھەر يەكەو بەلايەكدا كەوتۇون... سىيۇ و ھەنارەكەي شەھرام كەركووكى بە غەمگىنى بەبان شەقامەكەو كەوتۇون. لەبەر خۆتەھە دەلىيىت:

«سووتا... ئىبۇي ئاگر لە نىyo ئاگردا سووتا! سووتا... ھەر وھ كو چارەنۇوسى دايىكى، ھەر وھ كەركووك، چارەنۇوسى شەھرامىش سوتان بۇو...»

ئەودیو مەرگ

ئىدى رىيگە كان بۇنى مەرگىانلى دىت... ئىدى شتائىك كە رۇشتىن و نەمان، نە گريان و نە خەم خواردن، نايگەرىنىتەوه... مرۆق نكارى لە ئاست مەرگدا وشەيەك بلى... ئاھر كۆتا سنورىك كە هەبىت مەرگە... كە مەرگ هات تەواو... نە خەم و نە دلخوشى... نە شىوهن و نە شادى... نە قسە و نە بىدەنگى... دواى وشەي مەرگ، هەموويان دەستەوەستان دەۋەستەن و كارىكىان لە دەست نايىت...

«واى گەنجانى ولات واى! كورە كار ناكەن و لە مال دادەنىشن ھەر خراپن... خەريکى كار دەبن، ئاوا توشى بەدبەختىيەك دەبن و حالتان بە حالى ئەم پۇژە دەگات... لە مالەوە دادەنىشن؛ ھەزار كەس دەبىزى بەخوا فلان دەستپۈچ سېپىيە... كورە بابە تاكەي دانىشتن و قون گەرمىردن لە مال؟ دەبرۇ ئىشىك كارىك بىدۇزەوە! كە دەچن كارىش دەكەن؛ ئاوا توشى دەرد و بەلای خۆيان دەبن و كارەساتىك لەوبەرى شارەوە دى و دى و دى... گرم خۆي بەم دوو گەنجە بەستە زمانە خىر لە خۆنە دىيۇدا دەدات...» «كورە ناوهلا، ئەگەر پارەي گەۋاد ھەبۈبىا... ئەو فەقيرانە ج كارىان بەوەدا بۈو؛ بە گەرمى و بە سەرمان لە بان ئەو شۆستانە راپوھەستن و شت بىرۇشىن! ئەمە جگە لەوەي رۇۋانە توشى دەيان كېشەيان دەكەنەوه... رۇۋىيىك بەناوى شارەوانى و رۇۋىيىك بەناوى

تەپ ماش و نازانم چى... بەلام نا! ئەوانە گەنجانى مەردى ولاتى منن... تا دەست بۆ ئەم و ئەو پان نەكەنەوە، ھەر كارىك بىت دەيىكەن... كە مردىنىش؛ ئاوا بەسەربەرزى سەر ئەننىھەوھ...»
«جا با زياڭر خۇمان ماندوو نەكەين دۆستتانا! ھەر چىركەساتىكە و پىوهندىيەكە و ھەولى كۆچى ئازىزىكە... دەتتاسىيىنى، سېرت ۵۵ کا، چۆكت لە جولە دەخا، سەرت قورس ۵۵ کا... چەننىك بە ئازار سەختە ئەو چىركەساتە، ئەو پىوهندىيە و ئەو ھەوالى كۆچى ئازىزە... ھەر ئەو چىركە ساتە يە بۆت دەسەملەپەن دۇنيا چەننىك ھىچە! بۆت دەسەملەپەن مانگىك بژىت يان سەددىيەك، تو ھەر رۆزىك دى بىگەپىيەتەوھ ئەو شوينەلىيەتى. كاروانى تو، لە چىركە ساتىكدا؛ مەرگ دىت و كۆتايسى پىدىيەت... لىيت ناپرسىت چەننىك پىكەنۈيەت، چەننىك خەمت خواردووھ، چەننىك گرىياۋى... دلى چەند كەس خوشكردووھ، چەننىك دلت رەنجلاندووھ... ئىدى كە كاتى هات و وادھى مەرگ هات، ھىچ شتىك نىيە ئەو دنيا تالەي لە لات شىريين بۇو، بۆتى بىگەپىيەتەوھ...»

ئەو خەمەي لە ناخى مندایە، نە بە ھاوار و نە بە گريان دەرنابىدرىت... مينا چۈلە كەيە كى بەلەنگازى بەر باران... لەسەر تەنافىك وىستاوم و خۆم دەخۆمەوھ... بە ئۆتۆمبىلە شىرەكەي باوکم دەچىنە گۆرسەن. لەھەن كە مامەھە دەدەستم... لەسەر چىچكەن دانىشتىووھ و بە دەستە كانى خۆلى سەر گۆرەكەي بەردەمى رادەمالىت... لە پېرىكدا ھەلدىستىتەوھ و رۇوي دەكتە سەرجەم گۆرەكان و پىيان دەلىت:
«ھىچ دلى خۇتان توند مەكەن! ئەو ئاسوودەيەي ئىپوھ لە نىۋە ئەم گۆرەدا ھەتانە، مەرۆق لەم دونىايەدا، چەند ھەولى بۆ بىدات دەستى ناكەۋىت!»

ئەرسى چارەگى چوارەم

ھەرچىم گوت و ھەرچى شتىكىم ھىتاوبرد وھك ئەوهوابۇو، ھاوار بە گۆيى كەپدا بکەم... پىيم گوت مەپۋ و لەھە زياتر غەمگىنەم مەكە، ھەزارويەك بىانووی ھىتايەوە، دەيويىست بىرۋا! وھلى نە دل و نە ئاوهزىش ئەھەنەن قبول نەدەكرا لېبىگەرېيم وابە ئاسانى بىرۋات... دلەم ھەپرۇون ھەپرۇون بۇو، لەھە نامەيەن كە نووسىيۇوی، ئەگەر خوا ئىمەن بۆيەك داناپىيت بۆيەكىن، جىابىينەوە باشتە... ئاخىر كە تۆ ئىستا جىيەمەھەيلىت، بۆيەكبوونى چى؟ چارەم نەبۇو كاتىك خالى لوازى منى دۆزىيەوە، لە كەلەبەرىيکەوە خۆى دەرباز كردد... پىيى گوتىم كە خوشكەكەي بە پىوهندى ئىمەن زانىووھ و ئەھەنەن بە ھاوسەرەكەي گوتۇوھ، دەھمگوت كە ئەھەنەن بىانووھ و شتىكى وا لە گۆرۈنىيە، بەلام چ كارىكىم لە دەست دەھات؟

كۆتاىى بەھارىكى غەمگىن بۇو كاتىك پىوهندىيەكىم لەلايەن كەسىكەوە بۆھات... ھەرگىز گرنگىم بە كەسانى نامۆ و نەناسراو نەداوه و بەدەم داواكانيانەوە نەچۈومە، بەلام كاتىك كابرا لە پاشتى تەلەفۇنەكەوە داواي يەكتىر بىنىنى كرد - بىئەوەي خۆى بىناسىنەت- بىيويىستى خۆم رازاى بۇوم و ھەر ئەھەرپۇزە دىدارىكىمان رېيىك خىست.

ھەر كە كاپرام لە سەر مىزى ژمارە بىستوحەوتى ئە و كافىيە بىنى، كە كاپرا داواى كردىبوو، بۆ دىدارە كەمان بچىمە ئە وۇي، ناسىمە و ۵۰... ھاوسەرى خوشكى ئەرسى بۇو... سلاوم لىنى كرد و بە ساردىھە و، وەلام... بىپېشە كى و خۇناساندىن يان ھەر شىتىك، دەستى پى كىد: - دەزانم نزىكەي دوو سالە، پىوهندىتىان ھەيە. زۆر بىيم گوت واز لە بىرۋەكەي خۆشويىتنى تۆ بەھىنېت. سەرەتا نكۆلىكىد. بەلام توانيم ھىيىدى ھىيىدى، ئە وە لە مىشكىدا بچەسپىننەن كە تۆ بۆ داھاتووئى ئە و كە سپىكى باش نىت... - كە واتا بلىنى كە ئىيە واتانكىرددووھ ئەرسى لە گەلەم ساردى بنوينىت؟

- بەللىنى ئىيمە بۇوين! كورپىكى ھەزارى بىمامىيەيت. ھەفتەي نىيە رۆزىيەك كاردە كەيت ياخود نا، خوا دەزانى! خۇت بە شتانىكى ھېچە وە سەرقالىكىرددووھ، لە ناو كۆلىزىشدا ناوت بە ۵۵! بە چ ماھىكە وە بانگە شەھى خۆشە ويسىتى و بەختە وەرى بە گۈيى ئەرسىدا دەخوينىت؟ بە خانوو و ئۆتۈمىيەلە كەت بەختە وەرى بۇ دىنېت؟ يان بە كۆمپانىا و كارە كەت؟ ئەوانە خۆشبەختى دەھىنن ياخود وشە و قىسە پەممە يەكانت؟ بېرۇ لە ناوهندى بازار ھاواربىكە؛ ھەراجە وشە! وەرن وشە مان لايە، وشە جوان و پەممە يى! بىزانە لە كاژىرييەكىدا ھەزار و يەك تف و نەفرەقت بۇ دىت ياخود نا؟ بە چ شتىكى خۆتە وە دەنازىت تا بەختە وەرى بۇ ئەرسى بەھىنېت ئاخىر؟

- وەلامى من بۇ ھەموو ئە و قسانەي تۆ، خۆشە ويسىتىيە. من خۆشم دەھويت! من بە خۆشە ويسىتى بەختە وەرى دەكەم! - دەھى فەرمۇو خۆشت دەھويت، وەرە داواى! كۆتاي ھەموو خۆشە ويسىتى و ئىشقىك بە يەكگە يىشتن نىيە؟

- خوشمد ویت، دیمه داوشی، بهلام... ئى... بهلام ئىستاکە لە تو انامدا نىيە...
- تا بەيانى بانگەشەی خوشەویستى بکەيت، نەيەيتە داواي و نەخوازىت سوودى بوت نىيە. ئىدى پیویستە واز لە ئەرسى بھىنیت و چىدى بىزارى نەكەيت!
- پازىم... بهلام پیویستە بەلینم پېيدەن تا سالىكى تر چاوهپىم بکەن و ئەرسى شۇو نەكات. بەلكو خۆم كۆبکەمەوە و بتوانم بېمە پېش و ئەو بخوازم. تەنها تەنها سالىك بواربىدەن تا كار بکەم و پارە كۆبکەمەوە...
- تەواو گرينگ ئىستاکە واز بھىنیت، ئەوهى تر بايزانىن.
- قبولم نىيە، پیوهندى بە ئەرسىيەوە دەكەم... ياخود نا تو پیوهندى پیوهبکە، پیوهندى بکە...
پیوهندى بە مالى ئەرسىيەوە كرد. دياربwoo دايىكى ئەرسى تەلەفۇنەكەي هەلگرت... داواي چاك و چۈنى داواي لىكىد تەلەفۇنەكە بىدات بە ئەرسى... كە ئەرسى هات و تەلەفۇنەكەي ورگرت، پىى گوت كە بچىتە شويىنەكى تايىھەت...
- وا لەلامە... هەموو شتم پىى گوتووه، دەلىچىدى بىزارى ناكەم و حەقىم بەسەريدا نىيە. بهلام دەبىت بەلینى ئەوهەم پېيدات كە تا سالىكى كە چاوهپىم دەكت.
- ئەو قسانەي كرد و دەنگى تەلەفۇنەكەي كردە دەرەكى و ئەرسى دەستى كرد بە قسە:
- وا باشترە بۆ هەردووكمان، بۆ ئەوهەشى كە دەلىت سالىكى كە چاوهپى بکەم. قەدەرە رەرقى بىت، هەر ئەوهەم دەبىت... بىئەوهەي چاوهپى بكا، قسەيەك بکەم، تەلەفۇنەكەي داخستەوە و گوتى تەواو! بۆخوت كار بکە و سالىكى تر ورە داواي.

بە ئەوهندەي ئەوان قىسەكەي منيان وەرگرت و ھيوايەك لە دلەدا دروست بۇو، كە كار دەكەم و سالىكى كە دەچمە داواي ئەرسى، ملم بۇ داواكەي ئەواندا و چىدى نە راستەوخۇ و نە ناپاستەوخۇ ئەرسىيم نەبىنىيەوھ. وەلى ئەھيوايەم بە دلى خۆمەھو چەسپ كرد، كە كار دەكەم و سالىكى كە دەچمە داواي ئەرسى... ئاخىر ئاشق گوئى لە ھەبوون و نەبۇونى دولبەرەكەي نىيە، تاقە ھيوايەك دەتوانى نەك سالىن، چەندان سال وزە و تاقەتى پىيىھە خشىت و بۇ گەيشتن بە دولبەرەكەي ھەنگاوى بىنى.

منىش ئەم ھيوايەم كىردى وزە و رېڭەي گەيشتن بە ئەرسىيم
...55 سىتىيىكىرىد

۱۹

بەبىتاقەتى و بىچەوسەلەيىھەو ملى رىگەت گرتەبەر. نازانىت
چەنېك دەيىت، بەلام ماوهىكى درىزە پىوهندىيەكت لە وەستا
فەرەوە بۆ نەھاتووە. ئەمروق بىرياتدا بچىت دوكانەكەي وەستا
فەرە بەسەربكەيتەو و بىزانىت چ باسە... كە گەيشتە نزىكى
دوكانەكە، بىنېت... لە جىات ئەو چەند كاغەزە كە كاتى خۆى
ھەلتواتى بoooo... پارچە خامىكى سپى ھەلواسرابooo. بە گەورەيى
لىيى نووسرابooo «ئەم دوكانە بۆ كرىيە.» ئىدى دواى خويىندەوھى
نووسىنى سەر پارچە خامەكە، ھەموو شت بۆ رۈون بۇويھەو...
بىتاقەتىيەكى ترىش چووپە سەر بىتاقەتىيەكانى ترت... بىرياتدا
بچىتە كىتىخانە و هيچ نەبىت لەھۆي تۆزىك لە ئاسوودەيت
دەستبىكەوېت.

گەيشتىتە كىتىخانە، ھەستت بەھە كرد ئىرەش خۆشى
ناھىنېت بۆت، چون لە ھەر كويىت دەپۋانى يادگارىي و
بوونى ئەرسى پىوه دياربooo... دواى چەند ساتىك پىاسەكىدن
و پۋانىن لە كىتىبان... بىريارى پوشتنىدا... وىستت مالئاوايى لە
خاوهن كىتىخانەكە بىكەيت، بەلام ئەو بانگى كردىت و لە نىو
چەكمەجەي مىزەكەي بەرەدمى كارتىكى دەرھىنما و پىيدايت...
كارتى بانگىشى ئاھەنگى ھاوسەرگىرى بoooo! لات ئاسايى بoooo...
وىستت بىكەيتەوە، خاوهن كىتىخانەكە كەوتە قىسە: «ئەوھ كارتى

بانگىشتنى ھاوسەرگىرى «ئەرسى» يە.» بە بىستى ناوى ئەرسى سەراسىمە سەيرى خاوهنى كىتىخانە كەت كردى... ھەستى شىت بۇون سەراپاتى تەنى... ئەو خەون و مۇتە كەيە بەردەۋام لە خەيالىت بۇو، خەرىكە دېتە دى... خەرىكە كەسىك دېت و بالى خەيالىت، دەشكىنېت... ئىشقت وىران دەكەت! نەتەھەزانى چى بکەيت... لەبەر خۆتە و دەتكوت: «نا ئەرسى شتى وا ناكات! ئەو منى خوش دەۋىت!» خاوهنى كىتىخانە كە بەردەۋام بۇو: «لىرە دانا و پىسى گوتىم، ھەر ھاوارىيە كى منت لىرە بىنى پىسى بىدە. وابزانىم ھاوارىيە كى نزىكى توش بۇو.» سەرت بۇ خاوهنى كىتىخانە كە لەقاند و بە چۆكى شكاوهە، لە كىتىخانە كە چۈويتە دەرە و رېگەي مالە وەت گرتەبەر. ئىستاش نەتەزانى چۆن چۆن گەيشتىتە وە مالە وە...»

گەيشتىتە و چاوت پىر گريان بۇو... بە ئەسپاپىي چۈويتە ژۇورە كەت... ھەمموو لاشەت دەلەرزى... بېيار نەبۇو وابىت، ئىستا خەرىكە واى لىدىت! چۈويتە ژۇورە كەت... لە ناوهەپاستى ژۇورە كەت پاڭشایت... بەخۆت دەگوت؛ بىيەسەلات! خەيالپلا... بەس بۇ خەيال ئازاي! ھەستە و شىتىك بکە! دەتىمىت شىتىك بکەيت... نەتەھەزانى چى و چۆن؟ بېيارتدا پىوهندى بە ئەرسىيە و بکەيت... نەتەھەزانى چۆن... بېرت دەكەويتە وە. پىش سى سال لەمەوبەر، كاتىك تازە سەرەتتاي يەكتەر ناسىنتان بۇو... ئەرسى ناونىشانى ھەزماھە كەي خۆي لەسەر كاغزىك بۇ نوسىت و پىسى دايىت... سى سالە؛ ئەو كاغزەت ھاوشان لەگەل، ھەشت كىتىب... دوو كاغزى بىسكىت... تالىك لە قىزى... كاتىزمىرىكى دەستى و دەستبەندىكى دىيارى رۆزى لە دايىكبوونت... دەيان نامە و ھەزاران يادگارى ئەرسى ھەلگرتۇوە... خىرا ھەلسایت... چۈويتە

گژ یادگارییه کانی ئەرسى... گەرایت تا ناویشانى ھەژمارەکەی
ئەرسى بدوزىتەوھ... گریايت! فرمىسکى چاوت تىكەل بە^١
رۇوبارى يادگاریه کانى ئەرسى بۇو! نوو قمبۇوى... لەگەل بىنىنى
ھەر نامەيەكى بە كۆولتەر دەگریايت... لەگەل بىنەوھى ھەر
دیاریيەكى دلت شەقار شەقار دەبۇو... تا گەيشتىت بەھۇ پارچە
كاغەزەي کە ناویشانى ھەژمارەکەي ئەھۋى لى نووسراوھ... دەيان
جار مردىت! نامەت بۇ ھەژمارەکەي نارد. ١:١ ۋەلامى نەدايىتەوھ.
٢:٢ ۋەلامى نەدايىتەوھ... ١٠:١٠ ۋەلامى نەدايىتەوھ... ١١:١١ ۋەلامى
نەدايىتەوھ... ١٢:١٢ بۆ بت نووسى: «مەرۋ! كەس وھى من نايىت
بۈت!^٣

ئەودیو زەنگى تەلەفۆن

بەرددوام و بەرددوام دەنگى دى؛ زەنگى تەلەفۆنەكەم، بىزاري كردووم... وەلى ئەو زەنگە نىيە كە من سالانىكە چاوهرىيىم... دەنگى زەنگى تەلەفۆنەكەم بۇ ئازىزى جارانىم، دەنگىكى جىايىھە! دەنگىك كە بۇ ئەو خستىم سەرى، زەنگى ئەو لەگەل زەنگى مروقانى تر جىابكەمەوە! نەمدەويىست دەنگى زەنگى پىوهندى ئەو و پىوهندى ئەوانى تر وەك يەك بن... ئەو كاتانەي دەنگى زەنگى تەلەفۆنى ئازىز و مروقانى تر وەك يەك بۇون؛ هەر كاتى پىوهندىيەتبا... هەركاتى دەنگى زەنگى تەلەفۆنەكەم بەرزبوبايەوە... راپەچلەكيم و بە پەرۋاشەوە بەرەو تەلەفۆنەكەم دەچۈمم و بە پەشۇقاويىھە تەلەفۆنەكەم هەلدەگرت، كە تەلەفۆنەكەم هەلدەگرت و سەيرى ژمارەكەم دەكىرد، ژمارەي ئازىز نەدبۇو؛ هەزار و يەك جوينىم بەو كەسە دەدا كە پىوهندىي پىوه كردووم... جارىك وامبەسەرهات! بۇو بە دوو! بۇو بە دە! بۇو بە بىست! ئىدى چاوهكائىم ماندوو بۇو، ئەوهندەي بىرىم! دەلم لاواز بۇو، ئەوهندەي خەفەت بخۆم! گوناھم زۆر بۇو ئەوهندەي جوين بىدم!

بەھەزار تكا و پارانەوە؛ برادادەرىيىكم راپى كىد، فيرم بىكا چۆن چۆنى زەنگى پىوهندى ژمارەيەك تايىھەت بىكەم! زەنگى پىوهندى ژمارەيەك، جىاواز بىت لە زەنگى پىوهندى ژمارەكائى دى... .

بۆ ئەوهى كە پیوهندیم بۆ هات و ئە و زەنگە نەبوو كە من
مە به ستمە؛ رانە چلە كم! بە پەرۋەھە و بەرھە و تەلە فۆنە كەم نەچم!
بە پەشۆكاویە و تەلە فۆنە كەم هەلنە گرم! سەیرى ژمارە كە بکەم
و ببىنەم ئازىز نىيە و هەزار جوين بەھە سە نەھە 555 كە پیوهندى
پیوه كەردووم...

ئىستاش بۇومەتە رۆزمىر! سى سال و حەوت مانگ و چواردە
رۆزە؛ ئازىز پیوهندى پیوهندى كەردووم! سېھى دەبىتە سى سال و
حەوت مانگ و پانزە رۆز، زەنگى ئازىز لە تەلە فۆنە كەم بەرزا
نەبوو تەھە وھە! كەچى سەيرە، ھەممۇ شەھە و لە دواى دەمزمىر
يازده وھە؛ دلەم پىيم دەلىت چاوهەرى بکە، هاكا پیوهندى ئازىز
هات! چاوهەرى بکە لە دواى دەمزمىر يازده وھە باوک و براكانى
دەخەون و ئەويش بە ئەسپايى دەچىتە حەوشەي مالە كەيان
و ژمارە كەي تو لىدەدا و دەنگى زەنگى تەلە فۆنە كەت بەرزا
دەبىتە وھە و ئەمجارەيان زەنگى ئازىز دەبىت...

كاتزمىر دە و پەنجاپىنج خولەكى شەھە وھە! ئەمشە ويش وھە
شەوانى دى، دلەم دەلىت چاوهەرى بکە، هاكا پیوهندى ئازىز هات!
چاوهەرى بکە لە دواى دەمزمىر يازده وھە باوک و براكانى دەخەون
و ئەويش بە ئەسپايى دەچىتە حەوشەي مالە كەيان و ژمارە كەي
تو لىدەدا و دەنگى زەنگى تەلە فۆنە كەت بەرزا دەبىتە وھە
ئەمجارەيان زەنگى ئازىز دەبىت...

ھەر دواى ئە و بىركىدەوانە، دواى ئەوهى چرکەي كاتزمىرە كەم
دەچىتە سەر ژمارە دوازدە و كات دەبىتە يازدهى رېيك... زەنگىك
لە تەلە فۆنە كەمە وھە بەرزا دەبىتە وھە، زەنگىك جىاواز لە و زەنگانەي
لە ماوهى سى سال و حەوت مانگ و سىزدە رۆزى رابردوو لە
تەلە فۆنە كەمە وھە بەرزا بۇونە تەھە وھە... زەنگى ئازىزە! بۆ ساتقى

ھەست و ترپەي دل و ھەموو بۇونم راھىرىم! جوان گۆيى لە زەنگە كە دەگرم! زەنگى ئازىزە، ھەلەم نەكىردووه... راھىچىلە كم، بە پەرسەنە و بەرەنە تەلەفۇنە كەم 55 چىم، بە پەشۇكاۋىيە و دەست 55 كەمە تەلەفۇنە كەم! سەيرى ژمارە كەي دەكەم... ژمارەي ئازىزە! پىوهندىيە كە ھەلەدەگرم؛ چەند چۈركەيە كە 55 پرووا و دەنگى ئازىزە! وەلىن دەنگى ھەناسەي لە تەلەفۇنە كەم بەرەز 55 بىتە و 55 دەيناسىمە و 55 ئازىز خۆيەتى! لەناكاۋىي بە چۈركەيە، بەشىوهە كە وەك ئەوهى بىرسىت دېلىم: «ئەلوو...» بە قورگى پېر گريانە و دەلىم: «ئەلوو، ئازىزى جاران، ژمارە كەت بەھەلە لى داوه؟» ئەويش بە دەنگى كى كز تىكەل بە گريانە و دەلى: «نا، بە ھەلە نەبۇوه... پىويىstem پىتە، مىردە كەم گەلەك لە گەلم خراپە!» پىسى دەلىم: «پىيم نەگوتى مەرق، نەمگوت كەس وەك من نابىت بۇت؟» بە گريانە و دەلى: «گوتت، دانى پىدادەتىم گوتت، بەس ئىستاكە پىويىstem بە تۆيە! وەرە رۈزگارم بکە لە و دۆزەخە، ئەگەرنا...» پىسى دەلىم: «ئەگەرنا چى؟» دەلى: «ئەگەرنا، دواين زەنگى تەلەفۇنى من دەبىت!» پىسى دەلىم: «خوت دۆزەخت بۇ خوتت ھەلبىزارد، پىيم گوتبووى نەك وەك من، كەس نىوهى ئەوهشى پىناكىرىت كە من بۆم كردىت!» پىوهندىيە كەي دادەخەم و لەبەر خۆمە و دەلىم: «سبەي يەك رۇز تىدەپەرىت بەسەر دواين زەنگى تەلەفۇن!»

۲۰

ماندوو و بیزاری... له پیخه فه که ت را ده کشیت. شهیتانه کان
 دهیانه ویت فریوت بدهن، به نه فره تیان ده کهیت و دوور
 ده کهونه ووه... واز ناهین، زور بیچاو و روون... به نه فره تیان
 ده کهیت... پهنا به خوا ده گریت... دوور ده کهونه ووه، ئاشوبگیرانه...
 سه یریکی بنمیچی ژووره که ت ده کهی... ئاسنیکی سه رخوارکارو
 ریک له ناوه راستی بنمیچی ژووره که چه قیزراوه... هه ر ده لیی
 ئندازیار یان کریکار کامیانن؟ کامیانن خانووه که یان بنياتناوه،
 مه بهستت ئه ویانه... هه ر ده لیی ئه و ئاسنه یان بو ئه وه داناوه...
 رؤژیک که بیهیوایت تا کوتا سنور چوو... رؤژیک ژیان بیزاری
 کردن... رؤژیک تفت له هه رچی خوشبه ختیه کرد... رؤژیک بو
 گه شتن به ئازیزی نیو خه یالله کانت، کاریکت له دهست نه هات...
 رؤژیک چیدی که سئ نه ببو ئازاره کانی دلت بشواهه وه... بیست
 و په تیک بهم ئاسنه سه رخوارکارو بکهیت و جولانیی پیوه
 بکهیت... گه مژه مه به منال نیت! مه بهستم جولانی کردن به
 پوخته ووه! په ته که بخهیته ملتنه وه و بهه ره و پیش و بهه ره و پاش
 برپوی... تا ئه و کاتهی له جولانی کردن بیزار ده بیت و روحت
 ده ده چیت... چ گه مهیه کی به چیزه... خو پاش ئه وه، چیدی
 ئهم هه موو ناره حه تی و بیهیواییه ریگه ت پی ناگرن...
 «ئهی خوای من، لومه مه که! گیانیکی شیرین که تو پیت

بەخىشىم، لىييان تالّ كىردىم، تالّ...»

شەيتانە كان دەگەرىنىھەوھ، بىچاۋ و رووانە... بە نەفرەتىيان دەكەھى... واز ناھىيەن... چاوه كانت دادەخەى، زۆر ماندۇووی... شەيتانۆكە يەك شەقىكى قايم لە گۆناكانت دەدات... بىزار بۇوى... لە جىڭگە كەتھەلدەستىتەوھ... پەتىك لە ژىر پىخەفە كەتھە... ۵۵ يەھىنى. بۇ ئەسکەملىكى دەگەپىيەت... لە تەنيشت مېزى خويىندەوھ كەتھە يە... ۵۵ يەھىنىت... لە سەر ئەسکەملىكە... لايەكى پەتكە كە بە ئاسىنە سەر خواركراوه كەھى بىنمىچى ژۇورە كەت دەكەيت... لايەكە تىريشى بە ملتەوھ... كاتى جۆلانىيە... بەھىوام زوو بىزار نەبى... ۵۵ تەۋىيەت ئەسکەملىكە لە ژىر قاچە كانت فېرى بەدەيت... پىش ئەھەوھى فېرى بەدەيت... ۵۵ تەۋىيەت ھەر وھ كەنوانى تر، نامەيەك لە دواى خۆت جىھىيەللى. بەلام نامە كەتھىچى لە هى ئەوان نەچى... ناتەۋى لىيى بنوسى... «لىم بىبورن... دايىكە، باوكە...» يان بنوسى «خۆشم ۵۵ وىن ھاۋپىكەنام: تەپەماش و تەپەماش و تەپەماش». بەلكۈو دەتەۋى بىنوسى... «بە نەفرەت بىت، ھەر كەسى كە لەم ژيانە بىھىيواي كەردىم، پاش مردىم پىمبىلىت خۆ لەھىچى كەم نەبۇو، بۇ وائى كەرد؟» دەتەۋىيەت بىنوسى بەلام تاقەتت نىيە، خۆ مروئىن لىيەر گىنگى بە وشە نادات... بە پىتىيە كانت ئەسکەملى ژىرت فېرى دەدەيت... كاتى جۆلانىيە... ۵۵ نگى دېت... «تىرەرە را... تىرەرە را... رارارا...» چاوه كانت دەكەيتەوھ، دەنگى جلشۇرە نەفرەتىيە كەتانە، لە كارەكەي تەواو بۇوە و ۵۵ يەۋىيەت مىشكەت بىتەقىنى... سىرى دەورۇوبەرت دەكەيت لە سەر جىڭگە كەتى... ھەزار و يەك نەفرەت بۇ ھەرچى جلشۇرە دونيا ھەيە، دەنئىرى... لە و خەوھ پەر چېزە خەبەرە كەدەتەوھ... پەر بە گەرۇت ھاوار

دکهیت...«ئاااااااااااااا» لە خوارەوە باوکت ھاوار دەکات: «ئەوە
 چى بwoo؟ کورە راکە بزانە هەلدىرە؟» دايکىشىت لە پاش ئەو:
 «چى بwoo؟ ئەوە چى بwoo ئەو ھاوارە؟» هەلدانى برات بە
 پاڭردن، بەرەو ژۈورەكەت دىت... بەرېكەوت ئەو روْزە دەرگاکەت
 كلۇم داوه... بە خىّراي دەسلىكى دەرگاکە دادەگرىت... نابېتەوە...
 ھاوار دەکات «ھەلدىرپ...» بە مىت بە دەرگاکەدا دەكىشى...
 دەتەۋى بگرىت؟ نا ناتەۋى... حەز دەكەيت بېرىت، دەتەۋى؟
 بەلنى... بەلام ئەى ئەوانى خۆشىان دەۋىت؟ ئەوان چى؟ دەزانى
 بە مردىنى تو چيان بەسەر دى؟ **ھەلدانى** برات خەرىكە دەرگاکە
 دەشكىنلى... چاوه كانت دەسپىت... خۇت تىكناھىت! بەرەو
 دەرگاکە دەچىت و بە دەم كەنەوهى دەرگاکە دەلىت: «چىيە؟
 چىيە؟» دەرگاکە دەكەيتەوە... لەو كاتەدا باوکىشىت دىت...
 پېت دەلىت: «ئەوە چى بwoo ئەو ھاوارە؟» خۇت بىھەوال
 دەكەيت و دەلىت: «ھاوارى چى؟» هەلدانى برات لە شوينى
 خۆي دادەنىشىت و دەست دەست دەکات بە گريان... توش دەتەۋىت
 بگرىت، دەتەۋىت؟ نا ناتەۋىت... حەز دەكەيت بېرىت بەلام، نا،
 ناتوانى... بە خۆكۈژى، جەرگى ئەوان دەسووتىنى...

٢١

ھىدى ھىدى رادىيى... لە بىرى ناكەيت چوون ھىچ شتىك نىيە
 بە ناوى لەبىركردن. ھەرگىز ناتوانىت كەسانىك لە بىر بکەيت،
 كە رۆژىك ھەموو بۇونت بۇوه. ئەوهى ھەيە تەنبا تىپەرلىنى
 كات و راھاتنە... تۆتا ئەبەد لەم دۆخە خراپەدا نامىنەتەوھ و
 رۆژى دىيت دۆخى ژيانىت وھك جاران ئاسايى دەبىتەوھ بەلام
 باشتى لە جاران... ھەلناخەلەتىيت بە قسە باق و بريقەكانى
 ھەموو مەرقىيەك... متمانە بەھەموو كەسىك ناكەيتەوھ... دلى
 خۆت بۆ ساتىك خۆشەويىستى بە كەسىك نادەيت كە شايەنى
 نىيە...

سەرجەم نامەكانى ئەرسى و ئە و تىنۇوسانەي قسەي دلت تىيدا
 بۆي نۇوسييىو و ئە و كىتىبانەي بە ئەوت دابۇون تا بىخويىتىھ و
 و دواتر لەگەل كۆمەلىك تىيىنى بۆتى گەراندبوویەوھ. ھەموو ئە و
 دياريانەي كە رۆژانىكى جوان پىشكەشتى كىدبۇو، كۆيدەكەيتەوھ...
 لەسەر كەنتۆرە دوو دەرگاكەي ژۇورەكەتدا باولەكەي داپىرت
 دادەگرىت... دواي چەند سالىك بېيارە ئىستا بىكەيتەوھ و ئە و
 پارانەي بە دواي داپىرت كۆتكىدبۇونەوھ و بېياربۇو پىيى بچىتە
 دواي ئەرسى... دەرىيەھىت... وەلى ئىستا نە داپىرت ماوه پىيى
 بلىيit: «دادى گىان، داواكەتم جىيەجىيەردد...» نە ئەرسىش ماوه
 بچىتە دوايى... بە پەرۋىش بۇويت بۆ كەردىنەوھ باولەكە و زانىنى

ئەو پەيامەی داپیرت لە ناو باولەکە بۆ جىىىھىشتوویت... باولەکەی هىننا بەردەمەت و گوتى: «دواتر بە حاجى بلۇ سەرى ئەم باولەت بە پانى بۆ كون بىكەت، بۆ ئەوهى جىڭەبى ئەوهى بىيىتەوه پارەھى تىيىكەيتە ناوى. پارەكانت لېرەدا ھەلبىرى خەرەپە، بىئەوهى سەيرى ناو باولەکە بىكەي». پرسىت: «بۆچى سەيرى نەكەم؟» گوتى: «بەيامىكى بۆ تو تىيدايە! سەيرى مەكە؛ تەنها ئەوكاتە نەبىت، كە بېرىكى باش پارەت تىيدا خېرىدە و رووداۋېكى گرینگ ھاتە پىش و ويستت پارەكە بۆ خەرج بىكەيت. ئەوكات دەگەيت بە و پەيامە كە لە باولەكەدaiە. بەلام كاربىكە، پەلەبىكە و بىگە بە پەيامە كە.»

ھەستىكى سەيرىت ھەيە، ئاسوودەيەك لە ناخت دا دىت و دەچىت سالانىكە ھەستت پىنى نەكىردوو... بېرىداران بۆ دووبارە نووسىنەوهى ئازارەكانى ناخت، ھۆكاريڭ باشە تا لەم ھەموو مۆتەكەيە رېزگارت بىت.

باولەكە داپىرەت هىننا پىش و سەرىت ھەلدايەوه... بېرىك پارەھى تىدابۇو... پارەكانت كۆكىردىھە و بە جوانى سەيرىكى ناو باولەكەت كرد. كەچى هيچ پەيامىك بۇونى نەبۇو بە و شىوھىيە كە داپىرەت باسى دەكىردى... سەرت سوورما! دووبارە باولەكەت پېشكىنەوه و هيچت نەدۆزىھە... بىرت بۆ ئەوه چۈو كە داپىرەت بە ئەنقةست پىنى گوتويىتە؛ پەيامىكى بۆت لە تىو باولەكە داناوه... تەنها بۆ ئەوهى هانت بىدا و زياتر كاربىكەيت... لە دلەوه نزات بۆ داپىرەت كرد... خۆزگەت خواتى كە ئىستا لېرە بوايە و سوپاپست كەدبىا... سەرچەم يادگارىيەكانى ئەرسىت هىننا و خستە نىيو باولەكەوه... وەك چۈن ئەرس نەما، دەبۇو ئەو ئەو يادگارىيائەش نەمېن... وەلى سووتان يان فرىيدانى خۆتت لا

باشتىر بىو لە فەرىيدان يان سووتاندى يادگارىيە كانى ئەرسى... ھەر بۆيە بېرىارتدا. سەرجەم يادگارىيە كانى ئە و بخەيتە نىو باولە كەي داپىرت و ھەلىيگىرىت... بۆچى ھەلىيگىرىت؟ نازانى! تاكەي ھەلىيگىرىت؟ نازانى! تەنھا دەتەۋىت يادگارىيە كانى ئە و لە بەر چاوانت ون بكەيت و كەمتر بىر لە و كەسە بكەيتە و كە بېرىار بىو؛ تا ئەبەد لە نىو بىر و ھزرت بىت... دوا پارچەي يادگارى ئەرسى دەخەيتە نىو باولە كەوھە... سى سال دەبىت وايە؟ زۆر زۆرە! پاش ئەوهى دوا پارچەت خستە نىو باولە كەوھە كاغەزىكت بەرچاوا كەوت. يەكىك لە شىعرە كانى «عەبىدوللا پەشىو» يىدا نووسراوه:

لە دەستم دى
كاڭزىمىرى كامەرانىت بۇھەستىنەم
لە دەستم دى
ئەلقەي پەنجهەت پى فەرى دە
نامەي بەختت بسوتىنەم
لە دەستم دى
ھەموو شتىك ئاشكراكەم
كام شەھەت گەش و رۇوناکە
ئەو شەھە پە لە چراكەم
نامە كانت
يەك يەك ماون
ديارييە سادە كانت يەك يەك ماون
چاوابيان شۇرە
دەست لەسەر سىنگ بۆم وەستاون
بەلگەم پىيە

ههزار بهلگه‌ی ئاشكرا و رونوون
بهلگه‌ی چوار سال پىكەوه بونوون
بەلام چ بکەم
خوشەويستيت نەھەنگىكە
خويىنى هەلچووم ئەخواتەوه
خوشەويستيت پرووباريکە
قىنى رەشم ئەشواتەوه

خەتت بەسەر وشەي «چوارى ئەو دىرەدا ھىنا كە دەلىت:
«بەلگه‌ی چوار سال پىكەوه بونوون» و لە ژىريدا نووسىت
«سى» و كاغەزەكەت خستە نىو باولەكە... باولەكەت داھست...
ئەگەرچى قورس بۇو وەلىن ھەر چۆنۈك بىت باولەكەت خستە
سەر كەنتۈرە دوو دەرگاكەت و ئىدى ئاسەوارى هيچ يادگارىيىكى
ئەرسى لە ژۇورەكەتدا بۇونى نەما...
ئەودىyo بىدەنگى

بەدواىي ئەووه بۇوين، ويىsti دلمان بەتىينە دى... گەمزانە
كۆمەللىك هيامان لە دواي يەك رېزىكىد... بىئەوهى دلنيابىن
چارەنۋىسى ئەم ھەموو هيوايە بە كۆي دەگات؟ ھەزاران
سەختيان لە بەردەم هيواكاماندا چاند... جگە لە بىدەنگى و
پەناڭرتىن بە خوا دەسەلاتىكمان نەبۇو... مكۇر بۇوين بەرانبەر
ژيان! وازمانەھىنا، كۆلمان نەدا، قبولى ھەموو سەختىيەكمان
كرد...

ھەر بەرگەم گرت، ھەر سەختى زياتر... ھەر بەرگەت گرت
ھەر سەختى زياتر... ھەر بەرگەمان گرت، ھەر سەختى زياتر...
ئىمەومانانە چووينە رېزى كەسە غەمگىنە كانى دونيا! ئىمەومانان،
كە ژيان تۆزقاللىك پشۇوى پىنهداين، رۆحمان ئاسوودە بکەبن،

خۆشىيەك بىينىن... ئىمەومانان كە نەبوونى بېستى لېپىن...

بىدەنگ دەبم...

بىدەنگ دەبىت...

بىدەنگى دەبىن...

لە ئەودىيە بىدەنگى منهوه... لە ئەودىيە بىدەنگى تۆوه... لە ئەودىيە بىدەنگى ئىمەوه... شتانيك زور هەبوون. شتانيك كە هيچ زمانىك نەيدەتوانى لە بهارابەريدا يېتە گو... راپردوويك پر لە سەختى و ناسورى! ئىستايەكى پراپر لە بىئومىدى... داھاتويكى لېل و نارۇون... دەرەوبەرت ھەموو ئاشوب... تا ھەولىكى خوش دەبىستى، ھەزار ھەوالى ناخوش دەكەونە بەرگۈيت... تا مەرۆقىكى چاك دەبىنى، توشت بە توشى دەيان ئاگرى بن كا دەبىت... مەرۆقىك نىيە چارەي ئارىشەيەك بىكا... جىڭە لەوهى چارەشى ناكەن؛ بەرددەوامن لە سازكىرىنى ئاشوب و ئارىشە... ژيان ھەزار و يەك رىتىكى لە بەرددەمماندا ساز دەكت... بە دەگەن يەكىمان دەتوانىن يەكىك لە هيوا و خۆزگە كامان بەيىننە دى... تائەو هيوايەش دەھىننە دى... ھەزار هيوا لە خۆماندا دەكۈزىن...

بىدەنگ دەبم...

بىدەنگ دەبىت...

بىدەنگى دەبىن...

***

نۇوسىن هيوايەك بۇو، لە بىزارى و بېرۋەكەي خۆكۈشتەن دەربازى كەدىت... ئازارەكانى ئەرسىش ھەۋىنېك بۇون بۇ ھاتنە بۇونى ئەم وشانە... ئىدى ئىستا نەعاشقىت و نە ئازارت ھەيە... بۆيە واباشتە ئىدى هيچ نەبىزىت...

هیوا پشتیوان

لیّره هیچ مه ردوومیّک له وشه تیناگات، که واته هه رچى
بنووسیت و بلىّت، بیسونوده و هه ر بیده نگیه که جوانته له
ئه و دیو بیده نگى...

کۆتاپى - هه ولیز

۲۳/۴/۲۰۲۱

